

Naročnina mesečno
25 Din, za izo-
zestvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2994, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENEK

Na kongres pojdemo!

Ko se je pred dolgimi meseci porodila misel vsedržavnega evharističnega kongresa v prestolici slovenskega naroda, smo komaj zaslutili meglene obrise velikih dogajanj, ki naj na dostojen način govorijo bodočim rodovom o tem, kako je slovensko ljudstvo ob prelomu zgodovinskih razdobjih in v časih velike duševne in telesne stiske zabijalo nove temelje za svoj nadnaravni in naravni obstoj in kako je naš rod skrbel, da se v bodoče zavaruje pred nevarnostmi, ki se mu ozna- najo. Majhni smo, malo nas je, v revščini živimo in če vsi zberemo vse svoje moči, bomo še prešibki, tako smo mislili, da bi v današnjih okoliščinah zmogli evharistično slavlje, ki bi bilo vredno sv. Rešnjega Telesa in ki bi obenem bilo tudi daleč nazaj in daleč naprej viden mejnik v našem narodnem in nadnaravnem življenju.

Tako tesno nam je vsem bilo okrog srca, onim, ki so prevzeli odgovornost, da evharistični kongres organizirajo, kakor tudi ljudstvu samemu, ki se naj ga udeleži in mu da lik in vsebino. Kaj bo? Ali bomo še našli tisti, starim še dobro znani odziv, ki pri nas nikoli ni mankal in izostal, kadar je bilo treba ljudstvo pognati naprej visokim ciljem nasproti? Toliko različnih idejnih tokov je šlo zadnje čase skozi in čez naše pokrajine. Mnogi izmed njih so bili hudourniki, ki so trgali obrežja in nasipali prod in blato po nekdanjih cvetočih nasadih. Ali je še ostalo kaj zdravega in zelenega? Oni, ki so bili mladi takrat, ko se je zadnjič slovensko ljudstvo zbiralo okrog Kristusovega križa, so se danes postarali. Ali je mladina, ki je stopila na njihova mesta, prežeta še z istim pogumom in z isto požrtvovalno vero, kot njeni predniki? Odkod je prišla ta mladina, od katerih idejnih virih se je napajala in si gasila svojo žejo? Tako smo se spraševali in se na dnu duš bali, da bo morda klic v zbor okrog sv. Rešnjega Telesa sicer bohotno šel po naših dolinah in gorah, toda da ga morda ne bo več slišalo naše ljudstvo vsled drugih trušcev, ki so napolnili njegova srca. A strah nas je bilo tudi vsled denarnih žrtev, ki jih takšne prireditve nalagajo vsemu narodu. O da, ko bi živeli v dobi gospodarskega blagostanja, bi nas to ne strašilo. Toda danes nimamo ničesar več. Kaj naj naše ljudstvo še žrtvuje, ko mu je že največja žrtev, da s težavami prehrani sebe in svoje družine? Kaj naj si še odtrga od svojih uš, ko so itak že bolj lačna kot sita in ko po vseh kotih naših domov kričijo potrebe, ki jim pri najboljši volji ni leka?

S takšnimi občutki, ki jih je tolažila edino- le zavest, da nam ne gre za kakšen samo zunanji blesk, za kakšne enodnevnne parade, ki jih zabrisa še prva noč, marveč za javno počaščenje sv. Rešnjega Telesa, za kar zado- stuje pravo razpoloženje srca, smo se mi, se je slovenski narod spravil na delo, da orga- nizira največji evharistični praznik v svoji zgodovini.

Pripravljalni odbor je razgrnil svoje na- črte. Lepi, visoko pomenljivi, v višave stre- meči. Bomo videli, je dejal. Visoko je treba meriti v življenju. Visoko je treba ceniti tudi vero in požrtvovalnost slovenskega naroda. Nastali so pododbori, odseki, pododseki. Kot mravlje so se zgrinjali od vseh strani ne- sebični sodelavci, ki so po trdnem delu za vsakdanji kruh žrtvovali svoje nočne ure, da so zgostili vse priprave pod enotno voljo in skupno pomagali na vseh odsekih evharis- tične fronte, da bo pripravljena, ko jo zase- dejo mase bojevnikov. Na tisoče sej, na sto- tisoče pisem, da se ta osrednja evharistična sila skrbno naveže na vse žile in žile med katoliškim ljudstvom Slovenije in vse države.

Zunaj pa, po naših slovenskih farah, je začelo žuboreti čisto novo, tajinstveno življe- nje. Okrog naših cerkva so se začeli zbirati najprej stari hrasti, preizkušeni in viharjih bojih za ljudsko prosveto. Za njimi je prišla idealov in žrtev žejna mladina. In kmalu se je zablestel v jasno noč prvi evharistični križ. Za njim drugi, tretji, deset in sto in danes je ni farne občine, ki bi se ne pona- šala, da je na najlepšem mestu dvignila svoj križ in ga priglžala za lepoto nesebične ljube- zni svojih faranov. Tisoči evharističnih križev, ki sedaj že tedne in tedne svetijo nad slovensko deželo, so bili prvi dokaz, kako je naše ljudstvo odgovorilo na poziv svojih naj- višjih dušnih pastirjev. Dokaz, ki je blago- dejno presenetil in nedvoumno povedal, da so viharji, ki so šli čez naša ljudstva, staro vero, staro upanje in staro ljubezen le še utrdili, mesto da bi jih bili omajali. Sledila so predavanja po cerkvah in prosvetnih do- movih, cerkvene počitnice, tridnevne, du- hovne vaje, procesije, pogosta sv. obhajila. Koliko tisočev evharističnih predavanj, ko- liko stotisočev sv. obhajil, koliko milijonskih udeležb bi lahko beležili v teh zadnjih me- sedih kot pripravo našega ljudstva na po- častitev sv. Rešnjega Telesa, ki naj bodo svoj višek na ljubljanskem kongresu. Nikdo jih ne bo štel. Za nje ve samo Bog, kakor ve tudi samo on za tiste lepe besede in krasne misli, ki so jih večer za večerom govorili in mislili naši družinski očetje in naše matere, pa naša mladina tudi, ko so v krogu svoje družine razpravljali o pripravah na kongres in so med seboj tekmovali, da ne bi njihov dom za- ostajal za drugimi pri sodelovanju za čim bolj veličasten notranji in tudi zunanji uspeh kongresa v Ljubljani. Kakor ve tudi samo Bog za tiste tihe, nevidne reke molitev, ki so se v preteklih mesecih začele dvigati iz osrčja našega ljudstva in ki derejo vsak dan z večjo močjo, rekli bi z večjim hrepenenjem, proti Bogu, da bi evharistični kongres po- menil res trajen notranji prevrat in prepo- red slovenskega naroda in vse naše države.

Odmev je bil silen. Od nikoder ni izostal. Še smo zdravi, hvala Bogu, zdravi tistega našega starega zdravja, ki kljubuje vsem bo- leznim duha in telesa. In mladina se ni izne-

Madjarska po hillerjevskem vzorcu?

Gömbös bo razpustil socialiste

„Izenačenje“ delavskih stanovskih organizacij, ali pa njih podržavljenje?

Budimpešta, 22. jun. SE. V svojem govoru v proračunski debati je ministrski predsednik Gömbös imel zelo vznemirljiv govor, v katerem je ozna- nil namero, da hoče vlada razpustiti socialistične politične, kulturne, gospodarske in strokovne orga- nizacije. (Včerajšnji »Slovenec« je o tem že na krat- ko poročal. Op. uredn.) Gömbös je v svojem go- voru dobesedno izjavil:

»Vem, da so diktature v življenju le kratkega, prehodnega značaja. Jaz, ki sem sam vojak, dobro vem in priznam, da se režim, ki je zgrajen na ba- jonetih, ne more dolgo držati, najmanj pa pri nas na Madjarskem, kjer ljubimo svobodo. Toda tudi politični liberalizem spada danes med staro šaro. Mene veselijo samo režim, čigar idejni krog se brez nasilja, samo z močjo svojih idej vedno bolj raz- širja. Mi smo danes mnogo govorili in slišali go- voriti o socialni politiki. Ko se tega vprašanja do- tičam, moram zopet priznati, da socialna demokrat- si ne more kot take ne maram. Odkrito izjavljam, da teh tujih, od tujine k nam uvoženih svetovnih nazorov v naši državi ne bomo več trpeli. Toda če je to lahko urediti, je težje odgovoriti na proteste socialnodemokratskih strokovnih organizacij. Toda jaz vem tudi odgovor na te proteste. Mnenja sem namreč, da je treba strokovne in stanovske orga- nizacije za vedno izključiti iz strankarsko-politič- nega delovanja. Odkritostno priznavam, da imam

General Gömbös

resno voljo to tudi storiti. Strokovna organizacija naj bo strokovna in ne politična. Naj pusti politiko pri miru. V odnosih med delavcem in delodajal- cem ni treba, da se skriva kakšna politična struja, ki z delovnim razmerjem nima ničesar opraviti. Problem bom torej rešil, in sicer se mi zdi sedanjí trenotek za to najugodnejši, ker so zveze naših so- cialnih demokratov z njihovimi zapadnimi tovariši popolnoma prekinjene. Danes ne obstoja več nobe- na avstrijska ali nemška ali italijanska socialna de- mokracija. Socialistične strokovne organizacije, ki so politične borbene tvorbe, bomo torej likvidirali, ker želimo, da se delavec polagoma vživi v državno skupnost, namesto da smatra narod, ki je družina, za svojega sovražnika. Delavski stan je del madjar- ske družine. Zato ne bomo dovolili, da bi ga poli- tične struje od nje cepile in ga proti njej vzgajale. S tem nočem reči, da vabimo delavca v svoj poli- tični tabor, da bi ga lažje izkoriščali, ampak dati mu hočemo na stanovski podlagi in z nepolitičnimi strokovnimi organizacijami možnost, da se bo kot delavec lahko boril z delodajalcem in s kapitalom za pravice svojega stanu.

Iz tega izhajajo v političnih krogih, da bo Gömbös vladal v najkrajšem času razpustila vse socialistične organizacije in po nemškem in avstrij- skem zgledu izenačila strokovne organizacije.

Posledice angleško-nemške pomorske pogodbe

Sunek ki je razgibal ves svet

Anthony Eden skuša nervoznost pomiriti

Nocoj odpotuje britski odposlanec Eden iz Pa- riza v Rim, da se razgovori z g. Mussolinijem o mednarodnem položaju, ki je nastal po sporazumu med Anglijo in Nemčijo glede vojnega brodogoja obeh držav. Zaenkrat še ni znano, kakšen rezultat se je dosegel v razgovorih med angleškim odposlan- cem in šefom francoske vlade, zdi se pa, da tako Angleži kakor Francozi vztrajajo na svojem prejš- njem stališču: Angleži so mnenja, da njihov dogo- vor z Nemčijo ne pomeni nobene kršitve načela popolnega sodelovanja med Francijo, Italijo in An- glijo, kakor je bilo sklenjeno januarja meseca v Stresi, Francija pa je prepričana, da je to načelo po angleškem postopanju porušeno.

Anglija pritiska na Italijo

Jako težka bodo tudi pogajanja med Edenom in Mussolinijem v Rimu. Mussolinija zanima v se- danjem trenutku najbolj abesinski vprašanje. Do- čim je Abesinija pravkar poslala tajniku Zveze na- rodov v Ženevo noto, v kateri protestira proti po- šiljanju italijanskih čet v vzhodno Afriko ter pre- laga, naj bi članice Zveze narodov poslale v Afriko svoje zastopnike, ki naj se sami prepričajo, kdo da se oborožuje in kdo da je kriv raznih incidentov na meji med italijanskimi kolonijami in Abesinijo — pa izjavlja Italija, da bo, kakor hitro bi Zveza narodov tak predlog sploh sprejela v razpravo, iz Zveze narodov izstopila.

Na drugi strani se izve, da je Nemčija posta- vila za vstop v Zvezo narodov pogoje, in sicer: 1. da se mora francosko-ruski pakt spremeniti; 2. da se morajo Nemčiji vrniti tiste afriške kolonije, ki jih je dobila Portugalska. S tem je nastopil v me- narodni politiki nov moment, saj je znano, da je baš Anglija tista država, ki si najbolj prizadeva za to, da Nemčija postane zopet član Zveze narodov. An- glija v gotovem oziru podpira nemške zahteve, radi česar se mednarodni položaj vedno bolj zapleta, bo- dis v smeri proti radikalnemu razčiščenju, bodisi v nasprotnem smislu. Kakor se izve, dela Anglija na to, da bi se sklicala konferenca med Anglijo, Italijo, Francijo in Nemčijo, torej konferenca štirih, na katero naj se povabita tudi Rusija in Poljska. Ta konferenca naj bi vzela v pretes vsa evropska vpra- šanja sploh, predvsem vprašanje pomorskega in le- talskega sporazuma, vprašanje podonavskega pakta, vprašanje francosko-nemškega sporazuma itd. Fran- cija pa vztraja alejkopre tozadevno na svojem od- klonilnem stališču in Italija ji vseskozi zvesto se- kundira.

Angleško stališče o Abesiniji

Italiji je predvsem na tem, da bi se vsa ta vpra- šanja razvila ali rešila tako, da bi Anglija opustila svoje negativno stališče glede Abesinije. Anglija naj

bi torej odstopila od svojega sedanjega stališča, da mora Abesinija ostati brezpogojno neodvisna. To pa je izključeno, dasi francoska diplomacija z vsemi silami pritiska na to, naj bi se Italiji dale v vzhodni Afriki popolnoma proste roke. Kako malo je mi- sliti na to, da bi Anglija spremenila svoje stališče, se razvidi iz tega, da so egiptске čete kakor tudi angleške čete v Sudanu v polni pripravljenosti za vsak slučaj. Poročilo iz Aleksandrije pravi, da se je visoki komisar Anglije v Egiptu, sir Miles Lam- son, podal na inspekcijsko potovanje na meje Egi- pta, in sicer ne samo na italijansko-egiptsko mejo Tripolisa, ampak tudi na sudansko in abesinsko me- jo. Visoki komisar obiskuje vojašnice, sprejema ra- porte ter daje instrukcije. Čete neodvisnega Egipta so povsod angleškega visokega komisarja spreje- le z največjimi častmi. Visoki komisar je imel z egi- ptskimi častniki tudi konference, na katerih se je go- vorilo o obrambi zapadne meje Egipta, torej od italijanske strani. Eden bo skušal z Mussolinijem doseči glede Abesinije kompromis, toda zelo never- jetno je, da bi Mussolini tak kompromis sprejel, ker so njegove zahteve v popolnem nasprotju z an- gleškimi interesi v vzhodni Afriki.

Sovjeti grade nove ladje

Kako se evropski položaj zaradi pomorske po- godbe med Anglijo in Nemčijo pa zaradi francoske- ga in italijanskega odpora proti temu zapleta, do- kazuje tudi vest, ki prihaja iz Varšave, da je nam- reč sovjetski vojni svet v Moskvi sklenil, da se mora sovjetsko vojno brodogradništvo povečati. Naj bi se zgradila serija novih velikih podmornic in ru- silcev. Obenem pa se bosta zgradili v pospešenem tempu dve šoli za pomorske častnike.

Razume se, da Japonska na Daljnem vzhodu ta

Roosevelt napovedal boj bogatinom in velikim dedičem

Cela vrsta radikalnih socialnih zakonov

Washington, 22. jun. SE. Ameriški senat je s 76 glasovi proti 6 sprejel znani Rooseveltov zakon- ski načrt o socialnem zavarovanju. To je znamenje, da se Roosevelt tudi po svojem porazu glede nove gospodarske politike nikakor ne pusti odvajati od svojega bojnega načrta proti velikemu kapitalu, proti velikim dediščinam, velikim darilom in viso- kim dohodkom. Po novem zakonu bo deležnih brez- poselnega zavarovanja okrog 25 milijonov delavcev. Brezposelni in dela nezmožni delavci nad 65 let stari bodo sprejemali iz zavarovalnega sklada po 33

dolarjev na teden (okrog 1500 Din). Glavne točke novega zakona so sledeče:

1. Starostna mesečna zavarovalnina za dela- nezmožne in brezposlene delavce nad 65 let stare. Zavarovalne rente morajo plačevati posamezne zvez ne države.

2. Zavarovalnina za še dela zmožne in nastav- ljene delavce in nameščence nad 65 let stare v zne- sku do 85 dolarjev na leto, plačujejo deloma posa- mezne države iz svojega, deloma pa iz letnih pri- spevkov zavarovancev samih. V ta namen bo uve- den poseben davek za vso Ameriko.

3. Zavarovanje brezposelnih brez razlike sta- rosti. Osrednja vlada plačuje upravne stroške tega zavarovanja. Posamezne države pa morajo prispe- vati iz svojega, oziroma morajo v ta namen obdav- čiti vse delodajalce, ki zaposlujejo več kot deset de- lavcev, s posebnim davkom, ki bo šel v zavarovalni sklad. Davek bodo pobirali na podlagi podatkov o letni dohodnini in o dobičkih podjetja.

4. Socialno skrbstvo za otroke, posebno za za- puščene, za sirote in pohablence. Eno tretjino stro- škov nosi zvezna država, eno tretjino posa- mezne države, ena tretjina pa bo krita z novim davkom na dediščine in na darila.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno. Zvišanje temperature.

Zagrebska vremenska napoved: Vetrovno, hlad- no, stalneje.

verila svetinjam starih rodov. Nesla jih bo neoskrunjene dalje in naša doba v zgodovini našega trajanja ne bo preseka, ampak nov, še močnejši vzpon, ki bo vezal staro vero z mladim ognjem. In to naše revno slovensko ljudstvo je navzile svoji revščini še našlo. Bog sam ve kje, denarnih sredstev, da je pomagalo kriti ogromne stroške prireditve, da si je priskrbelo na tisoče novih narodnih noš in še položilo na stran nekaj dinarjev za potovanje v Ljubljano. Požrtvovalnost našega ljudstva je neizopriljiva! Tudi to je po- kazala vseslovenska in vsedržavna priprava na evharistične dneve.

Tako stojimo sedaj tik pred največjim praznikom. Vsa tesnoba je izginila, ves strah se je razlilnil. Veselje polje po deželi, no- tranja radost, ki je praznična odeja našega katoliškega ljudstva. Srca bijejo v veseljem pričakovanju, zadovoljna nad doprinešenimi

žrtvami, pripravljena, da vzkliknejo svojo lju- bezen sv. Rešnjemu Telesu, ko bo zastopnik sv. očeta blagoslavljal nas vse z oltarja na stadionu. Nikjer ni več malodušnosti, naša dežela je kot roža ob zori, ki čaka samo še poljuba prvga sončnega žarka, da se odpre in pokaže vso svojo krasoto.

Zakaj vse to, tako se sprašujemo ta teden, čemu? Da bo naš kongres naš največji na- rodni akt javnega češčenja, javne izpovedi vere, upanja in ljubezni, javne prisege sv. Rešnjemu Telesu, s katerim bo naš narod v veselih in težkih dneh povezal svojo usodo. Da bo štednjaki oltar postal svetilnik pri delu, na katerega se podajamo. Ne zadnji ko- nee, ne končni cilj hrepenenja stotisočih sre, marveč trdnjava stotisočih volj in njihovo izhodišče, ko bomo po kongresu, po prisegi šli z vedrim pogledom na delo, da svojo do- movino ohranimo Kristusu.

Domači odmevi

Iz govora g. Baniča

Belgrajska »Politika« 21. t. m. in belgrajska »Stampa« 22. t. m. prinašata dobesedni govor, ki ga je 19. t. m. imel v narodni skupščini g. Milan Banič, poslanec s Sušaka. Ta je med drugim takole govoril:

»Vsa volilna akcija dr. Mačka, tista njegova taktika resolucije, vse to je dirigirano od zunaj! Isti faktorji in elementi mednarodnega življenja, ki so dovedli do umora pokojnega kralja Aleksandra, isti elementi dirigirajo danes tudi vso akcijo dr. Vladimira Mačka. Kadar govorimo o diktaturi, naj se dr. Maček in njegovi prijatelji zahvalijo, ker v naši državi ni bilo diktature; ko bi bila diktatura izvedena, bi vsak izmed njih popil najmanj po 250 gramov ricinovega olja. Vsaj to. Diktature, žal ni bilo. (Dr. Angjelinović: »Ricinus bi pil ti vlt«) ... Poleg dr. Trumbića se je našel še en gospod, ki je takoj po resoluciji ali nekako v istem času prišel semkaj zastopat isto politiko in govoriti v imenu hrvatskega naroda. To je dr. Ante Bauer, zagrebški nadškof. Dokler se nisimo zedinili v tej državi, nismo vedeli, da je on bil metropolit hrvatski. On je pred svetovno vojno bil manjši od makovega zrna ...

Gospoda iz tabora dr. Mačka prihajajo sem, da je treba odstraniti g. Jevtiča. Treba je odstraniti njega, treba je nekatere nove vlade, novega človeka. Nočem delati poklonov predsedniku g. Jevtiču, toda moje globoko prepričanje je, da bi odstranitev g. Bogoljuba Jevtiča z vlade v tem času, v takih razmerah pomenila eno izmed največjih nevarnosti za državo. (Ploskanje in vzkliki: »Tako je«) ... Taktika opozicije je zelo prozorna. Šestojanuarski režim se je skušal nasloniti na JNS. Ker pa je riba pri glavi zasmrkla, je bilo treba to ribo odstraniti. In velik je bil pogum g. Bogoljuba Jevtiča, da je brez vsega, brez vsake politične formacije šel na volitve. Sedaj g. predsednik Jevtič mora ustvarjati novo, zdravo in krepko formacijo, na katero naj se opre unitaristični režim. V tem času je docela naravno, da bo opozicija odstranila g. Jevtiča; kadar bi ga odstranila, bi odstranila tudi to novo formacijo, tako da bi šestojanuarska politika narodnega in državnega edinstva ostala brez vsega ... Moremo oditi v zapeček, celo v naftalin, in naj pridejo drugi, toda samo pod pogojem, če se obdrži edinstvo države, ker brez edinstva tudi te države ni. Gospoda iz opozicije hoče tudi nove volitve v septembru, oktobru! Zakaj bi o tem izgubljali besede? Odveč je! Volitve v septembru in oktobru, to bi bila katastrofa, o kateri niti govoriti nečem.

Po resoluciji je sporazum z dr. Mačkom nemogoč. Sploh se ne more pogajati noben Srb, ki je jugoslovanski nacionalist. Ne more se pogajati nihče, ki ne želi postati grobar Aleksandrove Jugoslavije. Kar se mene tiče, nisem željan hrvatske krvi in ne želim, da bi se hrvatsko vprašanje nasilno rešilo. Tudi jaz sem za sporazum. Treba je sporazuma med Srbi in Hrvati! Toda samo med jugoslovansko orientiranimi Srbi in Hrvati more biti sporazum in mora biti. Bratje Srbijanci in Srbi! Dajte nam Hrvatom, jugoslovanskim nacionalistom, da mi rešimo in likvidiramo hrvatsko vprašanje. Kakor vprašanja katoliške klerikalizma stvarno in končno ne morejo rešiti srbski pravoslavci, ampak ga morejo rešiti samo Hrvatje katoličani, toda tisti, ki so antiklerikalci, ravno tako tudi vprašanja hrvatskega separatizma ne more rešiti Srb, ampak le Hrvat-unitarist! ...

Vladna kriza

Davidović, Aca Stanojevič in Uzunović pri knezu-naměstniku

Belgrad, 22. jun. AA. Danes so se konsultacije na dvoru nadaljevale. Nj. kr. Vis. knez-naměstnik je sprejel v avdienci zaradi konsultacije danes ob 11.30 Nikolo Uzunoviča, ob 12 Ljubo Davidoviča in ob 15.30 Aca Stanojeviča.

Izjava dr. Mačka

— Belgrad, 22. junija. Dr. Vladko Maček, ki je prišel večeraj v Belgrad, je dal tekom današnjega dne tukajšnjemu dopisniku Havaasa naslednjo izjavo: »Pozvan od kneza naměstnika sem prišel v Belgrad ter tu naletel na spontan in prisrčen sprejem tako od strani prebivalstva kakor od ostalih prijateljev in sodelavcev, s katerim sem zelo zadovoljen. V svojih razgovorih s knezom naměstnikom in generalom Petrom Živkovićem sem odkrito in iskreno razložil svoje mišljenje glede tega, kako da se stvari nova politična atmosfera ter preko nje nov položaj, v katerem bi se mogla reševati ter definitivno rešiti naša notranjepolitična vprašanja, v prvi vrsti hrvatsko vprašanje. Razgovori z mojimi srbskimi prijatelji kažejo, da je naše veliko delo za medsebojno zblizanje in ožje sodelovanje na najboljši poti.«

Dr. Marušić ostane senator

Belgrad, 22. jun. m. V krogih okoli dr. Marušića zatrjujejo, da bo ta podal ostavko na poslanska mandata v lošaškem in ljubljanskem okraju ter da bo obdržal samo mesto v senatu.

Binkoštna štafeta

Ljubljana, 22. junija. Pri binkoštni štafeti, ki je vsako leto ob binkoštnih praznikih med ljubljanskimi športnimi klubi za prehodni pokal »Jutra«, si je Primorje končnoveljavno zagotovilo zmago. Današnje štafete sta se udeležila dva kluba: Primorje in Ilirija. Proga je šla po Aleksandrovi cesti do pošte, Tyrševi cesti, Dalmatinski ulici, Komenskega ulici, Resljevi cesti čez Zmajski most, mimo Vodnikovskega spomenika, Pred škofijo, po Stritarjevi ulici na Marijin trg in po Prešernovi ulici na Aleksandrovo cesto do cilja pred Narodnim domom. Primorje je bilo ves čas v vodstvu. Na cilju samem pa je imelo 150 m naskoka. Štafeta Ilirije so tvorili: Megušar, Habič, Jazbec, Osterman, Stropnik, Tavčar, Berger in Safonik; primorsko štafeto pa: Zorja A., Tručelj, Perper, Zgur, Stok, Skušek, Šušteršič, Marčarič. Štafeta Primorja je rabila za 2300 m dolgo progo 4:54,4, štafeta Ilirije pa 5:19.

Tenis

Berlin, 21. junija. AA. DNB poroča: Nemško teniško moštvo za Davisov pokal je dobilo nova vabila na tekovanja v inozemstvo. Po vabilu avstralske teniške zveze za gostovanje v Sydneyu in Melbourne je dobila nemška teniška zveza vabilo tudi od teniških zvez USA, Čila in Jugoslavije, da se nemški tenisaši udeležijo tekm za prvenstvo v omenjenih državah.

Je pa žal še vprašanje Belgrada, ki ima oblast! V zvezi s tem moram reči, da je predpogoj za rešitev ne samo hrvatskega vprašanja, ampak vseh vprašanj te države ta, da končno dobi moč stalnost državne politike. Tega doslej nismo imeli. Dajte nam čisto jugoslovanski pravice politike. To je danes mogoče! Dajte nam tudi homogenost režima! To je v teh časih naravnost zločin, da ministri, člani istega kabineta, mečejo polena pod noge svojemu šefu, predsedniku vlade. (Odobravanje in ploskanje. Glas: »Ali je kaj takega tudi v tej vladi?«) Potrdite vi, da ni. (Isti glas: »Ni.«) Jaz pravim, dosti je bilo tega in ni treba več!

Izjava g. dr. Andjelinoviča

Bivši minister dr. Grga Andjelinović, ki je bil v Splitu izvoljen na kandidatni listi g. Jevtiča, je z ozirom na govore, ki so bili govorjeni v verifikacijski debati narodne skupščine, časnikarjem dal posebno izjavo, v kateri med drugim takole pravi:

»V verifikacijski debati v narodni skupščini so govorniki razpravljali o političnem položaju, ki je nastal po petomajskih volitvah. Govorila sta tudi notranji minister g. Velja Popović in pravosodni minister g. dr. Dragotin Koljič. Govorila sta zelo značilno. Ne vem, v koliko bi njuna govora mogla biti izraz uradnega razpoloženja kraljevske vlade in kajpot za morebitno novo politiko. To bomo kompetentno zvedeli šele v prihodnji proračunski obravnavi in potem šele bomo o tem mogli obširneje govoriti.

Mnogi izmed govornikov so govorili v istem duhu in pri tem zagovarjali politiko, ki ni istovetna s politiko, kakršno je razglasila vlada, ko je nastopila in ko je razpisala volitve. Ideo narodnega in državnega edinstva so nekateri skupščinski govorniki tolmačili zelo ozko. Tako zvano hrvatsko vprašanje so obravnavali na eni strani s stališča ljudi, ki pri najboljši volji ne morejo biti objektivni, ker so še do pred kratkim bili sami v teh izključno hrvatskih ali prečanskih vrstah in sedaj iščejo v nasprotnem ekstremu svoje opravičilo. Na drugi strani pa so govorniki to vprašanje obravnavali s stališča ljudi, ki so še danes podzavestno prepojeni s plemenskim in pokrajinskim duhom. Pridržujem si pravico pri prvi ugodni priliki razložiti svoje mnenje in stališče. Mnenja in mišljenja raznih govornikov v narodni skupščini v teku verifikacijske debate smatram za njihovo zgolj osebno mnenje, ki nikogar ne more vezati pri nadaljnjem delu.

V prvi vrsti se odločno zavarujem proti predlogu, naj bi se razveljavili vsi mandati narodnih poslancev, izvoljenih na listi g. dr. Mačka. Kakorkoli sem kot prepričan nacionalist in brezkompromisni unitarist odločno nasprotnik politike in metod dr. Mačka, kakorkoli obojam brezvestno agitacijo prijateljev dr. Mačka, prav tako pa v sedanjih razmerah smatram za prvi pogoj ureditve političnih odnosov v državi, da vse politične skupine aktivno sodelujejo, bodisi skupine iz vladnega, bodisi skupine iz opozicijskega tabora. To je bil, kolikor je meni znano, tudi program kraljevske vlade ... V nobenem primeru ne smemo s prenapetimi odločitvami vzeti nasprotniku prilike za sodelovanje in ne smemo prekiniti vseh vezi, ki vežejo narodne poslance, izvoljene na listi dr. Mačka, z narodno skupščino.

V ponedeljek bo obešen Viktor Juhant

Maribor ima letos že drugi žalostni obisk. Nocoj ob tričetrt na 6 je prišel krvnik Hart, ki se bo mudil tu do ponedeljka, ko bo jutraj ob svitu plačal z življenjem roparski umor Viktor Juhant. Ministrstvo pravde je potrdilo smrtno obsodbo in za Juhanta ni več usmiljenja na tem svetu. Sodišče mu bo razglasilo obsodbo jutri v nedeljo ob 11 dopoldne. Jutri popoldne bo krvnik Hart postavil vesalo na dvorišču jetnišnice na mestu, kjer sta končala svoje žalostno življenje morilca Lakner in Pančur. V ponedeljek ob 6 jutraj bo smrtna obsodba izvršena. Pri justifikaciji bodo navzoči: sodni senat, ki je sodil, zdravnik, sodno osebje, Viktor Juhant bo plačal s svojim življenjem zverinski zločin, ki ga je izvršil 19. novembra lanskega leta v Gradiški pri Sv. Kungoti nad Mariborom. Ubil je krošnjarja Stanka Hacinca, s katerim je skupaj prenočeval na hlevu posestnika Celcerja. V spanju mu je zadel 22 smrtnih udarcev s sekuro ter nato truplo zakopal v seno. Mrtveca je oropal ter mu odvzel vse imetje — 150 Din, nato pa pobegnil. Prijeli so ga v Ljubljani, ter je svoj zločin priznal. Mariborsko sodišče ga je radi tega dejanja 15. marca obsodilo na smrt na vešalih. Pri razpravi je zločin priznal, skušal pa je krivdo zvaliti a sebe s tem zagovorom, češ, da ni pri pameti. Izgovarjal se je tudi, da je svoje dejanje izvršil v pijanosti. Zagovornik dr. Bergeč je prijavil priziv in revizijo. Ko so obsojenca pazniki peljali iz razpravne dvorane, jim je dejal: »Obešali me ne boste, se bom raje sam.« Res se je skušal v zaporu vzeti življenje, vendar so mu to preprečili. Sedaj je do zadnjega upal na pomilostitev in šele jutri ob 11 bo doznal bridko resnico. Na poslednjo težko pot ga bo pripravil jetniški duhovnik franciskan p. Kasijan. Viktor Juhant je star 32 let ter je doma iz Mlake pri Komendi. Starši mu še žive. Viktor je že v svoji mladosti začel na slaba pota in je bil že večkrat predkaznovan. Zadnja njegova kazna mu je bila odmerjena z dvema letoma robije ter je prišel iz mariborske kaznilnice lanskega leta 25. oktobra.

Zadnja justifikacija je bila v Mariboru v ponedeljek 25. februarja, ko sta bila obešena zločince Lakner in Pančur.

Za poletno vročino

najprikladnejši Buret, Chappon svila, platno, fresco blago, volnen-tropical itd. Vam nudi po najnižjih cenah trvdka

Drago Schwab, Ljubljana
Aleksandrova cesta

Dobro izvežbanega vrtnarskega pomočnika sprejemam. Nastop po dogovoru. Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe v upravo »Slovenec« in naj navedejo, kje in kakšno službo so doslej vršili.

Vsem obiskovalcem evharističnega kongresa bo nudila trvdka M. Tičar veliko zalogo raznovrstnih ljubkih spominskih predmetov in razglednic. Imenovana trvdka bo imela za časa kongresa tudi svoj paviljon na Stadionu. — M. Tičar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1 — Sv. Petra cesta 26.

Od nedelje do nedelje

V ZUNANJEM SVETU

je bil pretekli teden brez velikih dogodkov, če izvzamemo sklenitev angleško-nemške pogodbe, s katero dobi Nemčija pravico, da zgradi brodogradilništvo na tretjino angleškega brodogradilništva, torej dejansko 450.000 ton. Toda o tem vprašanju, kakor tudi o razvoju dogodkov na Kitajskem in v Abesiniji bodo naši nedeljski naročniki našli potrebne informacije itak v brzojavnih poročilih na prvi in drugi strani današnjih izdaj. — Velikega pomena bi bila konferenca Male zveze v Belgradu, ki pa se je morala odložiti vsled krize jugoslovanske vlade, ki je nastopila v sredo, in o kateri pišemo spodaj. — Omeniti je treba tudi velikanske priprave za vsedržavni katoliški shod v Pragi, kjer bo sv. očeta zastopal pariški nadškof Verdier, ki ga bo češkoslovaška vlada kar najbolj slovesno sprejela, ravno tako kot inozemsko državno poglavarja. — V Južni Ameriki je nastopil mir. — V Grčiji pripravljajo plebiscit, če naj se Grčija spremeni v kraljevino ali če naj ostane republika. — V Siriji je prišlo do krvavih prepov. Nacionalisti hočejo svobodno nacionalno državo in odstranitev Francozov.

V DOMOVINI

je najvažnejši dogodek preteklega tedna odstop Jevtičeve vlade. Ker je bil prosvetni minister Stevan Čirič izvoljen za predsednika skupščine, je moral demisionirati. Njegovo mesto je bilo izpolnjeno a tem, da so dr. Marušića postavili za prosvetnega ministra, dr. Avdo Hasanbegovića pa za ministra za socialno politiko. Toda končno se je izkazalo, da je boljše, da po skupščinskih volitvah odstopi vsa vlada, da dobi knez-naměstnik Pavle možnost, da svobodno presoja po volitvah nastali položaj. Zato je Jevtič že v četrtek popoldne odšel na dvor in dal ostavko vse vlade. Ostavka je bila sprejeta in je knez-naměstnik Pavle takoj začel s posvetovanji. Poklical je k sebi predsednika skupščine in senata, nato odstopivšega ministrskega predsednika. V petek zvečer pa je bil sprejet na dvoru tudi dr. Vladko Maček, ki je bil poklican v Belgrad k posvetovanjem. Takšen je bil položaj še v soboto, ko so se posvetovanja za sestavo nove vlade še nadaljevala. — Drugih važnejših novic iz domovine pretekli teden ni bilo. Šaj se itak vsa dežela pripravlja sedaj samo na veliko evharistično slavlje.

„Veliko Celje“ ali ne

Celje, 22. junija.

V vprašanju združitve obeh celjskih občin je nastal v zadnjem času nov položaj. Kakor je občinstvu znano, je pred časom zmazgalo na vseh merodajnih mestih edino pravilno stališče, naj se priključi mestni občini v celoti okoliška občina. Pri zadnjem obisku g. bana dr. Puca v Celju se je pa ugovorilo, da gotov ožji krog še vedno ni preveč naklonjen priključitvi cele okoliške občine. Celjski gospodarski krogi iz mesta in okolice so čutili zaradi tega potrebo, da še enkrat jasno in odločno poudarijo svoje stališče glede tega vprašanja. V ta namen se je vršil v sredo zvečer informativen sestanek celjskih gospodarskih krogov, ki je ponovno poudaril svoje prvotno stališče in soglasno sklenil, da zastavi vse sile in moči pri vseh merodajnih faktorjih, da se to vprašanje reši tako, kakor zahtevajo interesi celokupnega prebivalstva obeh občin. Na tem sestanku je bila sestavljena in soglasno sprejeta obširna spomenica, ki utemeljuje iz vseh v postev prihajajočih vidikov — gospodarskega, kulturnega, socialnega, cerkveno-političnega itd. — nujno združitve obeh celjskih občin v celoti. Spomenico so podpisali zastopniki sledečih organizacij in korporacij: Združenje trgovcev za mesto Celje, občina Celje okolica, Društvo zasebnih in avtonom-

nih nameščenec, pomočniški zbor pri Združenju trgovcev, Zveza privatnih nameščenec Jugoslavije, pododbor Celje, Trgovsko društvo Celje, Okrožni odbor obrtniških združenj Celje, Slovensko obrtno društvo Celje, Društvo jugoslovanskih obrtnikov, podružnica Celje, opatijsko-mestni župni urad Celje, Društvo hišnih posestnikov Celje, Narodna strokovna zveza Celje. Sklenjeno je bilo, da posebna deputacija intervenira v tej zadevi pri g. banu.

V petek je g. ban dr. Puc sprejel devetčlansko deputacijo, ki so jo tvorili zastopniki imenovanih organizacij in korporacij. V imenu deputacije je veletrgovec g. Stermečki prečital g. banu obširno spomenico, nakar so posamezni delegati g. banu še ustno obrazložili vse okoliščine, ki govorijo za priključitev cele okoliške občine. Iz razgovora z g. banom se je razvidelo, da se upira priključitvi celotne okoliške občine le še najozži krog celjske JNS, kateremu gre vedno v glavnem za to, da obdrži politično oblast in to kljub temu, da je proti takemu stališču skoraj bi lahko rekli brez izjeme vse prebivalstvo obeh občin in vsi gospodarski krogi. G. ban je po temeljiti obrazložitvi in pojasnitvi dejanskega položaja obljubil deputaciji, da bo upošteval želje in zahteve velike večine celjskega prebivalstva.

Osebnosti

Belgrad, 22. jun. m. S kraljevim ukazom je prestavljen za konzula V. pol. skup. na kraljevi generalni konzulat v Trstu dr. Janko Golič, tajnik zunanjega ministrstva. Z generalnega konzulata v Trstu je prestavljen za tajnika VI. skup. v zunanje ministrstvo dr. Teofil Vodusek, dosedajni vicekonzul.

Belgrad, 22. jun. m. Napredovala sta za profesorja VII. pol. skup. na državni trgovski akademiji v Mariboru Jože Šile ter Vladimir Kralj, profesorja VII. pol. skup. iste akademije. Na državni trgovski akademiji v Nišu je napredoval za profesorja VII. pol. skup. Josip Kastigar. Z dekretom pomočnika finančnega ministra je prestavljen Fran Dragišić, podpoverjenik finančne kontrole X. pol. skup., z glavnega oddelka v Murski Soboti na glavni oddelke maksimirski v Zagrebu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 22. jun. m. Z dekretom prosvetnega ministra sta postavljeni za profesorici supletinji na realni gimnaziji v Mariboru Sofija Smudž in Angela Mijucin.

Sofija, 22. jun. m. Snoči je umrl po kratki bolezni polkovnik Viktor Najdenov, eden najuglednejših bolgarskih častnikov, ki je igral važno vlogo tudi v političnem življenju, ter je bil pri zadnji krizi bolgarske vlade kandidat za ministra. Polkovnik Najdenov je zastopal bolgarsko vojsko na pogrebu maršala Pilsudskega. Ob tej priliki se je prehladil ter je sedaj umrl na posledicah angine. Pokojni je sin bivšega vojnega ministra generala Najdenova.

Sarajevo, 22. jun. m. V veliki dvorani tukajšnjega delavskega doma je bila širša medstrokovna konferenca 17 delavskih organizacij, na kateri so se pretresala stanovanja vprašanja. Na konferenci je delavstvo soglasno zahtevalo reorganizacijo okrožnih uradov in borz dela.

Drobne vesti

Moskva, 22. jun. b. Vlada je sklenila, da dvigne iz morja »Čeljustina«.

Dunaj, 22. junija. AA. Zvezni kancelar je razpustil združenje bivših bojnikov z vsemi njegovimi podružnicami. Združenje je delalo za nacionalno socialistično stranko.

Varšava, 22. junija. AA. Tu se vrši kongres mednarodne zveze za emisije po radiu.

Pariz, 22. junija. AA. Iz Meauxa poročajo, da je padlo v gozd pri Lagnyju letalo. Trije člani posadke so se ubili, četrta pa se je rešila s podobranom. Letalo je zgorelo. — Kakor je znano, se je pri Lagnyju zgodila pred božičnimi prazniki 1933 strahovita železniška nesreča.

Rim, 22. junija. Agencija Stefani poroča, da je letalka Negrone dosegla z letalom »Caproni« višino 12.244 m. S tem je potolkla še nepotrjeni rekord francoske letalke Hilz. ki se je dvignila svoj čas 9791 m.

Washington, 22. junija. AA. Senat je sprejel mornariški proračun v znesku 460 milijonov dolarjev. Ker je proračun sprejela tudi poslanska zbornica, ga bo zdaj podpisal predsednik USA.

Moskva, 22. junija. AA. Trgovinska pogajanja med Sovjetsko Rusijo in USA, ki so se začela v marcu, so naletela na hude ovire. Po poročilu iz merodajnih krogov bodo to pogajanja odložena do jeseni.

Ljubljana, 22. junija. AA. G. ban dr. Dinčuk Puc je službeno odpotoval v Belgrad, ter v tork, dne 27. t. m. ne bo sprejemal strank.

Dunaj, 22. junija. AA. General Edvard Fischer, ki je leta 1914 branil Bukovino, je umrl v 73 letu starosti.

Varšava, 22. junija. AA. Socialistična stranka je sklenila proglasiti 25. junija stavko v Varšavi in Lodzu, v protest proti novemu volilnemu zakonu.

Strašen požar

Kalkuta, 22. junija. b. Snoči je nastal v Pešavarju v Indiji požar, ki se je razširil s tako naglico, da so bili gasilci popolnoma brez moči. Ko so ostali vsi poskusi, da se požar omeji, brezuspešni, so oblasti sklenile izolirati tisti del mesta, ki ga je objel ogenj, in sicer tako, da so dale porušiti vsa okoliška poslopja. Najprej je moralo prebivalstvo zapustiti te okoliške hiše, nato so pa z ogromnimi količinami dinamita spustili v zrak bloke okoli gorečega kompleksa. Tako so ustvarili umetno vrzel med pogoriščem in ostalim delom mesta. Nadaljnje podrobnosti še niso znane.

Zelo potreben kongres

Pariz, 22. jun. c. Danes je bil tukaj odprt mednarodni kongres za obrambo kulture. Sodelujejo vodilni pisatelji iz vsega sveta, med vidnejšimi so tudi Paul Valery, Heinrich Mann, Los Passos in drugi. Na kongres je prišla tudi delegacija sovjetskih pisateljev in vodi njihovo skupino pisatelj Aleksej Tolstoj. V imenu sovjetske delegacije bo predaval pisatelj Kolcev.

Anglija vabi sovjete

Moskva, 22. jun. b. Britanski poslanik je obiskal Litvinova in ga informiral o pomorke spoznavanju, sklenjenem med Veliko Britanijo in Nemčijo. Obenem je izročil vabilo svoje vlade, da pošlje SSSR svojega delegata v London na pomorsko konferenco. Litvinov mu je odgovoril, da bo v par dneh dostavil odgovor svoje vlade. Iz tega sledi očitno, da bo prej stopil v zvezo s Parizom.

Francoska letala v Abesiniji

Rim, 22. jun. b. V Džibuti sta priletela dva francoska Foker-aeroplana. Francoski pilot Coridier bo obe letali odpravil v Addis Abebo ter bo nato v Abesiniji organiziral zračno službo.

Nemški bojovniki v Angliji

London, 22. junija. AA. Snoči so priredili v občinskem domu v Hoveu pri Brightonu svečan banket v čast odposlanstva bivših nemških bojovnikov. Po banketu je bila svečana recepcija. »Press Association« poroča o tej svečanosti med drugim: Nemci in Angličani, ki so se borili med svetovno vojno v rovih drug proti drugemu do zadnje kapljice krvi, so snoči prišli, da se bodo skupno borili za ohranitev svetovnega mira. Med igranjem nemške himne »Deutschland, Deutschland« in angleške himne »God save the King« so se mešali navdušeni angleški vzkliki »Ura« z nemškimi »Heile«.

Kongres skavtov

Varšava, 22. junija. V zvezi z jubilejnim skavtskim kongresom bo v Spadi mednarodna konferenca predstavnikov skavtskih listov. Trajal bo od 14. do 17. julija. Prijavljeni so zastopniki skavtskih listov iz Anglije, Francije, Madjarske, češkoslovaške, Avstrije, Romunije, Danske, Švedske, Norveške, Švice Jugoslavije in Bolgarske.

Stavke

Newyork, 22. junija. b. Sindikat transportnih delavcev, ki šteje nad 1 milijon članov, je sprejel resolucijo, v kateri zahteva podraževanje vseh železnic v Ameriki. Vlada je sklenila, da čimprej predloži kongresu zakonski predlog, s katerim dobi vlada neomejeno pravico nadzora nad ameriškimi železnicami.

Portugalske kolonije prodajajo

Pariz, 22. junija. Portugalsko poslanstvo je zavrnilo poročilo listov, po katerih naj bi bile tudi portugalske kolonije predmet razgovorov pri nedavnih britansko-nemških pogajanjih. Demanti poudarja, da ima Portugalska te kolonije že več stoletij in da je portugalska vlada odločena braniti svoje pravice z vsemi močmi.

Posebni vlaki ob evh. kongresu

Za prevoz udeležencev na evharistični kongres v Ljubljano bodo vozili v soboto, 29. junija sledeči posebni vlaki:

A. Iz smeri Maribora in Zagreba

Vlak I. Celje—Ljubljana

Za udeležence od proge Velenje—Celje ter s postaj Celje, Laško in Rimske Toplice, Udeleženci proge Velenje—Celje se pripeljejo v Celje z rednim jutranjim potniškim vlakom št. 9111, ki odhaja iz Velenja ob 5.40. Posebni vlak odhaja iz Celja ob 7.55, iz Laškega ob 8.11 in iz Rimske Toplice ob 8.22. — Povratek iz Ljubljane ob 0.45 z rednim vlakom št. 611/512 dne 1. julija.

Vlak II. Dobova—Ljubljana

Za udeležence od proge Dobova—Zidani most s nedeljskim izletniškim vlakom št. 520 iz Dobove ob 8.11, iz Brežic ob 8.19, iz Vidma-Krško ob 8.30, iz Rajhenburga ob 8.40, iz Blance ob 8.48, iz Sevnice ob 8.58, iz Brega ob 9.08, iz Loke ob 9.13, iz Radeč ob 9.18, z Zidanega mosta ob 9.40.

Opozorjamo, da imajo udeleženci te proge poleg zgoraj navedenega vlaka za potovanje v Ljubljano še sledeče vlake na razpolago: vlak št. 920 iz Zagreba ob 1.00, vlak št. 616 iz Zagreba ob 5.35, vlak št. 618 iz Zagreba ob 9.35 in vlak št. 622 iz Zagreba ob 13.00. Vsi ti vlaki bodo imeli od Zidanega mosta direktno nadaljevanje do Ljubljane. Povratek iz Ljubljane 30. junija ob 20.20 in ob 22.30.

Vlak III. Maribor—Ljubljana

Za udeležence iz vseh postaj proge Vuzenica—Maribor ter iz postaj Maribor, Tezno, Hoče, Orehova vas, Slivnica, Rače-Fram, Pragersko. Udeleženci proge Vuzenica—Maribor se pripeljejo v Maribor gl. kol. z rednim potniškim vlakom št. 9011, ki odhaja iz Dravograda-Meže ob 6.03. Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 7.50, iz Tezne ob 7.57, iz Hoče ob 8.04, iz Orehove vasi ob 8.10, iz Rače-Fram ob 8.15 in s Pragerskega ob 8.25.

Udeleženci proge Slovenske Konjice—Poljčane se peljejo z rednim vlakom št. 8231/518 iz Slovenskih Konjic ob 4.40 ali pa s posebnim vlakom iz Slovenskih Konjic ob 7.20.

Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.10.

Vlak IV. Ptuj—Ljubljana

Za udeležence iz vseh postaj na progah Kotoriba—Pragersko, Ormož—Mursko Sobota in Ljutomer—Gornja Radgona. Vsi udeleženci teh prog se pripeljejo v Ptuj z rednim potniškim vlakom št. 1123 iz Kotoribe ob 5.53, iz Murske Sobotice z vlakom št. 8723 ob 5.23, ter iz Gornje Radgone z vlakom št. 8813 ob 5.26. — Posebni vlak odhaja iz Ptuja ob 8.20, iz Hajdine ob 8.27, iz Sv. Lovrenca na D. p. ob 8.38, iz Cirkovcev ob 8.45 in s Pragerskega ob 9.00. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. ob 1.00 dne 1. julija.

Vlak V. Maribor—Ljubljana

Za udeležence iz postaj proge St. Ilj—Maribor, nadalje iz postaj Slovenska Bistrica mesto, Slovenska Bistrica, Poljčane, Ponikva, Grobelno, Sv. Jurij, Štore ter iz postaj proge Prevalje—Dravograd—Velenje. Udeleženci iz proge St. Ilj—Maribor se pripeljejo v Maribor z rednim potniškim vlakom št. 615 iz St. Ilje ob 8.08, iz Slov. Bistrice mesta v Slov. Bistrico z rednim vlakom št. 8333 ob 8.17, iz Rogatica v Grobelno z rednim vlakom št. 2114 ob 8.37 ter iz Prevalj z rednim vlakom št. 9011 ob 5.45 in iz Dravograda-Meže z rednim vlakom št. 9113 ob 7.27 v Celje. — Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 8.55, iz Slovenske Bistrice ob 9.32, iz Poljčan ob 9.44, iz Ponikve ob 10.09, iz Grobelnega ob 10.16, iz Sv. Jurija ob 10.22, iz Štor ob 10.31 in iz Celja ob 10.50. — Povratek iz Ljubljane gl. k. dne 30. junija ob 22.00.

Vlak VI. Maribor—Ljubljana

Za udeležence iz Maribora in iz postaj proge St. Ilj—Maribor, Vuzenica—Maribor, Velenje—Celje in Brežice—Zidani most. Udeleženci od proge Vuzenica—Maribor se pripeljejo v Maribor gl. kol. z rednim potniškim vlakom št. 9013, ki odhaja iz Dravograda-Meže ob 10.56 in od proge St. Ilj—Maribor z rednim vlakom št. 1213, ki odhaja iz St. Ilje ob 12.06, od proge Velenje—Celje z vlakom št. 619 v Celje iz Velenja ob 12.18 in od proge Brežice—Zidani most z vlakom št. 622, ki odhaja iz Brežic ob 13.54. — Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 12.40, iz Celja ob 14.15 in z Zidanega mosta ob 15.00. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.00.

Vlak VII. Zidani most—Ljubljana

Za udeležence proge Hrastnik—Zalog z odhodom iz Hrastnika ob 15.33, iz Trbovelj ob 15.50, iz Zagorja ob 15.58, iz Save ob 16.11, iz Litije ob 16.40, iz Kresnic ob 16.52, iz Laz ob 17.06, iz Zalog ob 17.18. — Povratek iz Ljubljane ob 22.30 z vlakom št. 919 dne 30. junija.

B. Iz Notranjske

Vlak VIII. Rakek—Ljubljana

Za udeležence iz postaje Rakek. Odhod z Rakeka ob 16.30 dne 29. junija. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. ob 21.50 dne 30. junija. Udeleženci iz postaj Planina—Brezovica se vozijo z rednim vlakom št. 621, ki odhaja iz Planine ob 12.26 dne 29. junija. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. ob 22.40 dne 30. junija.

Udeleženci z Vrhnike se vozijo z rednimi vlaki, ki bodo primerno ojačeni. Nedeljski izletniški vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.00.

C. Gorenjska

Vsi posebni vlaki z Jesenic kakor iz Kamnika vozijo le do, oziroma iz Ljubljane gorenjski kolodvor.

Kamnik—Ljubljana

Udeleženci se vozijo z rednimi vlaki, ki bodo primerno ojačeni. Poleg tega vozi v soboto, 29. junija in v nedeljo, 30. junija iz Kamnika mesta v Ljubljano gl. kol. vlak št. 8421 z odhodom iz Kamnika mesta ob 7.28. (Ta vlak vozi drugače le ob delavnikih.) — Za povratek vozi v nedeljo, 30. junija iz Ljubljane gor. kol. do Kamnika mesta posebni vlak z odhodom ob 22.10. Posebni vlak nima postanka na postajališčih Jezica in Crnuče.

Proga Jesenice—Ljubljana

Udeleženci proge Bistrica-Bohinjsko jezero—Uobrava-Vintgar se peljejo z rednim potniškim vlakom št. 911, ki odhaja iz Bistrice-Bohinjskega jezera ob 5.00.

Udeleženci proge Rateče-Planica—Hrusica se peljejo z rednim potniškim vlakom št. 8613/913, ki odhaja iz Rateč-Planice ob 9.20. — Za povratek v

Bistrico-Bohinjsko jezero in Rateče-Planica bo vozil iz Ljubljane gor. kol. posebni vlak ob 23.50 dne 30. junija.

Za udeležence z Jesenic vozi posebni vlak XII dne 29. junija z odhodom z Jesenic ob 9.26 in s povratkom iz Ljubljane gor. kol. ob 21.20 dne 30. junija.

Za udeležence iz vseh postaj na progi Jesenice—Kranj vozi 29. junija posebni vlak XIII po sledečem voznem redu: Slovenski Javornik 11.46, Zirovnica 11.56, Lesce-Bled 12.04, Radovljica 12.10, Otoče 12.21, Podnart-Kropa 12.27, Kranj 12.55. — Povratek iz Ljubljane gor. kol. ob 23.00 dne 30. junija.

Za udeležence iz postaj na progi Kranj—St. Vid-Višmarje vozi sledeči posebni vlak dne 29. junija: Vlak XI: Kranj 9.30, Škofja Loka 9.46, Medvode 10.04, prih. Ljubljana gor. kol. 10.20.

Vlak XIV: Kranj 13.20, prih. Ljubljana gol. kol. 14.02.

Vlak XV: Škofja Loka 15.10, Gorenja vas-Reteče 15.16, Medvode 15.23, Medno 15.32, prih. Ljubljana gor. kol. 15.40.

Vlak XVI: Kranj 17.24, Zabnica 17.33, Škofja Loka 17.39, Gorenja vas-Reteče 17.44, Medvode 17.57, Medno 18.07, prih. Ljubljana gor. kol. 18.14.

Povratek iz Ljubljane gor. kol. ob 22.30 in ob 23.20 dne 30. junija.

Udeleženci iz Tržiča se vozijo z rednimi vlaki do Kranja, kjer prestopijo v redne, oziroma izredne vlake za Ljubljano. — Povratek za Tržič je iz Ljubljane gor. kol. s posebnim vlakom ob 23.20 dne 30. junija.

V nedeljo, 30. junija vozi še na progi Kranj—Ljubljana gl. kol. vlak št. 921 z odhodom iz Kranja ob 6.24, to je vlak, ki vozi normalno le ob delavnikih.

D. Dolenjska

Vsi posebni vlaki iz, oziroma za Dolenjsko prevozi Ljubljana dol. kol. brez postanka. Izstop, oziroma vstop se vrši le v Ljubljani glavni kol.

Proga Metlika—Ljubljana

Za udeležence na progi Metlika—Novo mesto vozi posebni vlak XXV po sledečem voznem redu: Metlika 7.50, Dobravica 7.59, Gradac 8.07, Crnomelj 8.22, Sela pri Otovcu 8.31, Semič 8.49, Rožni dol-Pribojšje 9.02, Uršna sela-Toplice 9.17, Bircna vas 9.26, Kandija 9.35, Novo mesto 9.50. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 1. julija ob 2.00 ter je vzpostavljena zveza v Novem mestu na redni vlak št. 9211, ki odhaja iz Novega mesta ob 5.03.

Za udeležence na progi Novo mesto—Grosuplje vozi posebni vlak XXIII po sledečem voznem redu: Novo mesto 7.50, Mirna peč 8.25, Ponikva na Dol. 8.37, Velika Loka 8.55, Sv. Lovrenc na Dol. 9.02, Radohova vas 9.16, St. Vid pri Stični 9.22, Stična 9.32, Višnja gora 9.44, Zalna 9.54, Mlačevo 10.01, Grosuplje 10.12.

Poleg tega vlaka sta na razpolago za potovanje v Ljubljano tudi redna vlaka, to je vlak št. 9214 iz Novega mesta ob 6.15 in vlak št. 9216 iz Novega mesta ob 12.20.

Povratek iz Ljubljane glavni kol. dne 30. junija ob 21.40 in dne 1. julija ob 1.10.

Udeleženci iz St. Janža na Dol. in Pijavice se peljejo z rednim vlakom št. 9431/9214, ki odhaja iz St. Janža na Dol. ob 5.48.

Za udeležence iz Mokronoga, Bistrice in iz Trebnjega loke vozi posebni vlak XXII po sledečem voznem redu: Mokronog 7.30, Trebnje 8.10. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.00.

Za udeležence iz Stične in Višnje gore vozi posebni vlak XXVI z odhodom iz Stične ob 11.35 in iz Višnje gore ob 11.48. — Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 21.40 in dne 1. julija ob 1.10.

V nedeljo, 30. junija vozi na progi Novo mesto

Duhovnikom, ki bodo delili obhajilo na Stadionu

Vsi, ki so bil pozvani, da pomagajo obhajati na Stadionu, naj se drže teh navodil:

1. 29. junija ob 8 zjutraj se zbero vsi (oblečeni v raket in s stolo čez roko) na levi (evangeljski) strani arene spredaj pred vso mladino. Vstrijc njih na desni strani čakajo dijaki (imajo posebne znake), ki bodo spremljali obhajajočega duhovnika s palo. Sv. mašo daruje Nj. Eminenca kardinal legat, po evangeliju je kratak nagovor prevz. gospoda škofa Ko odideta oba dostojanstvenika obhajati otroke, gredo vsi duhovniki z dijaki vred na dano znamenje (brez poklekovanja) v spodnjo dvorano, ki se nahaja pod glavnim oltarjem na tribuni. Ta čas bodo hostije na dveh oltarjih v tej dvorani že posvečene. Duhovnik vzame palo, s katero je pokrit ciborij in jo da spremljevalcu, delno pokrije ciborij (radi vetra) s purifikatorijem (bo že pripravljen), obhaja najprej spremljevalca, nato pa odide z njim proti začetku arene, od koder gre na levo vzdolž nasipa; naslednji duhovnik s svojim spremljevalcem pa na desno vzdolž nasipa itd. Mladina bo uvrščena na levi in desni strani po sto v vsaki vrsti. Pri vsakih treh vrstah na vsaki strani ob nasipu bo stal en reditelj. Prva dva duhovnika gresta s svojima spremljevalcema do tretje vrste pred kon-

cem arene, naslednja dva do šeste vrste pred koncem arene itd. Znamenje bodo dajali reditelji, pri vsaki skupini treh vrst, molče z dvignjeno desnico. Tako pride na enega duhovnika približno 300 obhajancev.

Če bi slučajno komu zmanjkalo hostij (radi manjšega ciborija), se vrne nazaj v dvorano, kjer mu bo za to določeni duhovnik iz velikega ciborija napolnil njegov prazni ciborij. Po končanem obhajilu postavijo vsi ciborije na prvotno mesto nazaj, jih pokrijejo s palo, odlože purifikatorije in se post ablutionem digitorum vrnejo s spremljevalci vred na prejšnje mesto v areno.

2. Opolnoč med 29. in 30. junijem. Velja prav tisti način obhajanja kot 29. junija pri mladini, samo zbrati se morajo vsi za to določeni gospodje ob tritretu na 25 v stolnici, odkoder gredo vsi, oblečeni v raket in s stolo čez roko v procesiji iz stolnice na Stadion, kjer se postavijo zopet na evangeljsko stran arene kakor dopoldne, na epistolski strani in vstrijc njih pa oni, ki bodo spremljali obhajajočega duhovnika s palo.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 22. junija 1935.

Navodila in pojasnila

Najoddaljenejši udeleženci, ki bi na praznik sv. Petra in Pavla ne mogli biti pri sv. maši, se tem potom obveščajo, da bo izredno na ta dan, t. j. 29. junija ob 12 ev. maša v frančiškanski cerkvi in v stolni cerkvi v Ljubljani za vse one, kateri preje ne bi mogli prisostvovati službi božji. Prosimo gospode člane Pripravljalnih odborov, da na to opozorijo udeležence iz Mislinjske doline, Mežice, Dravograda itd.

Zbiranje duhovščine za glavno kongresno procesijo. Za glavno kongresno procesijo se zbira v Alojzijevešču le Ljubljanska duhovščina in duhovniki-gostje. Duhovščina iz dekanij se zbira na zbirališčih svojih dekanij in stopa tudi v sestavu svoje dekanije v procesiji.

Sedeži za Stadion se dobijo v glavni kongresni pisarni na Miklošičevi cesti 7 in to sedeži vrste A po 20 Din, sedeži vrste B po 15 Din in sedeži vrste C po 10 Din. — Vstopnice za sedeže veljajo za vse prireditve kongresa, v kolikor se bodo vrisle na Stadionu. — Od ponedeljka dalje bodeta vstopnice za te sedeže prodajala tudi prodajalna Ničman v Kopitarjevi ulici in Remeč na Poljanski cesti.

Baklje in nakaznice za baklje lahko od danes dalje dobite v glavni kongresni pisarni na Miklošičevi cesti 7. Ljubljanskim fantom in možem zelo priporočamo, da si nabavijo baklje v urednoprodati.

Najkasneje v ponedeljek, 24. junija vrnite kongresnemu odboru vse še neprodane kongresne knjižice in kongresne znake. Kljub temu namreč, da je kongresni odbor nabavil veliko količino znakov in knjižic, je sedaj vsega zmanjkalo. Prosimo, da ta poziv z vsem razumevanjem vpoštevate in pridržite le toliko knjižic in znakov, kolikor jih upate do kongresa z vso gotovostjo prodati.

Vozila ob Evh. kongresu. Tozadevni razglas v četrtkovni številki »Slovenec« dopolnjujemo v toliko, da ni smatrati onih prostorov, ki smo jih navedli, za izključno določene nstore za vozila. Vozila se prav tako morejo spraviti na raznih znanih mestih v mestu, kakor n. pr. v gostilni »pri Levu«. Ker pa ta mesta ne bi zadovoljala, je kongresni odbor pridobil še že objavljena mesta.

Narodni muzej v Ljubljani bo v dneh 29. in 30. junija odprt. Večje skupine kongresnih udeležencev si ga lahko ogledajo brezplačno, vendar naj storijo to po možnosti že v dopoldanskih urah.

Udeleženci na vozovih — potujte skupno! Oni udeleženci kongresa, ki potujejo na kongres na vozovih dne 30. junija (za glavni dan) in gredo skozi St. Vid nad Ljubljano, naj bodo v St. Vidu najkasneje ob sedmih zjutraj. Ob tej uri krenejo vsi vozovi v sprevedu iz St. Vida do

Kako veder in prijazen je naš dom!

No — to pot si pa sama sebe prekosil!

„Seveda, Vi moški to nikoli ne opazite. Zdaj lahko vidiš, kako skrbim za Tebe.“

„Topa že moram reči—takolepe in čiste zavese napravijo naš dom še enkrat tako prijeten.“

„Jaz imam pa tudi zares odlično pomoč: Schichtovo terpentino milo. Ono opere vse tako lepo, tako dišeče čisto, da je kar veselje!“

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

... in za namakanje ženska hvala

—Ljubljana gl. kol. vlak št. 9212 z odhodom iz Novega mesta ob 4.34. (Ta vlak vozi drugače normalno le ob delavnikih.)

Proga Kočevje—Ljubljana

Za udeležence proge Kočevje—Grosuplje vozi sledeči vlak:

Redni vlak XXI, št. 9313 iz Kočevja ob 6.02. Posebni vlak XXIV iz Kočevja ob 9.05, iz Stare cerkve ob 9.13, iz Lipovca ob 9.25, iz Ribnice ob 9.35, iz Zlebiča-Sodražice ob 9.44 in iz Ortneka ob 9.53.

Posebni vlak XXVII iz Ribnice ob 11.20, iz Ortneka ob 11.39, iz Velikih Lašč ob 11.59, iz Dobrepolja ob 12.12, iz Čušperka ob 12.27, iz Predolja ob 12.30.

Redni vlak št. 9315 iz Kočevja ob 12.20.

Za povratek vozi v Kočevje iz Ljubljane gl. kol. trije posebni vlaki, in sicer prvi dne 30. junija ob 20.40, drugi in tretji dne 1. julija ob polnoči, oziroma ob 0.30.

gostilne Keršič v Šiški. Tam vsi izstopimo ter odidemo v sprevedu na Stadion k kardinalovi maši. Vozovi odidejo nazaj odn. na zbirališča voz. — Zeleti je, da tudi udeleženci, ki dospejo v nedeljo po drugih cestah v Ljubljano in se poslužujejo voz, poskrbijo, da bodo potovali skupno in se ob prihodu do mesta uvrstijo v spreved ter takoj odidejo na Stadion.

Po mladinski sv. maši, ki jo bo daroval Nj. Eminenca kardinal-legat, bo prejela mladina papežev blagoslov, združen s popolnim odpuščkom. Enako bo kardinal-legat podelil papežev blagoslov po slovesni pontifikalni sv. maši dne 30. junija.

Koncert Pevske zveze

Veličastno slavnost v čast Kristusa v sv. Rešnjem Telesu bo na izreden način povzdignil monstre-koncert Pevske zveze, ki se bo vršil na sv. Petra in Pavla dan ob 20. uri na prostoru za univerzo, kjer bo stala univ. knjižnica, prav blizu križevniške cerkve. Ta prostor je izbran namesto Kongresnega trga iz akustičnih ozirov in zaradi večjega miru.

Že 14 dni sta stalno dan za dnem na potu od zbora do zbora prof. Bajuk in prof. Tomc, ki pripravljata pevce za ta izredni nastop, ki bo edinstven v naši glasbeni zgodovini tako glede števila sodelujočih pevcev, kakor glede odličnih skladb, ki jih bodo peli. Revizijske vaje kažejo, s kakšno ljubeznijo se je velika večina zborov pripravila. Gotovo bo ta veliki koncert ena najmočnejših prireditev v kongresnih dneh.

Zanimanje zanj je zelo živo. Vstopnina je tako nizka, da bo vsakomur omogočena vdeležba. Stojšča so samo po 3 Din, sedeži pa od 5 do 30 Din. Za koncert se zanimajo tudi visoki cerkveni krogi in je papežev legat kard. Hlond sam že prijavil svojo udeležbo. Kdor bi želel imeti sedež, naj si ga v Ljubljani kupi pravočasno v Unionovi trafiki, oz. v trafiki v Mediatovi hiši na Tyrševi cesti; zunanji udeleženci naj si pa sedeže rezervirajo z dopisnico pri Pevski zvezi, Komenskega ul. Stojšča bo lahko dobiti na dan pred koncertom in na dan koncerta pri posebnih prodajalcih v kolportazi, eno uro pred pričetkom pa pri dohodu na koncertni prostor. Prav tam tudi sedeže, če jih bo še kaj.

Kdor hoče vso toplotno globino evharistične skrivnosti doživeti v akordih naših domačih eklatateljev-umetnikov in slišati slavospeve Reš. Telesu iz src tisočev slovenskih pevcev in pevki, zbranih v močnem zbor od vseh strani naše zemlje, ne bo zamudil tega velikega dogodka.

Händlov oratorij »Mesija« izvaja »Ljubljana« na otvoritveni dan kongresa 28. junija zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Vstopnice je mogoče pisмено naprej rezervirati v pisarni v Ljudski knjižnici, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, II, od danes naprej.

Kdorkoli je sedaj poskusil
FLORIDA
kavo ali cikorijo

ne bo nikdar več uporabljal nobene druge! To ni čudno, ker vsak ima rajše to, kar je boljše. Florida kava in cikorija nimata kisline, sta zelo okusni, hranljivi, lahko prebavljivi in vsebujeta vse vitamine. Zahtevajte v vaši specerijski trgovini izrecno Florida kavo ali Florida cikorijo.

Ljubljanske vesti:

Natakarji za preureditev strežnega načina

Ljubljana, 22. junija. Ljubljanski natakarji v kavnarnah in večjih restavracijah so že dolgo v gibanju, da uredijo svoj položaj ter ga prilagodijo tako, da bo odgovarjal sodobnim socialnim pogojem in težnjam. Znano je, da prav natakarji delajo največ in da imajo najdaljši delovni čas ter le malo delopusta. Po navadi delajo natakarji po 12 in še več ur na dan. Zadnje čase so se natakarji združili v zelo močno organizacijo, ki je razporejena po vsej državi, ima pa mednarodno središče v Zenevi. Ljubljanski natakarji zahtevajo v soglasju s svojo mednarodno organizacijo, da se odpravi dosedanja način »plačilnega natakarja« in da se v nasprotju s tem načinom uvede način »revirjev«, to se pravi skupin miz, pri katerih bi bil vsak natakar obremenjen strežnik, donosalec jedil in pijač, pa tudi inkasent zapitka ter bi vsa napitnina pripadla potemu njemu samemu. Natakarji zatrjujejo, da so za ta način tudi gostje, ker bi se vsak natakar pač bolj potrudil za goste, ki pridejo k njegovi skupini miz.

Še bolj umevna je druga zahteva ljubljanskih in s tem tudi vseh natakarjev v državi, namreč, da se omeji delovni dan vsaj na 8 do 10 ur. Brezposelnih natakarjev je dovolj, da bi mogli dobiti

po omejitvi delovnega časa zaposlitve tudi ti. Obenem bi bilo strežno osebje po dobrem počitku bolj sveže, občinstvo pa bolj zadovoljno.

Tretje vprašanje, za katero se natakarji bore, je vprašanje napitnin. Natakarji so dandanes po večini odvisni od napitnin, ki jim jih dajejo gostje. Najboljše se seveda odrezuje plačilni natakarji, ki pa imajo na drugi strani proti delodajalcem razne obveznosti. Natakarji so za uvedbo normiranih plač ter za uvedbo 10% obveznega napitninskega prispevka, ki naj se razdeli sorazmerno med vse strežne osebe; nikakor pa ne sme delodajalec iz tega odnosa dajati kakšne beraške plače osebjem, ki ostane tako brez napitnine.

Še eno vprašanje je, ki zanima natakarje, namreč vprašanje ženske postrežbe. V načelu so natakarji za to, da se v večjih restavracijah in v vseh kavnarnah ženska strežna služba sploh odpravi. Iz raznih važnih razlogov pa zahtevajo, da se takoj ukine ženska strežna služba vsaj ob 10 zvečer.

Ljubljanski natakarji pripravljajo večjo akcijo za doseg svojih zahtev. — Nedvomno je, da so zahteve natakarjev, ki predstavljajo zelo močan stan v mestih, pravične in tudi širšemu občinstvu simpatične.

HÄNDL: MESIJA ORATORIJ

za soli, zbor in orkester

Velika dvorana „UNION“ v Ljubljani
28. in 30. junija ob 21.

○ Ljubljanci. Preskrbite si pravočasno seže na Stadionu, ker boste s tem navzoči pri prizori, kakršnih Ljubljana še ni videla, kot n. pr., ko bo 26.000 mladine skupno prešlo sv. obhajilo, ko bo 15.000 moskih pelo pri polnočni sv. maši, ko bodo desetstisoči prisostvovali zborovanjem in slovesni službi božji na Stadionu. Vstopnica namreč je veljavna za vse prireditve. Dobe se v pisarni Glavnega odbora, Miklošičeva c. 7 ter pri podružnicah ljubljanskega konzumnega društva.

○ Moski, segajte pridno po bakljah, s katerimi boste 29. junija opolnoči spremljali Euharističnega Kralja iz stolnice na Stadion. Baklje se dobijo, kakor tudi vstopnice v pisarni Glavnega pripravljalnega odbora, Miklošičeva c. 7-I. Pisarna je tudi danes, v nedeljo, cel dan odprta.

○ Ženske — preskrbite si pravočasno spominske sveče s kongresnim znakom, s katerimi boste svetile pri procesiji in katere bodo blagoslovljene na Stadionu kot spomin na Euharistični kongres. Sveče se prodajajo v glavni pisarni Pripravljalnega odbora in pri tovarni Pax v Šiški po 5 Din.

○ Znaki in izkaznice se prodajajo poleg Glavnega pisarne, Miklošičeva c. 7, pri vseh župnih uradnih v Ljubljani in poleg tega še v sledečih trgovinah: Ničman, Kopitarjeva ul., Remec, Poljanska cesta, Mohorjeva knjigarna, Miklošičeva c., Stilič, Sv. Petra c., Glavna trafikna na Mestnem trgu, Jugoslovanska knjigarna.

○ Kresna nedelja v Trnovem. Zaradi kongresa praznuje Trnovsko kresno nedeljo na predvečer. Ker je letos 150 letnica ustanovitve trnovske fare, bo cerkev na kresni večer (danes) slovesno razsvetljena in z vencji okrašena. Žarometi jo bodo osvetljevali od vseh strani, sv. Janez na mostu bo v solncu luči, na obeh zvonicah bodo žareli svetlobni križi, med zvonicama v zraku se bo zibal jagnje, simbol Krstnikov, na pročelju bo zagorela hostija, pripravljena že za kongresno razsvetljavo. Fantje pa pripravljajo na Gradaščici be-

neško noč na čolnicah, kar utegne biti sredi zelenih brezov posebno čarobno.

○ Ne danes zvečer, kakor prvotno oznanjeno, temveč jutri, v ponedeljek zvečer ob pol 9 bo slovesno blagoslovljen euharistični križ na pročelju naše nove cerkve sv. Cirila in Metoda. To pa radi mnogih drugih slavnosti danes zvečer. Jutri zvečer ob pol 9 procesija z lučkami po Bežigradu, potem nagovor in blagoslov pred cerkvijo. Vsa Ljubljana vljudno vabljen. — Župni urad sv. Cirila in Metoda.

Trgovina G. Čadež, Ljubljana

Stritarjeva ulica in Mestni trg

prilagojena p. n. čast. duhovščini lepo in solidno izbero v črnih klobukih in slamnikih

○ Iz pisarne gledališke uprave smo prejeli: Z ozirom na Vaše poročilo o letošnji prvi vzporedni operi »Faust« v naši operi pojasnjemo, da je gospa Gjungenec prevzela vlogo Margarete v zadnjih dneh pred uprizoritvijo, ker sta obe gospodični, Fratrikova in Karrena, ki bi morali peti Margareto, oholeli. Partituro Siebela je prevzela ga. Poličeva, ker je gđ. Igljeva radi preutrujenosti odklonila sodelovanje.

Elegantna linija dame očara. Zato je potreben steznik in nedrček od I. Salaj, Aleksandrova 2/I.

○ Razstava Tehniške srednje šole v Ljubljani bo odprta samo še v nedeljo, 23. t. m., od 9—12 in od 15—18. Šolska uprava vljudno vabi občinstvo, da si ogleda razstavo, ki je priznana vsestransko zanimiva.

Dr. Volavšek

od 1.—21. julija

ne bo ordiniral

○ Otvoritev Poštnega doma v Ljubljani. Tyrševa cesta 39, bo danes ob 14.30. Najprej bo blagoslovitev, nato ogled doma in slavnostni občni zbor, potem pa veselica. Cenjeno občinstvo se vljudno vabi k otvoritvi.

○ Na umetni. razstavi v Jakopičevem paviljonu je pokazalo 39 slovenskih slikarjev in kiparjev širok razmah s svojimi najnovejšimi deli, ki še niso bila doslej še nikjer razstavljena. Priznanje naših umetnikov doma in v tujini jim daje jamstvo njihove kvalitete. — Budimo naš narodni ponos, da bomo znali ceniti to kar je res naše. Cenjeno občinstvo ponovno vabimo, da podpre domače umetnike s svojim obiskom in nakupom njihovih del. — Razstava je odprta vsak dan od 9 pa do 19.

○ Na drž. II. deški mešanski šoli v Ljubljani, ki se bo s prihodnjim šolskim letom preselila v Waldherrejevo hišo v Beethovnovi ulici, bo vpisovanje v I. razred v četrtek, 27. junija ob 8 do 12. Sprejemajo se učenci, ki so dovršili 4. razred nar. šole brez slabe ocene in 1. septembra t. l. še ne bodo stari 14 let. Pri vpisu je predložiti izkaz o šolskem napredku. Vpisovanje bo v dotedanjem šolskem posloju. Gasilska cesta 17. 1., 2. in 3. septembra bo redno vpisovanje za vse razrede in takrat bo oddati krstni list, plačati šolnino i. dr. Kdor v prvi razred ne bo vpisan 27. junija, ne bo mogel biti sprejet septembra pri rednem vpisovanju.

deje: Zdaj pride vaš Bog! Raduj se in veseli se, ker slava božja zdaj je vzšla nad teboj!

6. Zbor: O ti, ki blaženstvo nosiš Sionu, ki nosiš ga v Jeruzalem, povzdigni svoj glas zdaj močno! Oznanj vsem mestom Judeje: Prihaja vaš Bog! In slava božja zdaj je vzšla nad teboj!

7. Recitativ, bas-solo: Pogledi! Nočna tema zemljo krije, temna noč vsa ljudstva. Le nad teboj vzhaja zdaj Gospod in njegova slava zasije nad teboj. Vsi neumni hodijo v luči tej in vladarji v sijaju zarje njegove.

8. Kvartet in zbor: V blagor naš se je rodilo Dete, v blagor naš nam Sin je dan, ki gospodstvo svoje nosil bo na ramah svojih. In ime mu bo dano: Čudežni, Slavljeni, bogov vseh Bog in Večni Oče in Knez miru.

9. Pastoralna medigra.

10. Recitativ, sopran-solo: So pastirji bili zbrani na polju in čuvali so čredo to noč. In glej! Pristopil k njim je angel Gospodov in njegova jh svetloba obveljala je in prestrašila so se močno. Angel božji pa jim reče: »Ne bojte se! Oznamim vam veselje, silno radost, odrešenje vsem ljudstvom. Ker, gloat, danes se rodi v Davidovem mestu Zveličar, Rešenik, Gospod.« In v hipu tem je bila pri angelu vsa množica vojske nebeske, hvaleč Boga, rekoč:

11. Zbor: Slava Bogu na višavah in mir na zemlji in blagor vsem ljudem!

12. Recitativ, sopran-solo: Iz dneva luč zre zdaj slepec oko in uho gluhih spet dobiva sluh, zdaj hromi kot jelen skaklja in glasno nemi hvale Boga, rekoč:

13. Arij, sopran-solo: On pase svojo čredo, ker dober je pastir, in jagnjeta čuva on s svojo

○ Kino Kodeljevo igra danes samo ob 20.30 »Jennie Gerhardt«

○ Udeležencem kongresa! Zanesljivo naravno vino bodo točili: na Stadionu paviljon »Sotelske« in delikatesa »Sotelske« v Gradišču 10, blizu nunske cerkve. Priporočamo!

○ Šolska poliklinika v Ljubljani javlja v zvezi z notico v »Slovenec«, da nima namena odtegovati mladine kongresu, da pa ne more, kot ni mogla preteklo šolsko leto za sokolski zlet, preložit odhoda v počitniške kolonije iz naslednjega razloga: Počitniške kolonije šolske poliklinike trajajo mesec dni. Ker sta dve koloniji, moramo imeti med obema 5 dni za snajenje, tako, da bi se koloniji, ako bi odpotovali otroci šole 30., zavlekli v september, kar pa ni v interesu šolskih otrok. Starši, ki žele, da njihovi otroci sodelujejo pri slavnostih, pripeljejo otroke lahko istotako kot lansko leto, naknadno v kolonije.

Mariborske vesti:

Tajna občinska seja

Napredovanje mestnih uslužbencev - Trdi pogoji posojila za magdalensko šolo

Maribor, 22. junija. Javni občinski seji je sledilo snoči tajno posvetovanje mestnih očetov, ki je trajalo nenavadno dolgo ter je bilo baje mestoma tudi precej burno. Na tajni seji so se obravnavale predvsem personalne zadeve mestnih uslužbencev. Napredovali so: Ravnatelj mest. elekt. podjetja Julij Uršič, mestni zdravstveni svetnik dr. Alfonz Wankmüller, vodja predsed. pisarne Jože Gorup, mest. teh. asistentka Vera Pertot, uradnika mest. predstava Valenčič Franjo in Vokau Franc ter uradnica Kocjan Draga. — Nadalje so se reševale prošnje za sprejem v občinsko zvezo ter je bilo sprejetih 8 prošev, dva pa zavrnjena. Starostna podpora se je podelila Ivanu Drozgu, Francu Ledineku in Urbanu Rozmanu. Upokojen je bil na lastno prošnjo obratovodja mestnega vodovoda Josip Fochler. Krajevna potreba se je priznala Julijani Halcker za premešitev obrta gostilne iz Mlinske v Strmo ulico, Kuder Josipini za premešitev gostilne iz Strme v Frankopansko ulico, Muhiču Brunu in Rebernaku Antonu za obrt avtoizvoščeka ter Ve-

○ Vozovnice za euharistični kongres se prodajajo na mariborskem kolodvoru že od 21. t. m. naprej. Oskrbite si jih lahko vsak čas.

○ Novomašniško posvečenje prejme danes ob šibeniškega škofa dr. Mileta v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani naš domačin Franc Horvat od Sv. Marjete ob Pesnici.

○ Berta Berdajs. Včeraj zjutraj se je razširila po Mariboru vest, da je v petek ponoči umrla gospa Berta Berdajs, soproga uglednega mariborskega trgovca gosp. Vilka Berdajsa. Pokojnica je bila blaga gospa, ki jo je poznal vs Maribor kot izredno dobrosrčno, plemenito ženo, ki je imela zlasti za siromašne in revne ljudi vsikdar odprte roke. Bila je globoko vernega srca, udelestvovala se je tudi praktično v vseh katoliških organizacijah ter bila njihova velika dobrotnica. Posebno ji je bila pri srcu bazilika Matere Milosti, za katero je veliko žrtvovala. Slovesni pogreb blage pokojnice se bo vršil danes v nedeljo popoldne ob 16 iz kapele v rodbinsko grobnico na mestnem pokopališču na Pobrežju. Svetila ji večna luč, globoko prizadeti rodbini naše iskreno in globoko sožalje.

○ Trgovine ob praznikih. Na Vidovdan, dne 28. junija bodo trgovine v Mariboru med službo božjo od 10 do 11 zaprte. Na praznik sv. Petra in Pavla 29. in v nedeljo 30. junija bodo trgovine ves dan zaprte.

○ Iz gosposkarskih krogov. Dosedanji poslovodni podpredsednik mariborskega gosposkarskega predstavništva gosp. Andrej Oset, je odločil svojo funkcijo.

○ Obletnica imenovanja prevz. knezoškofa dr. Ivana Tomažiča za ordinarija lavantinske skofije bo v četrtek, dne 27. junija. Ob 8 bo v stolnici pontifikalna sv. maša z zahvalnico.

○ Pevski zbor Glasbene Matice je imel v petek zvečer občni zbor. Za predsednika je bil zopet izvoljen gosp. Janko Arnuš.

○ Sv. Urban dobi bakreno streho. Te dni so začeli tesarji postavljati na stolp cerkve sv. Urba pri Mariboru novo strešno ogrodje. Kakor smo že poročali, je prejšnji postal žrtev strele. Stolp bo dobil po prizadevanju kamniškega župnika gosp. Božička ter po velikodušnosti blagih dobrotnikov novo bakreno streho, ki bo cerkvi tudi v lep okras.

○ Orožje se bo licitiralo na mariborskem okrajnem glavarstvu desni breg, dne 8. julija.

○ V obmejnem prometu meseca maja se že močno pozna vpliv tujskoprometne sezone. Mejo je prekoračilo ob prihodih v našo državo preko Maribora 9920 oseb, od tega 1668 naših državljanov, 4193 Avstrijcev, 3301 Čehoslovakov. Odpotovalo je iz države 5523 oseb in sicer 1788 Jugoslovancev, 3520 Avstrijcev, 1594 Čehoslovakov.

Pristni cvček, zdravo belokranjsko črtno, izborni sylvance, brezalkoholne pijače in skrbno pripravljene jedi nudi svojim gostom

gostilna Rokodelski dom

Ljubljana, Komenskega ulica 12
Vrt, kegljišče, balin itd.

○ Opera Faust. V kritično poročilo o operi »Faust« je zopet skočil tiskarski skrat, odnesel iz njega cel stavek in s tem neljubu popačil zmisel ocene, ki se je originalno glasila: Valentin g. Janka je dobil privlačno odersko sliko in je prepril v igri in v lepo oblikovanem petju. Mefisto pa je v g. Primožiču dobil dovolj satanske moči.

zjaku Karolu za obrt prevoznosti. Zelo razgibana je bila razprava o najetju posojila za zgradbo magdalenske šole. Naglašalo se je, da so pogoji Pokojninskega zavoda izvanredno trdi. Le skrajna nujnost novega šolskega posloja opravičuje najetje posojila pod takimi vidiki. Pokojninski zavod zahteva namreč za posojilo 7 milijonov Din obresti 9%, ki jih pa sme sam zvišati na 10%, dalje 6 mesečno odpoved, vknjižbo na kopališče na otoku, na nove hiše v Smetanovi in Vrbanovi ulici, na mestni vodovod itd. Po hudi debati, v kateri se je kritiziralo postopanje mariborskih delegatov, se je najem posojil pod takimi pogoji odobril. Obenem se je spravilo v zvezo s posojilom tudi vprašanje sanacije Mestne hranilnice. Nekateri govorniki so zahtevali, naj bi mestna hranilnica odpisala 4 milijone Din, ki jih je svoječasno darovala za novo šolo v magdalenskem predmestju, pa so potem zamrzili, od dolga mestne občine. Na ta način naj bi se olajšalo breme, ki si ga naloži občina s posojilom pri Pokojninskem zavodu.

○ S panjem čebel zažgal gozd. Orožnikom je padel v roke 28 letni Franc C. iz Guštanja, ki ima na vesti čisto posebne grehe. Ukradel je panj čebel, ki pa niso imele medu ter je nato iz jeze zažgal panj v gozdu. Obenem s čebelami je zgorelo tudi 250 kvadratnih metrov gozda. Drugi panj, iz katerega je pobral med, pa je vržl v potok. Razen tega je ukradel veliko kokoši ter debelega psa, katerega je po lastni izjavi spekel in pojedel.

○ Izgubila se je v koroško-graškem predmestju proteza s 7 belimi zobmi in zlatimi zaponkami. Najditelj se naproša, da jo odda v upravi »Slovenca« na Koroški 1.

Celje

○ Sprejem papeževnega legata kardinala Hlon-da bo v Celju na kolodvoru v petek, 28. junija približno ob 15.30. Vabimo občinstvo, da se udeleži sprejema papeževnega legata v čim največjem številu!

○ Na euharistični kongres se bo peljala v nedeljo, 30. junija okrog 6.30 z mestnim avtobusom skupina Celjanov. Vrnemo se zvečer. Na avtobusu je še nekaj mest na razpolago. Reflektanti naj se javijo pri g. Prelogu v Ljudski posojilnici. Stroški ca. 50 Din.

○ Vpisovanje v I. razred osnovne šole pri šolskih sestrah bo v ponedeljek, 24. junija od 8—12.

○ Zaključno gostovanje ljubljanske drame. V petek zvečer je gostovala ljubljanska drama v celjskem mestnem gledališču zadnjice v tej sezoni, in sicer z Linhartovo komedijo »Matiček se ženik«. Ta komedija, ki je šla preko naših odrov že nešteto krat, je tudi ob tej priliki v Celju doživela popoln uspeh in je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno, bolj kakor pa ob raznih drugih prilikah, ko se mu je serviralo z razno manj vredno tujo robo. Gledališče je bilo polno občinstva in so bili igralci deležni prisrčnih ovacij.

○ Dve hudi nesreči. Služkinja Piršan na Hribu sv. Jožefa pri inž. Pristovski je 21. junija doma topila vosek v bencinu za snajenje parketov. Bencin se je vnel, služkinja se je opekla po obrazu in levi roki. — V tovarni podpornikov v Rimskih toplicah se je v soboto hudo ponesrečil delavec Kajtna. Stroj mu je odrezal dva prsta.

○ Smrtina kosa. V Liscach 14 je umrla v visoki starosti 85 let po vsem Celju znana bivša vrtnarica gospa Ana Praschan. Pogreb bo danes ob 16 od doma na mesno pokopališče. — V bolnišnici sta umrla g. Satner Natan, 67 let, sodnik v p. iz Tuzle, in gospa Slišek Franciška, 56 let, zasebnica iz St. Andraža pri Velenju; Rabič Marija, preužitkarica, 87 let, Planina; Josip Cinek, 46 let, prodajalec iz Celja. — Naj počivajo v miru!

Mesija

Jurij Friderik Händel je zagledal luč sveta 23. februarja 1685 v mestu Halle na Nemškem. Kmalu pa se je preselil na Anglesko, kjer je preživel večino svojega plodonosnega življenja in našel svojo drugo domovino. Umrli je 14. aprila 1759 v Londonu. Njegov »Mesija« je največji in največičastnejši verski oratorij. Händel ga je napisal v neverjetno kratkem času treh tednov od 22. avgusta do 14. septembra 1741. Prvič so ga izvajali 13. februarja 1742 v Dublinu na Angleskem, nato pa je nastopil svojo zmagovito pot preko koncertnih odrov vseh narodov in prinesel svojemu stvaritelju svetovno slavo.

UVOD

1. Recitativ, tenor-solo: Narod moj, zdaj se potolažil pravi ti Bog. Brž na pot, glasniki vi, v Jeruzalem: povejte na glas, da končane njih bridkosti so in odpuščeno njih zlodejstvo je. Poslušajte glas vpijočega v puščavi: Gospodu pripravite pot in steze zravajte v puščavi Bogu zdaj!

2. Arij, tenor-solo: Vsaka dolina naj se poviša in vse hribovje naj se zniža pred njim! Zravajte pot, vsaka čer naj bo gladka!

3. Zbor: Kajti slava Gospoda Boga nam bo razodeta in vsem ljudstvom boče očitna, ker Gospod jo sam oznanil je.

4. Recitativ, alt-solo: Ker glej, stopil je na zemljo on, ki ga je Oče obljubil. Imenuje se: Emanuel, Bog z nami.

5. Arij, alt-solo: O ti, ki blaženstvo nosiš Sionu, tja na goro etopi visoko. O ti, ki blaženstvo nosiš v Jeruzalem, svoj glas povzdigni močno. Spev zaupni naj doni, oznanj vsem mestom Ju-

deje: Zdaj pride vaš Bog! Raduj se in veseli se, ker slava božja zdaj je vzšla nad teboj!

6. Zbor: O ti, ki blaženstvo nosiš Sionu, ki nosiš ga v Jeruzalem, povzdigni svoj glas zdaj močno! Oznanj vsem mestom Judeje: Prihaja vaš Bog! In slava božja zdaj je vzšla nad teboj!

7. Recitativ, bas-solo: Pogledi! Nočna tema zemljo krije, temna noč vsa ljudstva. Le nad teboj vzhaja zdaj Gospod in njegova slava zasije nad teboj. Vsi neumni hodijo v luči tej in vladarji v sijaju zarje njegove.

8. Kvartet in zbor: V blagor naš se je rodilo Dete, v blagor naš nam Sin je dan, ki gospodstvo svoje nosil bo na ramah svojih. In ime mu bo dano: Čudežni, Slavljeni, bogov vseh Bog in Večni Oče in Knez miru.

9. Pastoralna medigra.

10. Recitativ, sopran-solo: So pastirji bili zbrani na polju in čuvali so čredo to noč. In glej! Pristopil k njim je angel Gospodov in njegova jh svetloba obveljala je in prestrašila so se močno. Angel božji pa jim reče: »Ne bojte se! Oznamim vam veselje, silno radost, odrešenje vsem ljudstvom. Ker, gloat, danes se rodi v Davidovem mestu Zveličar, Rešenik, Gospod.« In v hipu tem je bila pri angelu vsa množica vojske nebeske, hvaleč Boga, rekoč:

11. Zbor: Slava Bogu na višavah in mir na zemlji in blagor vsem ljudem!

12. Recitativ, sopran-solo: Iz dneva luč zre zdaj slepec oko in uho gluhih spet dobiva sluh, zdaj hromi kot jelen skaklja in glasno nemi hvale Boga, rekoč:

13. Arij, sopran-solo: On pase svojo čredo, ker dober je pastir, in jagnjeta čuva on s svojo

roko. Usmiljen dviguje v naročje svoje jih in varno jih vodi, ko v atiskah se. Le pridite k njemu vi vsi obteženi, ki žalost vas tare, le on vam bo dal mir. Vzemite zdaj nase jarem njegov, ker on je krotak in iz srca ponižen, in duše bodo vaše pri njem našle mir.

14. Kvartet in zbor: Je eladek jarem njegov in tovor je lahek.

15. Zbor: Glej, Jagnje božje to odjemlje greh sveta.

16. Arij, alt-solo: V zasmeh jim je bil in sramotenje on, mož bolesti in trpljenja. Udarcem dal je svoja ledja in divjemu je srdu nastavljal obraz. Umaknil se ni pred njih zasmehom, sprejel voljo je njih eramotenje.

17. Zbor: Čujte, bratje! Čujte, sestre! Nosil je našo bol, prestal muke naše. Grehe naše s krvjo opral je, rane krute mu zadali za naša zlodejstva so. Našo kazen vzel je nase.

18. Recitativ, sopran-solo: On zapustil deželo živih je zdaj in grehe svojega je ljudstva z življenjem plačal.

19. Arij, sopran-solo: Pa ti nisi pustil v grobu ga. dovolil nisi, da svetlivo strohnel bi v grobu.

20. Zbor: Dvignite se, ve vrata sveta, da bo vstopil zdaj kralj naš veličastni! Kdo je ta kralj veličastni? Bog vojnih trum, on je naš kralj veličastni, kralj slave.

21. Arij, bas-solo: Kaj zdaj besnijo pogani vsi v divjem ardu in ljudstva zbirajo se v ošaben posvet? Upira se roj, skovali so knezi zaroto zoper Boga in zoper Maziljanca njegovega.

22. Recitativ, tenor-solo: Toda on, ki je v nebesih, on se jim smeji in Gospod njih srd prezira.

23. Arij, tenor-solo: Ti zdrobiš jih z žezlom železnim in čepinje kakor vrče lončene.

24. Zbor: Aleluja! Ker naš Gospod vladar je močeno! Sveta kraljestvo je njegovo zdaj in Kristusa. Kraljev kralj, bogov vseh Bog, on vlada nam od vekov na veke. Aleluja!

25. Arij, sopran-solo: Zdaj vem, da živ je moj Zveličar in da me nekoč obudi na sodni dan. Pa čeprav grozi trodnoba, bo gledalo oko Boga. Od mrtvih je res vstal moj Kristus kot prvi tistih, ki spijo.

26. Zbor: Kakor eden sam smrt neizprosnost je dal, tako nam eden vstajenje od mrtvih zaslužil je. Kakor po Adamu ves rod na zemlji mora umreti, prav tako vsi po Kristusu znova oživimo.

27. Recitativ, bas-solo: Zdaj čujte! Skrivnost razodene vam: ne zaspiamo za večno. Pač pa se spremenimo v trenutku, ko zatrobi pozavna s prestola nam.

28. Arij, bas-solo: Pozavna na glas zdaj mrliče zbudi in vsi vstanejo nestrohljivi.

29 in 30. Zbor: Jagnje sveto zasluži, ki spravilo nas z našim Bogom je s krvjo, da mu bo delež, bogastvo, veljavnost in moč in slava, modrost in čast vsa. Vsega češčenja, hvale vse, moči in elave vreden je, ki vlada vesoljni svet in Jagnje božje z njim od vekov na veke. — Amen.

Oratorij »Mesija« bo izvajalo glasbeno društvo »Ljubljana« na otvoritveni dan kongresa, 28. junija zvečer ob 9 v veliki dvorani Uniona. Predprodaja vstopnic v Ljudski knjižnici, Miklošičeva dan kongresa, 28. junija zvečer ob 9 v veliki dvorani. 7. Pismena naročila za vstopnice naj se naslavljajo na ta naslov.

Potrebe Selške doline

Selška dolina občuti gotovo najbolj izmed vseh krajev ljudske banovine gospodarsko krizo, ki jo bedno ljudstvo ne zna ublažiti. Trgovina z lesom in živino, ki je dajala včasih prebivalstvu zaslužek, ne nese danes ničesar. Da bi se vsaj nekoliko odpomoglo ljudstvu, se je ustanovilo Tujsko-prometno društvo za Selsko dolino, s sedežem na Česnjici, ki se pa radi materijelnih razmer ne more namenu in potrebam primerno udeleževati. Propaganda za tujski promet je imela v preteklem letu že viden uspeh, vendar še minimalen, to pa zato, ker je društvo mlado in mora šele postavljati pogoje za to vrste narodnega gospodarstva. Sicer je večina pogojev že dana. Dolina sama z obrobni hribovi in divno Soro je zelo romantična, dalje so turistične točke kot: Ljubnik, predvsem Ratitovec in Jelovica s svojimi nepreglednimi gozdovi, dalje so letovišča postojanke n. pr. Selca, Česnjica, Dražgoše z lepimi izletnimi točkami v svoji neposredni bližini. Vsa pota so markirana, na križiščih so obešene tablice, tako da tudi tujec ne more zgrešiti pota. Žal se opaža, da nekateri trgajo markacije z dreves in razbijajo markacijske tablice.

Prvo, kar ovira tujski promet v Selski dolini,

je dejstvo, da ta dolina nima zveze z ostalo Gorenjsko. Radi tega je Tuj. prom. društvo za Selsko dolino stavilo predlog na občnem zboru Zveze za tujski promet dne 6. junija t. l., naj se zgradi cesta iz Selske doline čez Jelovico v Bohinj. Občni zbor je predlog soglasno in brez debate sprejel in obljubil svojo pomoč pri realizaciji tega načrta.

Drugo dejstvo, ki ni v prilog razvijajočega se tujskega prometa, je slabo stanje ceste, ki edina pelje skozi dolino. Želeli bi, da bi cestni nadzornik večkrat in temeljito pregledal cesto. Mnenja smo, da bi se cesta pri istih stroških lahko vzdrževala v boljšem stanju, kakor je. Ko se gramoz nasipa na cesto, bi ga bilo treba potlačiti z valjarjem, da ga ne bi avtomobili razmetali po vsej cesti. Trditelj, da z valjarjem ne morejo po dolini radi slabih mostov, ne drži, ker se mostovi lahko podpro. Če bi bili stroški radi tega nekoliko večji, bi se pa prihranilo pri cestnih stroških in bi bil vsaj uspeh zagotovljen. Kakor hitro bi bila ta dva pogoja izpolnjena, bi bile lepote Selske doline dostopnejše in postala bi praga Bohinjske doline, kajti to bi bila najkrajša pot iz Ljubljane v Bohinj.

Svilenimi nogavicami

je treba ravnati posebno previdno.
LUX jih pere prizanesljivo!

Jakob Jan - 60 letnik

Dan pred kresom, danes 23. junija, obhajajo g. Jakob Jan, župan v Gorjah, šestdeset letnico svojega življenja. Komaj sam bo verjel, ko bo o tem bral, še težje bodo verjeli drugi, da je temu res tako. Kajti kdor pogleda njegovo močeno, ponosno, kvisku vzravnanost, opazi svežino pogleda, vidi njegov mladostno prožen korak in pozna njegovo

marljivo brižnost, s katero z nezmanjšanim zanimanjem zasleduje domače in občinsko gospodarstvo in ga s krepko roko vodi, nihče bi mu niti Abrahama ne prisodil.

Toda za ponosno gorenjsko postavnostjo se pri g. Janu krije tudi močna duša in bister duh, ki se sicer ni mnogo likal po solah, a je ves kilil iz domače zemlje in prirode, iz rodne domačije in vasi, njenih nalog in potreb, jih vse s prirodnim pametjo zajel in skozi desetletja s posnemanjem vredno ljubeznijo vodil in oblikoval.

Krepčino duha in volje je pokazal g. Jan predvsem kot gospodar na svoji domačiji, v Podhomu. Z marljivim delom in razumnostjo je že v mladih letih dobil sloves izbornega kmečkega gospodarja. Gledal je naprej in bistro uvidel, kje je na tem in taknem mestu bodočnost kmetije. Vrgel se je na sadjarstvo, skrbno izbiral domače in poskušal s tujim, preminjal in znova zasajal; toda danes more biti ponosen na enega najlepših sadovnjakov, kar jih premore Gorenjska. Istočasno je tudi že spoznal velik pomen umne živinoreje za slovenskega kmeta. Vzorni hlevi in svinjaki, ki si jih od daleč in celo tuje hodijo ogledovat kot vzorne, nam o tem zgovorno pričajo.

Ni pa gospodar na Maroltovem (kakor se pravi po domače) mislil le na sebe. Svoja doživanja in skušnje je z veseljem sreem posredoval tudi sosedom in vsoj soseski. Vsakemu je rad svetloval, vsakemu rad pomagal in mu s svojim zgledom utiral pot. Občani so mu vedno bolj zaupali. Star komaj 26 let, je bil že voljen v občinski odbor (1901) in je razen nekaj mesecev, ko je bil »razrešen«, ostal v njem do danes. Še več! Že nekaj let pozneje (1907) je bil z velikansko večino izvoljen tudi že za župana in ostal nepretrgoma na čelu občine celih 14 let, do l. 1921, ko se je ponovni izvolitvi prostovoljno odrekel. Vmes so bila težka vojna leta, ko je bilo čez glavo skrbni z aprovizacijo in ko je radi bližine fronte in vojaštva bila županska čast posebno delikatna. Ko si je združena misel pričela utirati po Sloveniji svojo zmagovalno pot, je bil g. Jan med njenimi prvimi poborniki. Kot mož poštenja in splošnega ljudskega zaupanja je že nad 20 let odbojnik posojilnice v Gorjah, zadnja tri leta pa je sprejel tudi predsedstvo. Predsednik je tudi krajevnega Kmetijskega društva, in sicer že polnih 14 let, ki se pod njegovim modrim vodstvom izredno lepo razvija, že dalje časa je predsednik živinorejske zadruge v Gorjah, ki je najstarejša v radoljskem okraju; načelnik je gasilnega društva v Podhomu itd. Kjer gre za organizirano delo v prid ljudstva, zlasti kjer gre za važne gospodarske ukrepe, povsod hočejo imeti g. Jana.

Luč ne ostane pod mernikom in kaj čuda, ako je Janovo delo in ime dobilo sloves tudi izven blejskega kota. V dobi narodne vlade za Slovenijo je kot najprimernejši postal poverjenik za kmetijstvo (1920). Na izredno odgovornem in važnem mestu se je izkazal kot pravega kmetijskega strokovnjaka. Mnogo se je prizadeval, da bi čim bolj razširil in utrdil misel v umni sadjereji. Posebno se je zavzemal za napravo sadnih sušilnic. V gospodarskih krogih si je pridobil toliko zaupanja, da je bil sredi ljetih bojev 1920-21 izvoljen za predsednika tedaj najmočnejše slovenske gospodarske organizacije — Kmetijske družbe. V kratki dobi samouprave ljubljanske oblasti je bil izvoljen tudi za oblastnega poslanca. V tem času je večkrat nanesla prilika, da je nastopal na javnih shodih. Njegova govorna izvajanja so pri poslušalcih vedno vzbudila izredno zanimanje. Čutilo se je, da govori človek iz ljudstva, mož bogatih izkušenj in velikega praktičnega znanja, ki je zato vedno znal biti stvaren in brez demagogije.

G. Jakob Jan je pri zadnjih občinskih volitvah bil zopet izvoljen za župana obširne gorjanske občine. Delo v občini in v številnih združenjih, kakor tudi skrb za domače gospodarstvo, mu nalaga mnogo skrbi. A zato ni nič manj z vsakim prijazno, z nič manjšo vestnostjo ne zasleduje potrebe vseh, ki se nanj obračajo. Kot veren mož in kremenit značaj je vedno stal organiziran v vrstah katoliškega ljudstva kot prava voditeljska osebnost. Ko mu čestitamo k njegovi 60 letnici, vemo, da ne pomenja konec njegovega plodonosnega dela za blagor ljudstva, ampak pogumno nadaljevanje za uresničenje vedno novih načrtov. Še na mnoga, zdrava leta!

Kamnik

Obrtna dnevna za okraj Kamnik je že določena za dneve od 11. do 18. avgusta. Razstava bo v prostorih ljudske šole v Kamniku.

Občinski odbor je na zadnji seji opustil 15 lastnikom posv. pasjo takso, češ, da jih imajo izključno za varstvo. Vse prošnje za podpore siromakom in bolnim pa je odklonil.

† Major Alired Lavrič

Tužno in grenko je odjeknila vest o nenadni smrti generalštabnega majorja v p. Alfreda Lavriča ne samo v vrstah stanovskih prijateljev in znancev, ampak tudi v celem slovenskem narodu, kajti Slovenija je izgubila zopet velikega sina, ki se je iz ljubezni do svoje domovine kot eden prvih takoj pri prevratu zavedel, da je južna Koroska slovenska in da se jo mora braniti.

Majorju Lavriču se je po dovršitvi vojne akademije v Dunajskem Novem mestu in vojne šole na Dunaju odpirala sijajna vojaška kariera. Bil je vsled svoje visoke inteligence in vojaških vrlin sprejet v generalštabni zbor avstrijske vojske in se bojeval v svetovni vojski na različnih bojiščih, tak kot generalštabni, kakor tudi četni oficir. Na lastno prošnjo je bil dodeljen v vojski domačemu polku št. 17 ter je poveljeval v Tirolah bataljonu v množičnih bojih in bil radi velike hrabrosti in vojaške sposobnosti večkrat odlikovan z visokimi, za mladega oficirja neobičajnimi redi.

Po prevratu se je kot eden prvih stavil Narodni vladi na razpolago, ki ga je poslala na zapadno Korosko, da organizira njeno obrambo od Podklostra preko Borovelj do Galicije.

Z majhno peščico vojakov je prekorčil Ljubelj, zasedel Borovelj in južno Korosko ter jo branil v dolžini 70 km s 400 vojaki poldrugi mesec.

Ko so avstrijske čete v prvih dneh meseca februarja 1919 napadle z veliko premočjo naše čete, je stal major Lavrič, kakor vedno, v prvih vrstah, hrabril in bodril svoje vojake, dokler ga ni sovražna krogla težko ranila. Pogumno in neustrašeno je branil Korosko, ni jo pa mogel držati, ker ni imel dovolj vojaških sil na razpolago; ako bi ne bilo tega nedostatka, za katerega pa on ni nikdar kriv, bi osvojil gotovo Celovce.

Po svojem okrevanju je ostal major Lavrič še nekaj časa kot invalid v aktiviteti, potem pa kmalu odšel na lastno prošnjo v pokoj.

Major Lavrič je bil skoz in skoz vojak, od mladih nog še v akademiji navdušen Slovenec, priljubljen med oficirji in vojniki, za katere je po očetovski skrbel.

Slovenici pa morajo blagopokojnega vedno spoštovati in častiti kot junškega poveljnika in branitelja zapadne Koroske, za katero je skoraj žrtvoval življenje, gotovo pa sijajno vojaško kariero. Slovenici majorja Lavriča ne smejo pozabiti, kajti on spada med vrste prvih braniteljev Koroske; pokojnega generala Maistra in pokojnega poročnika Malgaja. Odšel je po zasluženem plačilo, katerega na tem svetu kot idealist ni mogel biti deležen.

Generalštabnemu majorju v p. Alfredu Lavriču naj sveti večna luč! Slava njegovemu spominu!

Koledar

Nedelja, 23. junija (2. pobinkoštna nedelja): Agripina, devica in mučenica; Ediltruda, kraljica. — Zadnji krajec ob 15.21. Hershel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 24. junija: Kres. Rojstvo Janez Krstnika.

Osebnosti

Visok poljski prelat na našem kongresu. Pri telovski procesiji v ljubljanski stolnici so verniki opazili gospoda impozantne postave. Je to mil. g. dr. Stanislav Gruchalski, lični prelat Nj. Svetosti, prelat katedralne bazilike in profesor škofijskega sementskega v Wlaslawku na Poljskem. G. prelat je dospel na naš evharistični kongres kot posebni odposlanec prevz. g. Micišlava Radonskega, škofa Wlaslawkega. Z njim je dospel tudi dr. Vladislav Miciš, ravatelj malega škofijskega sementskega v Wlaslawku. Visoke goste iz bratske Poljske kot prve odločence našega kongresa pristočno pozdravljamo.

Diplomirani so bili za inženjerje na elektrotehniški fakulteti ljubljanske univerze gg. Richard Sever iz Ljubljane, Milan Adamič iz Gorice in Miroslav Škof iz Ljubljane. — Iskreno čestitamo!

Poročila se bosta danes v Trebnjem na Dol. g. Leo Samec, sin veletrgovca iz Ljubljane, in gđ. Boža Pavlin, hčerka posestnika iz Trebnja. Obilo sreče!

Poročila sta se večeraj v trnovski cerkvi v Ljubljani Karel Lorenz, posojilnični uradnik, in gđ. Mara Potokarjeva, oba odlična delavca trnovskih katoliških prosvetnih društev. Na novi življenjski poti jima želimo vso srečo.

Ostale vesti

Pevska vaja. Na vprašanje, ali velja današnja vaja na stadionu tudi za zboro, ki bodo sodelovali pri našem evharističnem koncertu, sporočamo, da se vrše vaje za koncert točno po razporedu, ki smo ga razposlali zborom. Te vaje ni bilo v razporedu. — Odbor.

Vstopnice za veliki evharistični koncert Pevske zveze, ki bo na Petrovo 29. junija ob 20 zvečer, bodo od ponedeljka v trafiki na Tyrševi (Dunajski) cesti št. 17 na razpolago. Tam bodo v prihodnjih dneh na razpolago tudi točni sporedi z besedilom.

Razprodajalec »Slovenec«, trafikante, kolporterja itd. opozarja kolportajni oddelek, da pravnočasno določijo število izvodov »Slovenca«, ki ga naj uprava dopošle v razprodajo na deželi v slavnostnih dneh Evhar. kongresa. Največ povpraševanja bo povsod po glavni slavnostni izdaji »Slovenca«, ki bo izšla — bogato ilustrirana — v petek, 28. junija zjutraj. Zaželeno število izvodov za pe-

Za pet tihih minut

(Nedelja po prazniku prese. Rešnjega Telesa.)

Samo pet dni je še do velike tridnevnice, ki ji bo duhovno središče Gospod Jezus, resnično, stvarno in bistveno pričujoč pod vidnim podobama kruha in vina. S tisoči, ki bodo prišli v Ljubljano, jo bodo stari drugi tisoči in tisoči, ki jih bodo potrebna skrb za dom ali bolehnost ali gospodarske nepravilnosti držale doma; ti se bodo v domačih cerkvah in cerkvenih zbiralih okrog istega Gospoda Jezusa, ga molili, se udeležili njegove daritve in ga prejemali pri njegovi mizi.

Gospod Jezus je gostitelj, ki je za vse pogrnil mizo. On ravna, kakor je dejal nekemu preaku med farizeji, ki ga je bil povabil na obed. »Kadar napravljate kosilo ali večerjo, mu je rekel, »ne vabi svojih prijateljev ne svojih bratov ne sorodnikov ne bogatih sosedov, da te morda tudi oni ne povabijo in se ti povrne. Maroč, kadar napravljate kosilo, vabi uboge, pohabljenec, kraljice, slepe. In srečen boš, ker ti ne morejo povrniti; povrnjeno ti bo namreč ob vstajenju pravičnih« (Lk 14, 12-14). Gospod Jezus sam daje in deli, ne prejema, ne terja povračila zase; kar človek po njem in z močjo, ki mu jo on daje, dobrega stori, šteje njemu v zaslužnje in njemu za to obeta bogato plačilo. K svojimi mizi vabi uboge, vse, ki se zavedajo, da sami brez njega ne morejo nič; vabi pohabljenec, ki so gošili v razbojništvu greha, pa so se krutemu razbojniku iztrgali s kesanjem in pokoro, toda potrebujejo skrbne nege in krepke hrane, da pridejo k moči; vabi kraljice, ki omahujejo med dobrim in zlim, da bodo zopet varno in pogumno stopali po ozki stezi, ki vodi v življenje; vabi oslepele, ki jim je cariljevi blesk mišljive nečimurnosti zatemnil pogled, da ne gledajo bežne sedanjosti in luči večnosti. Božji gostitelj vabi vse v svojo hišo, k svojimi mizim: »Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom počivil« (Mt 11, 28).

Kdor bi se še obotavljal in iskal izgovorov, da se ne bi udeležil Gospodove večerje ne v Ljubljani ne v domači cerkvi, njemu velja še eno vabilo: današnji evangelij. Velika večerja je pripravljena in gospodar pošlje služabnike, naj opozorijo povabljenec, da je ura večerje prišla. In začeli so se vsi hkrati izgovarjati. Pri je rekel služabniku: »Njico sem kupil in jo moram iti pogledat; prosim te, imej me za opravičenega!« Drugi je rekel: »Pet jarmov color sem kupil in jih pojdem preskusiti; prosim te, imej me za opravičenega!« In spet drugi je rekel: »Oženil sem se in zato ne morem priti.« Gospodar vidi, da so vsi izgovori jalovi, da povabljeni poč prišli nočejo. In izreče besedo, trdo sicer, toda upravičeno: »Povem vam, nobeden izmed onih povabljenih mož ne bo okusil moje večerje.« — Išče izgovorov, da bi ostal ob strani? Težko jih boš našel, ki bi vsaj na videz izrekli, nobenega, ki bi se opravičil. Če pa je pravi vzrok v tebi, v tvoji razdrojenosti duši, v tvoji mlahnosti in malovernosti, potem premagaj samega sebe, stopi h Gospodu Jezusu in ga poprosi: »Pomagaj mi, nečisti!« — Kajti Sin človekov je prišel zveličat, kar je bilo izgubljenega.

Dekletom, ki pletejo vence za evh. kongres

Vencev ne močite, hranite jih v kletih razgugljene in ne na kupu.

Pevcem, ki bodo peli mašo na Stadionu

Danes, v nedeljo 23. junija popoldne ob 3. do imeli skupno vajo vsi cerkveni pevski zbori, ki jih je glavni pevovodja preizkusil. Bog in ljudje pričakujejo od nas lepega, močnega, vzornega petja. To pa moremo doseči le s skupno vajo. Ker pa skupna vaja kongresne dni zaradi potrebne skupne vaje in koncerta Pevske zveze ni mogoča, zato jo bomo imeli že danes mi, ki imamo bližje. — Pri današnji vaji doli vsak pevec poseben pevsko izkaznico, s katero bo imel dostop na pevski prostor. Tako se tudi izognemo tistim, ki bi samo nazadnje radi nastopili, pa jih ni bilo prida pri vajah prej in jih ne bo pri tej in jih potem ni moči pripraviti, da ne bi, ko zabodeni voli neprestano strmeli v note. Pa je lepota petja prav vsa v tem, da sleherni pevec neprestano gleda na pevovodjo roko. Pevec se vsi zavedajte tega: ta, ki ima glavo in oči kar naprej v notah, je gotovo slab pevec; ker dober pevec ima zvesto in kar naprej oči na pevovodjo. — Tisti peveci, ki bi morebitne stroške za dohod k vaji težko zmogli, naj vseeno pridejo. Gospodje organisti naj glavnemu pevovodji povedo take

res nujne stroške, da poskrbi pomoč. Drugim pa, ki zmorejo sami, čeprav tudi s kako žrtvijo, bo pa Jezus povrnil — stotero — s častimi in s še več vrednimi večnimi dobrinami. — Nekoč se je glavni pevovodja po taki daljši vaji, kakor ste jih vsi potrpežljivo pretrpeli, pevsem zahvalil in želel, naj jim Bog povrne ves trud. Pa ga je eden vprašal: »Kdo bo pa vam?« Pa je odvrnil: »Tudi Bog, če sem kaj zaslužil.« — Bog bo naše obilno plačilo.

Na veselo svidenje torej jutri točno ob treh popoldne na Stadionu. — Pa še bo deževalo? Bo pa vaja v Unionovi dvorani. — Zivel Kristus, naš Kralj!

Skladba »Ti si Peter« je izšla v novem natisu. Dobite jo v Jugoslav. knjigarni po 1 Din.

Ob priliki obiska eharističnega kongresa se priporoča pri nakupu klobukov, slaničnikov, perila, srajc, kravat (zaveznice) itd.

trgovina **G. Čadež, Ljubljana**
Stritarjeva ulica (nasproti trdnje Mayer) in Mestni trg

Prof. dr. inž. Milan Vidmar 50-letnik

Profesor dr. ing. Milan Vidmar slavi te dni 50 letnico svojega rojstva. Rojenec so ga obdarili z močjo, s katero je v teku dosežanega življenja uspešno pretresaval dva duhovna svetova: sah in elektrotehniko; z obeh področij izhaja kot zmagovalec. Kot svetovni šahovski mojster je znan po vsem svetu, njegovi izsledki v električni strojegradnji pa bodo ostali veljavni, dokler bo svet te stroje gradil. Njegova obširna znanstvena dela iz področja elektrotehnike so predstavljena v vse svetovne jezike. Koliko je s tem pripomogel prof. dr. Vidmar do upoštevanja našega naroda in države pred inozemstvom, bomo uvideli morda šele pozneje.

Naš slavljencec pa ima tudi neprecenljive direktne zasluge za naš narod in državo: Po končani svetovni vojni je bil treba začeti pri nas marsikaj novou graditi. Država potrebuje za svoj obstoj dokaj duševnih delavcev. Brezdvomno niso inženjerji poslednji poklicani uspešno delovati v prid naroda in države. Takratni merodajni faktorji so uvideli, da morejo to nalogo najbolje izvršiti inženjerji, vzgojeni na domači univerzi. Kako ustvariti urejene predavalnice in laboratorije? Pred tako nalogo je stal dr. Vidmar, ko ga je usoda po končani svetovni vojni privela v domovino. Marsikdo bi omagal, se ustrašil skoro nepremostljivih ovir ter si šel iskati boljšega in lažjega kruha v inozemstvo. Lotil se je borbe z vso, njemu lastno energijo in v tej borbi uspel. L. 1919 so se po zaslugi dr. Vidmarja in njegovih sodelavcev začela prva predavanja na tehnični visokošolskem tečaju, kjer ga srečamo kot sijajnega in elegantnega predavatelja teoretične mehanike.

Takratni tehnični visokošolski tečaj je postal temelj sedanji univerzi. Slo je za njeno materialno in organizatorno ureditev. Ena njena posebnost je bila v tem, da se je ostalim, takozvanim literarnim fakultetam pridružila še tehnična fakulteta. K tej ureditvi je brez dvoma pripomoglo dr. Vidmarjevo prizadevanje.

Univerza je kot taka pričela delovati leta 1919. Dr. Vidmar je prevzel na tehnični fakulteti predavanje »Osnovni nanki elektrotehnike, ki naj kot znanstvena podlaga služi poznejšim strokovnim študijem. Za nadaljevanje strokovnega študija na se so pokazale ovire v najbolj zarki luči. Kako začeti s študijem prave elektrotehnike brez laboratorijev, aparatov in strojev? Izgled je bil brezupen, a po prizadevanjih dr. Vidmarja smo vendar dobili elektrotehnični inštitut, ki danes predstavlja kljub zelo omejenemu prostoru in dotacijam važno pridobitev za študirajočo mladino, za katero se še vedno rad zavzame, kjerkoli se pokaže potreba. Zato akademska mladina ne vidi v njem le svojega akademskega učitelja, ampak tudi svojega vodnika in zaščitnika.

V želji, da bi se g. prof. dr. Vidmarju nudila prilika še dolgoletnega delovanja in udejstvovanja, ključemo z ostalimi akademiki: »Bog živi našega dr. Vidmarja še mnogo let!«
Slušatelji tehnične fakultete.

Še nikdar

ni bilo toliko povpraševanja po „Slovenca“, kot bo to v prihodnjih slavnostnih dneh!
Cenjeni inserenti, upoštevajte to!

tek naj se nam naznani najkasneje do četrka, 27. t. m. dopoldne. Obširna poročila o poteku kongresa bosta pa objavili sobotna in nedeljska izdaja ter »Ponedeljski Slovenec« 1. julija.

— Cenjene inserente, ki se bodo še odločili za oglaševanje v »Slovenca« v kongresnih dneh, vljudo prosimo, da oddajo svoja cenjena naročila pravočasno, kar največ mogoče že v prvih dneh tekočega tedna. Za slavnostno izdajo »Slovenca«, ki ga razpošljemo v petek, 28. junija zjutraj, moremo sprejemati oglasna naročila samo do včerajšega 27. junija, za sobotno ozir. nedeljsko izdajo pa do 28. junija popoldne. Vsestransko bomo mogli ustreči željam cenjenih inserentov, če prejmemo oglasna naročila pravočasno.

— »Znanost pod klerikalnim režimom«. S tem naslovom je »Slovenski Narod« opremil vest, da je bil nek dunajski profesor odslavljen, ker je dal politične izjave proti obstoječemu režimu. Vprašamo starino »Naroda«, ki se mu od časa do časa očividno že malo zaplete, kaj pa ima dajanje političnih izjav enega in drugega profesorja z znanostjo opraviti? Ko bi ata bolj ločili pojme, bi mogli ugotoviti, da so zmešali dvoje čisto različnih stvari. Ko bi se dotični gospod držal svoje stroke, kakor je pri predavanjih treba, bi ga vsakdo pustil pri miru. — Ata naj se raje malo bolj razpiše o tem, kako je s svobodno znanostjo in političnimi svoboščinami v njihovi ljubi boljše stvari, za katero ob vsaki priliki razodevajo toliko simpatij. — Za nje utegne biti to mnogo zanimivejše poglavje.

Obiskovalcem evharističnega kongresa

nudi pri nakupu vseh vrst oblačil za dame in gospode

10 % popusta

priznana domača tordka

Fran Lukič, Stritarjeva ulica 9

— Višji tečajni izpit na škofjski klasični gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano se je vršil od 12. do 22. junija. Predsedoval je dr. Nikola Popović, profesor modroslovja na belgrajskem vseučilišču. V tem šolskem letu je bilo osmošolcev 31; izdelali so vsi in se prijavili k maturi. Na podlagi izpričeval in pismene mature je bilo ustmenega izpita oproščenih 9; od ostalih 22 pripravnikov so vsi dovršili višji tečajni izpit. Maturu so izdelali: z odličnim uspehom 8, s prav dobrim 20, z dobrim 3. Imena abiturientov: Benkovič Ciril (odl.), Čukale Jožef (odl.), Čeledin Stanko (odl.), Eržen Pavel (odl.), Fenc Boris, Grčman Anton, Jančar Jožef, Karo Stanislav, Kastelic Vincencij, Konov Peter, Košenina Franc, Kunstelj Franc, Lavrač Janez (odl.), Malovrh Franc, Marinšek Vincencij, Novak Vladimir (odl.), Pavlin Franc, Pečenik Franc, Penca Jožef (odl.), Pezdirc Vladimir, Pogorelec Anton, Salmič Anton (odl.), Sodja Franc, Sinkar Anton, Sparovec Alojz, Svigelj Stanislav, Tomazin Ludovik, Urbanč Janez, Vitigov Viktor, Vrtačnik Venceslav, Zabkar Jožef. — Posvetiti se nameravajo: bogoslovni naukom 21, modroslovnim 4, juridičnim 3, narodno gospodarskim 2, agronomiji 1.

— Gradim, štedim, kupim . . . . . Lutz

Naročite že sedaj

slavnostno izdajo „Slovenca“ pri Vašem prodajalcu!

— Javno vprašanje na vodstvo (edbor) Podpornega društva želez. uslužbencev in upokojencev Ljubljana. Dne 17. sept. 1933 so se vršile delegatske volitve gori omenjenega društva. Ker pa so se vršile na XX. volišču Maribor, Narodni dom (upokojenci) nepravilno in v največjem neredu, je bila od strani članstva vložena pritožba, ki je bila dne 28. avgusta 1934 ugodno rešena in so bile omenjene delegatske volitve v Mariboru (upokojenci) razveljavljene. Ker pa društveno vodstvo do danes ni razpisalo ponovnih delegatskih volitev na omenjenem volišču, bi bilo nujno potrebno, da to vodstvo čimprej uredi. In kaj je z letošnjim rednim obnim zborom? — Prizadeti društveni člani.

— Volitve za jesen — — — Lutz.
— Članom društva železniških upokojencev. Po izvolitvi novih poslancev za narodno skupščino, smo ponovno sestavili dobro premišljeno spomenico. V tej spomenici smo v desetih točkah natančno navedli vse krivice, ki se gode upokojencem, provizijonistom, miloščinarjem, železniškim invalidom in vdovam državne in južne železnice. To spomenico smo poslali šestim gospodom narodnim poslancem iz dravske banovine v Belgrad. Prejeli smo odgovor, da vsi slovenski poslanci uvidevajo upravičenost predloženih zahtev, izrekli so se enodušno, da je treba tem zahtevam ugoditi. Kakor hitro bo pa naroda skupščina pričela z rednim delom, je pripravljena deputacija družtev železniških upokojencev iz Sarajeva, Subotice, Zagreba in Ljubljane, da še osebno na merodajnih mestih nastopi za pravice železniških upokojencev. — Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino.

— Agitacija za zimo . . . . . Lutz

Prečistiti duhovščini nudimo

10 % popusta

pri nakupu krasnih marengo in lister površnikov ter trenčkotov in hubertus plaštev

Fran Lukič, Stritarjeva ulica 9

— St. Peter v Savinjski dolini. Blagoslovitev veličastnega evharističnega križa bo v nedeljo ob 8 zvečer na prijaznem hribu v Založgu, od koder je razgled po vsej Savinjski dolini. Križ je 18 m visok in 6 m širok, ter je stesani iz krepkega hrasta. Na sredi je velik kelih s podoba Najsvetejšega. Verniki od blizu in daleč so k tej svečanosti iskreno vabljeni. Sodelovala bo tudi šentpeterska godba.

— Citraši, citrašnje! Zopet nov zvezek: Šopek slovenskih narodnih pesmi za citre in petje. 1. Oblaki so rdeči, 2. Barčica je splaval, 3. Ko so fantje proti vasi šli, 4. Mladi jadranski stražarji itd. 15 pesmi 16 Din. Priporoča Ivan Kiferle, Ljubljana, Gosposka 9.

— Štedljivost v zimi . . . . . Lutz.
— Nujnega popravila potreben most. G. Jurij Kudašev, banovinski tehnični organ za šmarnski okraj, nam je z ozirom na notico pod gornjim naslovom podal naslednje pojasnilo: Ni res, kar trdi dopisnik, da se za most v km. 4 in 5 na banovinski cesti Lesično—St. Jurij ob južni železnici niti za najnujnejša popravila nihče ne zmeči. Most je res v slabem stanju, a popravljali so ga vsako leto in s tem je bila vsaka nevarnost za promet z lažjimi vozili odstranjena. Most ni zgrajen na lesenih tramovih, ampak na železnih traverzah, zato niso mogli trami prepereti. Dopisnik gotovo ni že dalj časa potoval čez ta most, ker bi bil drugače videl, da se je že v zgodnji pomladi pripravljali material za novi most in da so začeli graditi novi most že v mesecu maju.

Dobrna pri Celju

nudi vsem srčno in živčno bolnim, vsem, ki so počitka potrebni, nove življenjske moči. Z največjim uspehom pa zdravi osobito vse ženske bolezni. — Cene tudi v glavni sezoni nizke in solidne! — Pension od Din 70— do Din 110—. — Prospekti na zahtevo!

— Drugi izlet ameriških Slovencev po francoski liniji. Komaj pred tednom dni smo porzdravili v naši sredi skupino ameriških izletnikov, prispelih z »Normandie«, že se je vkrcala v New Yorku druga večja skupina ameriških rojakov na luksuzni francoski express-parnik »Champlain«. 30 izletnikov, ki jih spremlja do Ljubljane slovenski zastopnik v New Yorku g. Leo Zakrajšek, bo prispelo v ponedeljek, dne 24. junija ob 8.30 zjutraj z brzovlakom preko Jesenic v Ljubljano. Pri Francoski liniji v Ljubljani, Masarykova cesta 14, boste dobili vsa natančna pojasnila.

— Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje na osnovi § 31 zakona o banski upravi službeno mesto tajnika okrajnega cestnega odbora v Radovljici ali kako drugo tako mesto, ki bi se med tem izkazalo. Za ta mesta pridejo v poštev prosilci, ki so dovršili srednjo šolo z završnim izpitom. Pravilno kolkovane in z dokumenti po § 3 zakona o uradnikih opremljene prošnje je vložiti najkasneje do 15. julija 1935 pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Uršulinski zavod v Škofji Loki nudi dekletom

razen pristno krščanske vzgoje svež planinski zrak in tečno hrano, ki je tudi zdrava, pod najugodnejšimi pogoji. Zavod ima otroški vrt, osnovno in meščansko šolo, gospodinjinski tečaj, francoski in nemški tečaj, v katerih se odrasla dekleta lahko perfektno nauče nemščine, francosčine, šivanja, kuhanja in vseh vrst ročnih del. Tudi imajo priliko učiti se italijanščine, angleščine, knjigovodstva, stenografije, te'vadbe, slikanja in vsakovrstne glasbe.

Zavod ima krasen velik park z očarujočim razgledom na daljino in bližnjo škofjelško okolico, kamor gojnice ob nedeljah in praznikih prirejajo sprehode in daljne izlete.

Točnejša pojasnila daje **PREDSTOJNIŠTVO URŠULINSKE GA SAMOSTANA V ŠKOFJI LOKI**
Dravska banovina.

— Završni izpit na Abiturientskem tečaju Zbornice za TOI na drž. trgovski akademiji v Ljubljani se je vršil od 8. do 19. junija t. l. v prisotnosti g. min. odposlanca M. Presla, inspektorja za strokovne šole. Izpit so položili sledeči slušatelji(-ice): Ašič Alojzij, Čuk Ivan, Dolenc Nada, Fajdiga Ljuba, Gostiša Mira, Gspan Erika, Hamann Erich, Hude Cvetka, Jenko Vera, Kalin Viktor, Košak Anica, Lenšček Vida, Mihelčič Vera, Mole Nada, Pestotnik Krista (z odličnim uspehom), Podbregar Erna (z odličnim uspehom), Pogacnik Sonja (z odličnim uspehom), Prus Danica, Ranzinger Reinolf, Reicher Saša, Rus Roman, Sirknik Marija, Šinkovc Ina, Škerl Ivo, Urbas Irena, Vrtačnik Marija, Zajec Rudolf, Žirovnik Nada (z odličnim uspehom). 3 kandidati(-inje) so bili odklonjeni za tri mesece.

Ko so mučili kristjane tri stvari so bile dane: klešče, v ognju vse razgrete, divji tigri, Pekateti!

— Luksuzni avto se je zaletel v obcestno ograjo. Posledice bi bile dalekosežne, da niso zavore vsled dobre nege brezhibno delovale. S pravilno nego zob, to je s »CIMEAN« zobno kremo, bo postalo Vaše telo odporno proti marsikaki neprimernosti.

— Proti zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne FRANZ JOSEF grenčice.

— V salezijanski dijaški dom Martinišče v Murski Soboti se sprejemajo dečki, ki obiskujejo drž. real. gimnazijo v M. Soboti. Tu dobivajo za zmerno ceno ohranilo, vzgojo in pomoč pri učenju predvsem dijakih iz Slovenske Krajine in njene bližnje okolice. Sprejemajo pa se, dokler je kaj prostih mest na razpolago, tudi gojenci iz ostalih delov naše domovine. — Zavod ima zračne učilnice in spalnice, gledališče, igrišče in kopalnico. Goji se tudi petje in se poučuje violina in tamburanje. — Sprejemajo se le zdravi in nadarjeni dečki, lepega

Odločite se takoj

v prvih dneh tekočega tedna za primerno priporočilo svojega podjetja - trgovine ali obrti - v »Slovenca« in izrabite izredno priliko

evharističnega kongresa

»Slovenec« bo izšel vsak dan kongresa v zelo povečani nakladi, v posebno veliki nakladi pa izide - deloma v bakrotisku

slavnostna izdaja „Slovenca“

prvi kongresni dan 28. junija

vedenja, ki obiskujejo katerega izmed 4 razredov nižje drž. realne gimnazije v M. Soboti. Letos je število prostih mest zelo omejeno, zato hitite s priglasiitvijo. — Vodstvo Martinišča, Murska Sobota.

— Na Krekovi gospodinjinski šoli v Šiški — Ljubljana VII, s pravico javnosti, bo 2. julija t. l. kmetijsko-gospodinjinski tečaj (konserviranje) za učiteljice in absolventinje srednjih šol. Tečaj traja 4 tedne. Tečaj je odobren od min. prosvete po pravilniku te šole. Priglasiti se je do 30. junija t. l.

Pravilna eda zob!

CIMEAN

— V Službenem listu Kraljevske banske uprave dravske banovine od 22. t. m. je objavljen »Razglas glede proračuna mestne občine mariborske za proračunsko leto 1935-36«, dalje »Naredba o uvozniki mestne občine mariborske«, »Odločba banske uprave o sejmških in tržnih pravicah v okrajih Črnomelj, Dolnja Lendava, Gornji grad, Laško, Murska Sobota, Slov. Konjice, v mestnih občinah Maribor, Ptuj ter na področju sreske izpostave v Škofji Loki« in »Objave banske uprave v pobiranju občinskih davčine«.

— Knjiga »Slava sveti Hostije« se bo dobila v uršulinskem samostanu, v vseh knjigarnah kakor tudi pred cerkvami. Udeležence kongresa opozarjamo na ta lepi venec evharističnih pesmi, ki ga je splela prav za naš kongres naša priljubljena evharistična pesnica M. Elizabeta. Najlepše bi pač bilo, če bi vsak udeleženec prinesel seboj s kongresa to knjigo, ki bo v njem ohranjala in obnavljala spomin na velike slovenske evharistične dni. — Cena vezani knjigi 22 Din, broširani 15 Din.

— Priporočila se »Nova založba v Ljubljani« (Kongresni trg 19). Knjigarna ima vse domače in tuje slovitost, zlasti skrbi za aktualna dela; najnovejši modni časopisi; antikvariat. Trgovina s pisarniškimi in šolskimi potrebščinami, potrebščinami za risarje in tehnike; galanterija; albumi, spominski predmeti itd.

— Zgubil se je. Dne 13. junija je poromal k Sv. Antonu na Pohorju 27. letni Ferdo Brieman s Sel pri Slovenjgradcu. Pa se od tam ni vrnil. Je srednje, krepke rasti, polnega obraza, molčeč in zamišljen. Denarja je imel s seboj le prav malo. Ako bi kdo kaj o njem vedel, lepo prosimo, naj naznani župnijskemu uradu Sele, p. Slovenjgradec ali ženi Antoniji Brieman, Sele-Slovenjgradec.

— Za romanje na Sv. Goro pri Gorici se prijavite do 25. junija na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Pristina vina iz vinogradov samostana Križniškega reda Velika Nedelja-Ormož, toči g. Petelinc Anica v Ljubljani, gostilna »Pod skalo«, Gosposka ulica 19, na kar se opozarjajo posestniki evharističnega kongresa.

Jesenice

Kopališče na Jesenicah

odprto. - Za pogoste obiske se priporoča A. Čufer

Vič

Evharistični križ, ki ga je postavil Pripravljalni odbor s pomočjo požrtvovalnih mož in fantov za viško faro na Rožniku, bo danes zvečer slovesno blagoslovljen. Križ je visok 20 m in je viden daleč na okoli. Bo tudi električno razsvetljen. Ob 8 zvečer je zbirališče pri kapelici Matere božje pri Čadu, kjer se bodo dobile tudi sveče. Od tam krene procesija na vrh Rožnika s prižganimi svečami in bodo v cerkvi slovesne litanije z blagoslovom, potem pa blagoslovitev križa in kratak nagovor. Tako bomo dobili že tretji križ v bližnji okolici Ljubljane, ki bo viden daleč naokoli in bo oznanjeval, da tudi mestno prebivalstvo ni ostalo za kongres brezbrizno ter da z isto verno in veseljem pozdravlja Kristusa Kralja in mu pripravila veličastno praznovanje. Vsa čast darovalcem in pa požrtvovalnemu delu, ki je trajalo pozno v noč. Vičani, pokazimo, da smo le v taboru Kristusa Kralja in udeležimo se procesije in blagoslovitve, vabljenjo pa je tudi ljubljansko prebivalstvo.

Vrhnika

Sestdesetletnico rojstva obhaja še vedno mladeniško čil in pri najboljšem zdravju gospod Ivan Oblak, posestnik in gostilničar v znani gostilni pri »Lotristu«. Zvesti čitatelj »Slovenca« je že od svoje mladosti, stalen naročnik pa tudi že 35 let, ko se je z Drenovega Griča preselil na Vrhniko in se poročil s sedaj že pokojno Marijo Jansevo. Do zadnjega časa je bil občinski odbornik, član trškega gospodarskega odbora in drugih korporacij, v odboru Zadrugne elektrarne, pa sodeluje še danes prav od njenega početka. Dragi Ivani! Bog Ti daj dočakati še mnogo let in naj Te ohrani Tvoji družini kot dobrega in skrbnega očeta!

Moste pri Ljubljani

Procesija z Najsvetejšim na Kodeljevem. Danes ob 6. zvečer bo na Kodeljevem procesija z Najsvetejšim. Najprej bo na dvorišču Salez. mladinskega doma govor, nato pa pojde procesija po sledečih ulicah: Ob Ljubljani, Zadrugni, Povšetovi in Klunovi nazaj na dvorišče, kjer bodo litanije Srca Jez., posvetitev Sreč Jez. in blagoslov z Najsvetejšim.

St. Vid nad Ljubljano

VPisovanje v prvi razred meščanske šole bo v četrtek 27. junija ob 8—12 in od 14—17. Sprejemali se bodo učenci in učenke, ki so dovršili 4. ali kak višji razred osnovne šole. Pri sedanjem vpisovanju je treba predložiti samo zadnje šolsko izpričevalo. Siromašni učenci dobijo na šoli učne knjige brezplačno. Starši se opozarjajo, da je treba učence v I. razred že sedaj vpisati.

Mežica

Otvoritev modernega letnega kopališča v Mežici bo v nedeljo 23. junija ob 2 popoldne. Koncert ružniške godbe, propagandne plavalne in skakalne tekme, prosta zabava. Bufet bo dobro založen z jestevinami in pijačo. Udeležba otvoritve kopališča se združuje tudi lahko z obiskom Pece. Vljudo vabi SPD Mežica.

Naznanila

Ljubljana

1. Zadnja produkcija gojencev državnega konservatorija bo v sredo, 26. junija ob 18.15 v Filharmonični dvorani. Ravnateljstvo vabi starše in vse, ki se zanimajo za nagrede naše najvišje glasbene šole, k tej prireditvi. Predprodaja sporedov v knjižarni Glasbene Matice. Sodeži po 5 Din, stolišča po 2 Din.

1. Kino Kodeljevo. Dvornica ob 17 ne bo predstava.

1. Nočno službo imajo lekarnice; danes: dr. Kmet, Tyrseva cesta 41; mr. Trakovec deli, Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7. — Jutri: mr. Balarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in mr. Gartner, Moste.

Drugi hrani

Hoča pri Mariboru. Drevi ob 20.30 bodo vprizorili igradil katoliškega prosvetnega društva v Hoči pri župni cerkvi igrati »Sleherike«. Vsi od blizu in daleč vabljeni!

Poizvedovanja

Damska torbica je bila najdena na prazniku na Gradu. Dobi se v Rožni dolini cesta XV, št. 15. Mlada zelena papiga je ušla na Tyrsevi cesti. Kdor bi jo ujel, naj blagovoli naznaniti upravi »Slovenca«.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 23. junija: Izdaja pri Novari. Izven. Predstava v korist Zdrženja gledaliških igralcev. Zlatana cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 24. junija: Plesni večer Meta Vidmarjeve. Cene od 14 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 23. junija: Pri beleni konjicku. Izven. Zlatana cene od 24 Din navzdol. Gostovanje g. Zarka Sanez iz Maribora.

Ponedeljek, 24. junija: Zaprtje.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani

priporoča: Adam: Jesus Christus und der Geist unserer Zeit. 44 str., kart. 24 Din. — Bernanos: Der heilige Dominikus. 62 str., kart. 50 Din. — Besson: Katholische Kirche und Bibel. 123 str., vez. 86.50 Din. — Brennkemeyer: Stunden der Einkehr. 112 str., kart. 50 Din. — Dietz: Schule katholischer Aktion. Ein Beitrag zur modernen Männerseelsorge. 56 str., kart. 6 Din. — Heun: Altar und Leben. 160 str., kart. 32 Din. — Mahlendorf: Christus lebt in mir. 220 str., kart. 37.50. — Muckermann: Heiliger Frühling. 275 str., vez. 70 Din. — Müller: Das sexuelle Leben der Völker. 397 str., 174 Din. — Nissen: Kultur der Seele. 199 str., vez. 76 Din. — Pieper: Totale Bildung. 79 str., kart. 36 Din. — Scheller: Das Priestertum Christi im Anschluss an den hl. Thomas von Aquin. 448 str., vez. 186 Din. — Wild: Auf den Höhenwegen der christlichen Mystik. 253 str., kart. 56 Din.

Pri zaprtju, motnjah in prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Švicarski in franc. znanstveniki hočejo preiskati Abesinijo in njene znamenitosti

Pred vrati Abesinije

Pozimi L. 1932—33 se je švicarski vseučiliški profesor dr. P. A. Chappius, ki je sloveč jamoslovec, skupaj s Francozoma, zoologom Jeanom in geologom Arambourgom, namenil preiskati dolino reke Omo v južni Abesiniji, kjer so našli velika najdišča starih kosti. Prof. Chappius je to potovanje pravkar lepo popisal. Iz tega popisa posnemamo te-le zanimivosti:

Lokitang je nov kraj, ki je bil ustanovljen na angleški strani ob abesinski meji po potrebi vojaške službe. Tu je tudi daleč naokoli edini kraj, kjer dobiš lahko sladko pitno vodo. Ob pobočju gore čepa okroglo, s slamo krite strehe angleških vojakov in podčastnikov. Na vrhu hriba je brezžična postaja in hiše belokozcev: tu prebivajo stotnik, njegova dva poročnika in okrajni načelnik. Kraj je obupno dolgočasen.

Drugo jutro smo že bili v malem angleškem fortu (utrdbi) Todorang, katerega je morala vlada ustanoviti tu na severni meji dežele Kenija, da se zavaruje pred roparskimi sosedi. Abesinija namreč ni obljubena z enotnim prebivalstvom, katero bi lahko povsod vladala osrednja vlada. Rod Mariljev, ki prebiva ob reki Omo je soroden s Turkvani, kateri prebivajo na angleški strani. Vendar se oboji napadajo med seboj. Marileji so postali poljedelci, ker prebivajo v rodovitni dolini, zraven pa v glavnem še goje živino. Njihovo edino bogastvo je živina. V prejšnjih časih, ko med Turkvani še ni bilo angleških posadk, so večkrat prihajali od one strani Marileji pleniti živino in ljudi za sužnje. Če pa je Turkvanom zmanjkalo dure za živež, so šli po žito k Marilejem, seveda s silo. Ampak Marileji so bili navadno močnejši, ker so jim pomagali s puškami oboroženi Abesinci. Včasih so taki roparski pohodi šli na stotine kilometrov globoko v angleško ozemlje. Sedaj je angleška uprava vsemu temu storila konec. Zato je ob vsej meji pri Rudolfovem jezeru več majhnih fortov s strojnimi in 20 možmi črne posadke pod poveljstvom stražmojstra.

Taka postojanka je Todorang. Posadka je s svetlobnim brzojavom v zvezi z Lokitangom. Če bi kedaj kaka tolpa plenilcev hotela ob Todorangu mimo jezera vdreti proti jugu, posadka v Lokitangu razpošlje brž svoje oborožene avtomobile, da napravijo red.

Da je taka previdnost umestna, se je pokazalo v novembru L. 1932, ko je močna tolpa Mariljev na levem bregu jezera vdrla globoko v angleško ozemlje, kjer je pobila celo majhna posadko in več naselbin ter uplenila 4000—5000 glav goveje živine. Od velike postaje Najrobi so za roparji poslali letala, ki so pač pregnala plenilce, a živine niso mogla rešiti. Ravno, ko smo zapuščali deželo Turkvan, so se pogajali za odškodnino, katero naj bi plačala Abesinija. Pri teh pogajanjih pa so Abesinci od svoje strani povdarjali, da so angleška letala pobila poleg 115 Mariljevcev še 12 Abesincev, ki so prišli, da bi roparje poglani najač.

Potemtakem smo kar razumeli, da bi angleškim uradnikom bilo ljubše, ko bi mi s svojo ekspedicijo ne šli čez mejo. Venomer so nam govorili: »Dokler ste na našem ozemlju, smo vam vsi na razpolago. Toda pomislite morate, da tam na oni strani mi nimamo nobene moči več.« Stotnik iz Lokitanga mi je pa dejal: »Če bi na oni strani zašli v kake težave, pošljite nam brž slo, pa prevzamem odgovornost za vse diplomatske sitnosti in vam prihitim s svojim avtomobilom na pomoč.«

Gospod Shakteton, okrajni načelnik v Lokitangu je hotel sam biti zraven, ko se bomo prvič pogajali zaradi prestopa čez mejo z abesinskim poveljnikom v Nanoropu, z balambalasom Tibabu. Posredoval je mlad abesinski tolmač, ki je dobro govoril angleško. Tibabo smo počakali v samotni koči ob jezeru.

Okrog poldne je prišel balambalas, velik možak, oblečen v belo haljo. Na glavi je imel tropsko čelado, izpod katere je zrl nekak divji obraz. Po prvem pozdravu smo sedli za mizo, sluga pa je prinesel žganja, katerega balambalas rad pije. Tibabu nam je očital, da smo prepozni. Hoteli smo ga potolažiti in mu rekli, da mu prinašamo v dar poljsko

posteljo. Tibabu si je dal posteljo takoj prinesiti in jo poskusil. Končno pa je dejal: »To je vse lepo in prav; sicer sem gospodu Shaktetonu res rekel, naj mi podari kako posteljo, a vam jo moram plačati.« Izjavil je, da mu lahko prestopimo mejo, a sedaj vidi tu avtomobile, katerih pa ne more dovoliti. Marileje bi ti avtomobili lahko razburili in zgodila bi se nesreča. Iz teh besed smo sklepali, da hoče »bakšiš« — dobiti podkupnino. Dali smo prinesiti 2000 tolarjev Marije Terezije, ki so še danes v Abesiniji najvažnejši denar. Pokazali smo mu nekaj tolarjev in ga vprašali, ali so pravi. On jih je poskusil z zobmi, potem jih je vrge po tleh, da so na kamnu zažvenketali, pregledal letnice na njih in povedal, da so tolarji dobri. Tibabu je sedaj vedel, da imamo dovolj denarja, a se ni udal. Iz tega smo razvideli, da noče podkupnine in da se res boji avtomobilov. Morali smo brzojaviti angleškemu poslaniku v Addis Abebo.

Dne 1. februarja je sel prinesel odgovor iz Addis Abebe, da cesar dovoljuje vzeti seboj avtomobile. Balambas je sedaj dovolil, kakor je govorilo cesarsko dovolilo. Izvedel pa je, da hočemo preiskati kupe kosti ob reki Omo. Zato nam je rekel:

»Dovoljeno vam je priti z avtomobili v deželo, ni pa dovoljeno, da bi odpeljali kosti.«

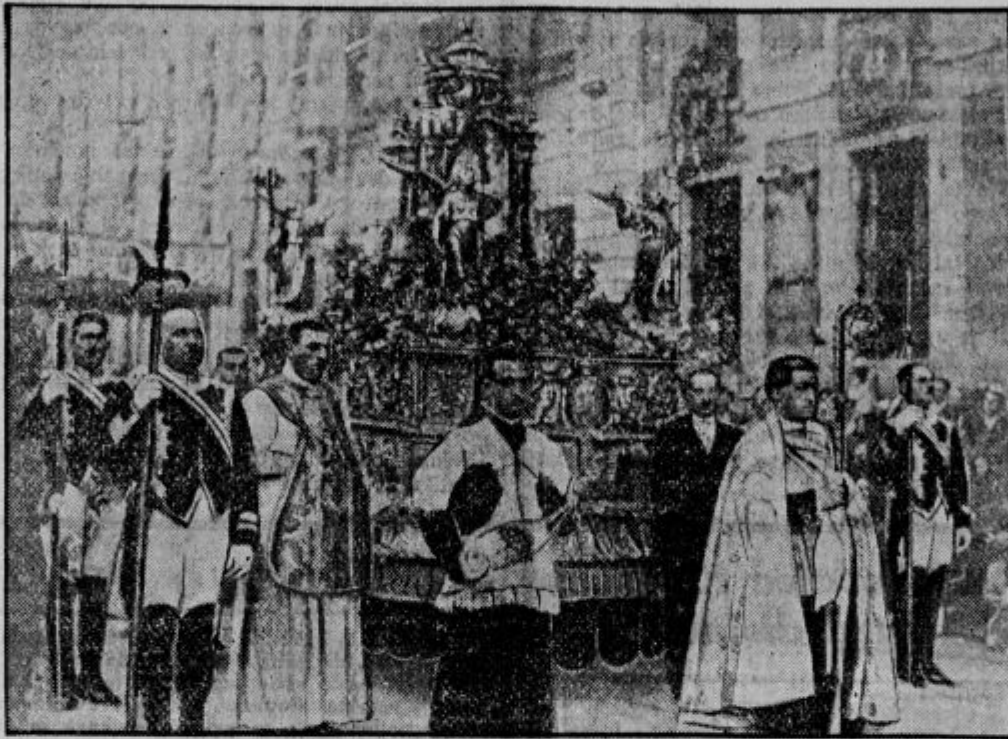
Uvideli smo, da nam mož ne nagaja nalašč, ampak da se res boji svojih predstojnikov, »da bi ga ne vkovali v verige do konca dni.«

Shakteton pa je hotel ta njegov strah izgnati s še hujšim strahom. Dejaj mu je: »Ljubi Tibabu! Veš, da je moj prijatelj Arambourg velik mož v svoji deželi in da je v veliki vojski vodil tisoč mož. Zato je tudi velik prijatelj svojega kralja (Arambourg je namreč Francoz, kjer nimajo kralja!) Če ne boš vsega storil, kar hoče, bo pisal svojemu kralju, da si slab človek. Pa bo prišlo od njegovega kralja pismo v Addis Abebo in Tibabu bo kmalu vkovan v verige do konca dni.«

Tibabu je dolgo premišljeval. Potem pa je zgrabil svoja oblačila, vstal in dejal: »Prav! Svojemu prijatelju Arambourgu dovoljem vzeti kosti. Toda moja kri naj pride na njegovo glavo, če me bo zaradi tega zadela nesreča.«

Nato je odšel.

Iz tega se vidi, da je med abesinskim vojaštvom velika disciplina in nepodkupljenost.

Procesija Sv. Rešnjega Telesa v Madridu.

Moč materine ljubezni

Pred nekaj dnevi je romunsko vojaško sodišče v Kišinevu sodilo staro ženo. Obtoženka je bila Feodozija Kaklanova. Njena zgodba je tale:

Feodozija je imela dva sinova, ki sta leta 1918 med rusko revolucijo iz Rusije pobegnili v Romunijo. Od kar sta sinova zbežala čez mejo, stara Kaklanova ni več dobila glasu o njih. Minila so leta, stara žena je še vedno upala, da bo nekoč zopet videla svoja sinova, vendar se je je vedno bolj lotevala žalostna misel, da sinova morda nista več živa. Nepričakovano pa je lansko poletje zgolj slučajno slišala pripovedovati, da je iz Romunije prišel neki Rus, ki trdi, da sta oba Kaklanova v Romuniji živa in zdrava ter celo premožna človeka. Tisti romunski Rus je celo trdil, da sta oba sinova že večkrat poskušala svoji materi pisati, vendar sta končno uvidela, da se njuna pisma v Rusiji izgublja in da jih mati ne dobi. V Rusijo

se pa seveda nista upala več vrniti, ker bi v tem slučaju tudi ne bila videla svoje matere.

Ko je stara Feodozija Kaklanova to izvedela, jo je prišlo tako strašno hrepenenje po sinovih, da je sklenila iti ju obiskat. Pomisliti pa je treba, da je uboga starica L. 1934 bila stara že 80 let. Kljub temu se je odločila in 11. avgusta 1934 šla na pot. Denarja seveda ni imela, da bi se bila mogla voziti z železnico. Zato je morala vso ogromno pot prehoditi peš in ta pot ni bila kratka, ampak je med njo in njenimi sinovi zijala razdalja 1500 km. Po neskončnih ruskih podeželskih cestah je starica tavela proti jugu, vedno naprej, vedno naprej, vedno proti jugu. Včasih je že omahovala, toda njena ljubezen do sinov ji je dala novega poguma in zopet je šla in šla. Prehranjevala se je med potjo z beračenjem. Prenočevala je pri kmetih, katerim se je junaška starica in mati smilila, in so jo s spoštovanjem sprejemali.

Tako je romala več mesecev. Po napornem in strašnem maršu je starica končno prišla do bregov reke Dnjestra, ki meji rusko zemljo od Romunije. Tu je bila največja težava in tudi največja nevarnost za njeno življenje. Na ruski strani Dnjestra pazljivo stražijo rdeči vojaki, na romunski strani pa romunski. Gorje mu, kogar zalotijo eni ali drugi. Zapisan je smrti!

Medtem je napočila zima. Reka je zamrznila in obmejne straže so svojo čuječnost še podvojile. Ruske straže so dobile povelje, da morajo brezpogojno ustreliti vsakogar, kdor bi hotel prestopiti mejo v Romunijo brez posebnega vladnega dovoljenja. Vsako zimo neštevilna trupla takih beguncev pokrivajo Dnjestrov led. Uboga starica, kaj te čaka!

Invendar se je stari Kaklanovi posrečilo, da se je izmuznila skozi vrste budnih sovjetskih stražnikov, stopila je na Dnjestrov led in po njem srečno prišla na romunsko stran. Toda tukaj so jo pograbili romunski orožniki. To je bilo koncem februarja.

In od februarja dalje je 80 letna Feodozija Kaklanova, vsa polna hrepenenja po svojih sinovih, pretrpela tedne in mesece v romunskih ječah. Končno je prišla pred vojaško sodišče v Kišinevu, katero jo je sodilo. In 9 mesecev potem, ko je nastopila svojo težavno pot do svojih sinov, jo je romunsko sodišče oprostilo. In njena sinova sta svojo plemenito in ljubečo mater vsa srečna obšla.

★

20 milijonov vreč kave pričakujejo od letošnje žetve v Braziliji.

100.000 ljudi je umrlo od gladi v preteklem mesecu v kitajski pokrajini Hunan.

Novo vrsto znamk s slikami avstrijskih vojskovodij izda Avstrija.

Kdo je bil Mahdi?

Mahdi je bil najnevarnejši sovražnik angleškega imperija. Okrog L. 1880 je bil voditelj mohamedancev v Sudanu ter je med njimi vzbudil toliko verskega fanatizma, da so se Sudanci uprli Angležem in Egipčanom. Njegova vojska je potekla an-

gleške in egipčanske čete ter zavzela utrjeni Hartum, katerega je branil hrabri angleški general Gordon. V teh bojih je padel Gordon, kateremu so odsekali glavo in jo nasadili na drog. To je bil hud udarec za Angleže. Poslej so Mahdijci več let neovirano vladali in hoteli podjarmiti tudi Abesinijo, s katero so se krvavo vojskovali. Mahdi je med tem umrl, zadet od kapi. Toda njegova država se je držala še do L. 1885. Dne 22. junija 1885 — torej pred 50 leti — pa je angleški general lord Kitchener potolkel Mahdijce pri Omdurmanu in tako pokopal sanje o neodvisni sudanski državi.

Če se dva enako pišeta

Zitni trgovec Herbert Wells iz Hoverhilla (Massachusetts) je prišel po opravkih v Washington. Ko je zasedel svojo sobo v hotelu »Mayflowers«, je že zapel telefonski zvočec. Ugledni državnik in kulturni delavec so mu čestitali k prihodu, medtem ko so ga njihove žene vabile na obed. Število povabil je nevarno naraščalo, dokler se niso oglasili poročevalci različnih dnevnikov. Kakor za stavo so spraševali začudenega žitnega trgovca, kaj misli o svetovni krizi in nemški politiki? Mr. Wells je vestno odgovarjal, a naposled je vrgel stran slušalo, ker je hotel neki list na vsak način vedeti, kaj mu je snoči povedal prezident Roosevelt.

V istem času in v istem hotelu je slavni angleški pisatelj Herbert Wells zaman ugibal zakaj so ga nepričakovano zapustili vsi ameriški prijatelji. Pričakoval je važna poročila, a telefon je molčal. Nihče ga ni vabil na obed, dasi mu je bilo to obljubilo več prijateljev. Namesto vsega tega se je trdovratno oglašal samo neki borzni mešetar in vpraševal po žitnih cenah v Hoverhillu, kjer pisatelj ni bil nikoli v življenju. Wells je naposled odšel v hotelsko pisarno in vprašal, ali ni slučajno pokvarjen telefon v njegovi sobi? Tu je izvedel, da je zamenjal telefonski deček oba soimenca, pisatelja in trgovca z žitom.

Ženska zletela 11.800 m visoko

Franc. letalka Maryse Hiltz se je v vojaškem enokrovniku s 600 konjskimi silami dvignila v zrak in dosegla višino 11.800 m. S tem je za 2000 m potolkla svoj dosedanj rekord.

V 17 urah iz Anglije v Afriko in nazaj

Angleški letalski stotnik Percival je v svojem majhnem letalu ob pol dveh ponoči odletel z letališča Gravesend pri Londonu ter letel v Oran v Sev. Afriki. Čez 7 ur je pristal v Oranu. Tu je natočil bencina in letalo in zajtrkoval, nakar je odletel nazaj na Angleško, ter je prišel v Gravesend ob 6 25 minut zvečer. Torej je 4290 kilometrov preletel v manj ko 17 urah ter je med tem še zajtrkoval. Jasnno je, da so ga pri povratku na londonsko letališče njegovi prijatelji navdušeno sprejeli, kakor kaže naša slika.

»Saj se mi je zdelo, da je klavir zadnje čase dajal tako čudne glasove...«

MLADI SLOVENEČ

Kokun:

Kresni večer

Po temnih gričih svetle lučke —
le kdo jih je prižgal?
Nemara Bog je zvezde zlate
veselo posejal?

To niso zvezde ne kresnice —
nocoj je kresna noč!
Prižgali smo kresove si
veselo vriskajoč.

Skrivnostne bajke šepeta
nam vetre iz daljav.
Nocoj prečudne se stvari
godijo sred dobrih:

Kdor seme praprotno zaje
bo v čevlje nevedé,
bo v čevlje nehoté,
živali govore.

Naš dedek lani slišal je,
kako je miški sem
dejal: »Nocoj me te ujel —
zdaj te požrem, buc, bucl«

Peter Križman:

Pesem murnov

Ciri-čiri, čiri-čiri,
mrak nad travami se širi,
pa se nismo še poskrili
v svoje črne luknjice,
saj nahuče ni zaspané.

Ciri-čiri, čiri-čiri,
nismo se še utrudili,
še se bomo veselili,
godli, peli kar naprej,
da donelo bo prek mej.

Ciri-čiri, čiri-čiri,
vonja smo se naučili,
zlate rose se napili,
zapešimo v kresno noč
in zapojmo na vso moč!

Ciri-čiri, čiri-čiri,
gori doli prek polja —
pa smo srečno spet doma!
Zgodaj bomo se zbudili,
zjutraj solnce se odkrili,
čiri-čiri, čiri-čiri...

Robinsonova koza

V londonskem živalskem vrtu imajo radovedneži vsak dan priliko videti starega gospoda, ki se ustavlja pred neko kletko in prijazno kramlja z rdečelisasto kozo.

Zgodba tega prijateljstva med starim gospodom in kozo je kaj zanimiva. Mož se imenuje Mac Winter in je pomorski častnik v pokoju.

Pred dolgimi leti se je s svojo ženo odpeljal na ladji »Five Ports«, na kateri je bil prvi častnik, na široko morje. Pri Salomonovih otokih se je ladja ustavila. Častniki so napravili izlet na otoke. Mac Winter je legel pod neko palmo in zaspal. Ko se je zbudil, ni bilo ladje nikjer več. Nikoli ni mogel izvedeti, zakaj so odpotovali brez njega. Le to je pozneje izvedel, da je ladje kmalu na to zašla v hud vihar in se razbila. Vsa posadka se je z njegovo ženo vred potopila.

Mac Winter je moral ostati na otoku. Več ko 22 let je prebil na njem kot pravi Robinson. Hranil se je večinoma z mlekom, ki so mu ga dajale udomačene koze. V zadnjih letih svojega bivanja na otoku je prav posebno imel rad kozo z rdečimi lisami na uhljih, ki ga je spremljala povsod. Dal ji je ime Poli.

Nekega dne je priplula mimo angleška ladja in ga rešila samotnega življenja na otoku. Mac Winter se je vrnil domov in se nastanil v majhnem mestu kot upokojenec.

Zadnjo zimo je Mac Winterja pot slučajno zanesla v londonski živalski vrt. Pred neko kletko je obstal kakor ukopan: zagledal je v njej kozo z rdečimi lisami na uhljih. Tudi koza je takoj prihitela k njemu in se mu začela dobrikati. Povedali so mu, da jo je pripeljal neki popotnik s Salomonovih otokov ter jo daroval londonskemu živalskemu vrtu.

Mac Winter je prepričan, da je to njegova koza Poli. Zdaj ga pozna že vsi obiskovalci londonskega živalskega vrta. Mnogi se mu smejejo in so prepričani, da se mož moti in da je to čisto druga koza. Mož pa vztraja pri svojem in hodi kozo vsak dan obiskat. In kozo je to, kakor je videti, na vso moč všeč.

Pri brivcu

Sobota je. Urbančev očka grede k brivcu, da jim obrije brado.

Mojster brivec najprej nabrusi britev. Potem skrbno namili brado in začne briti.

»Ali kaj boli?« vljudo pobra.

»Da! prikrajajo Urbančev očka.

Brivec preneha briti. Znova nabrusi britev in še enkrat namili obraz. In začne spet briti.

»Ali še vedno boli?« vpraša.

»Še vedno!« prikrajajo Urbančev očka in krem-žijo obraz.

Brivec preneha briti in nabrusi britev, da se kar iskre krešejo.

»Kaj pa zdaj? Ali še boli?« spet pobra.

»Še, še!« zajavkajo Urbančev očka.

Brivec postane nepotrpežljiv. Brivec se razjezi: »To ni mogoče! Kaj vas pa prav za prav boli?«

»Votel zobl!« se odrežejo Urbančev očka.

Če bi Prešeren še živel...

Učitelj: »No, Francek, povej mi: Če bi naš največji pesnik Prešeren še živel, ali bi ga današnji svet kaj občudoval?«

Francek: »Seveda bi ga, ker bi bil star že 135 let!«

Napoleonov zajtrk

(Zgodba iz življenja slavnega francoskega cesarja.)

Veliki vojskovodja Napoleon se je kot francoski cesar rad sprehajal po Parizu. Na sprehodu je bil vedno oblečen v dolg siv plašč, ki je bil tesno zapet, na glavi pa je imel klobuk s širokimi krajci, da ga ne bi nihče spoznal. Včasih je hodil po mestnih ulicah sam, včasih ga je spremljal kakšen maršal. Najljubša mu je bila družba dvornega maršala Diroka.

Nekega jutra sta z maršalom Dirokom na sprehodu prišla mimo hotela, ki so ga navadno obiskovali samo bogatejši ljudje. Komaj je Napoleon zagledal hotel, se je spomnil, da je lačen. Obrnil se je k maršalu Diroku in mu dejal:

»Pojdiva zajtrkovati!«

Maršal Dirok je ugovarjal:

»Veličanstvo, prezagodaj je še. Saj še osem ni ura.«

»Ah, kaj,« je zamahnil z roko Napoleon, »vaša ura zmerom zaostaja. Dovolj sem se že danes nahodil. Lačen sem kot volk.«

Vstopila sta v hotel in sedla za najbližjo mizo. Napoleon je poklical natakarja in mu naročil, naj mu prinese jagnjetine in trdo kuhana jajca s sesekljano gnjatio, navrh pa še steklenico slavnega francoskega šambertinskega vina, da bo lažje teklo po grlu. Pojedla sta vse, kar jima je natakar naložil na mizo, z največjo slastjo in končala svoj obilni zajtrk še s kodelico črne kave, ki je Napoleon ni mogel prehaliti, kako dobra da je.

Potem se je Napoleon dvignil in rekel Diroku: »Bodite tako dobri in plačajte še zame. Vas bom zmagaj počakal.«

Na te besede je Napoleon odšel proti izhodu, polglasno brundajoč predse znano pariško poulično popevko.

Maršal Dirok je medtem poklical natakarja in zahteval račun. Zajedla in zapila sta 12 frankov. Ko je hotel maršal potegniti listnico iz žepa, da bi plačal, je v svojo največjo grozo opazil, da je denar pozabil doma. Bil je ves blede od razburjenja. Še nikoli se mu ni kaj tekega pripetilo.

Ni mu preostalo drugega, kakor da se lastnici hotela opraviči. Šel je v njeno pisarno in ji, jecljajoč od razburjenja, na vso moč vljudo razložil svojo stisko:

Raziskovalec Klempež med divjaki

Raziskovalec Klempež se je v daljno Afriko napotil.

»Sprejeli bodo me lepota!«

je mislil — in se bridko zmotil.

Ze prvi dan kot ose so divjaki vsuli se iz koč,

za njim ubrali jo — hop! hop!

Mož teče, kliče: »Na pomoč!«

Tako ves v strahu pribeži do kokosovega oreha.

Tam v glavi se posveti mu rešilna misel, z njo uteha.

Vse bliže ljudomci so...

Kaj mož stori? Kot velik lok drevo napne navzdol in je —

prav kmalu rešen vseh nadlog...

Halo, otroci!

Uganite, kaj se je v tem hipu zgodilo, da je raziskovalec ustrahoval divjake, in napišite besedilo (v vezani ali nevezani besedi) za četrto sliko, ki jo prinesemo prihodnjo nedeljo. Tri dobre in pravilne rešitve bomo nagradili, druge posrečene rešitve pa bomo objavili. Pošljite jih najkasneje do četrta, 27. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

»Gospa, s prijateljem sva zjutraj prehitro odšla na sprehod in sva pozabila vzeti s seboj denar. Dokler ni bilo treba plačati, sploh nisva opazila, da ga nimava s seboj. Gospa, častno besedo vam dam, da vam čez eno uro pošljem denar.«

»Že mogoče, da mi ga pošljete,« je hladno odgovorila lastnica hotela, »toda jaz ne poznam ne enega ne drugega. Saj me razumete, da se podobne stvari dogajajo vsak dan in da sem bila že neshotokrat opeharjena.«

»Gospa,« je ogorčeno vzkliknil maršal Dirok, »lahko nama verjamete na častno besedo, saj sva gardna častnika.«

Natakar, ki je poslušal razgovor, ju je prekinil:

»Gospa, ker sta gospoda pozabila denar, prevzamem vso odgovornost nase. Dobro vem, da gospodje častniki držijo svojo besedo, pa tudi vem, da ta dva gospoda gotovo ne bosta hotela ogoljufati ubogega natakarja za težko prislužen denar. Tu imate tistih 12 frankov.«

»Dobro!« je lastnica hotela skomignila z ramo. »Tvoja volja, tvoj svet. A toliko ti rečem: nikoli več jih ne boš videl, teh tvojih 12 frankov.«

Maršal Dirok je spotoma povedal Napoleonu ves dogodek in Napoleon se je od srca nasmejal. Druga dne se je zgledil v hotelu neki častnik in odšel naravnost k lastnici:

»Gospa, včeraj sta bila pri vas dva gospoda in...«

»Res je, gospod,« je odgovorila hotelirka.

»Ta dva gospoda,« je nadaljeval častnik, »sta bila Njegovo Veličanstvo cesar Napoleon in gospod veliki dvorni maršal Dirok. Ali bi lahko govoril z natakarjem, ki je plačal zanj?«

Lahko si mislite, kako se je hotelirka ob teh besedah prestrašila. Prav malo je manjkalo, da ni padla v nezavest.

Poklicali so natakarja in častnik mu je izročil zavitek, v katerem je bilo 50 napoleonov (zlatnikov). Ta zlatnike mu je podaril sam cesar za njegovo uslužnost do gostov. Natakarju je bilo ime Diržan. Nekaj dni nato pa je bil imenovan za služabnika na cesarskem dvoru.

ZA ŽIDANO VOLJO

686. Ljubi striček! — Jaz in naša Anča Te lepo prosiva, da nama uslišiš majhno prošnjo! Veš, takole je: Anča vsak dan izreže in spravi nadaljevanje romana »Pevček«, ki izhaja v »Slovenca«, jaz pa nadaljevanje pravljice »Tinčkov in Tončkove prigode«. Pa tisti vaš nesrečni dizelmotor večkrat postavi »Tinčka in Tončka« ravno na isto mesto na drugi strani »Slovenca«. Potlej se pa midva z Ančko skregava, ker bi oba rada dobila nepokvarjen izrezek. Če ne odneham, je Anča tako jezna, da mi prismoči omelete. Anča je namreč naša kuharica in je drugače kar vrla ženska.

Pa še to Ti moram povedati: ne gre mi v glavo, da si Kotičkov striček. Jaz sem pa tako nesrečen, kadar me mama napadi v kot. Veš, če bi bil jaz zidar, bi vse hiše napravil brez oglov in kotov. Potem me mama ne bi mogla več poslati v kot.

Pošiljam Ti biljon in kvadriljon pozdravov! Te številke so mi grozno všeč. — Štefek?, učenec I. razreda v Ljubljani.

Dragi Štefek! — Sem bil prav do danes trdno prepričan, da pregovor: »Kadar se pripravata dva, tretji dobiček ima« drži kakor pika, ki jo boter švrk postavi na koncu stavka. Zdajle pa moram priznati, da sem se jako, prejako motil. Kadar se kregata vidva — Ti in Anča — zaradi romana »Pevček« in pravljice »Tinčkove in Tončkove prigode«, pač nihče nima zraven dobička, niti jaz ne. Potemtakem mi druga ne preostane, kakor da tisti naš hudobni »dizelmotor«, ki je nekajkrat menda iz same nagajivosti položil »Tinčka in Tončka« natančno na isti prostor na drugi strani »Slovenca« kakor roman, pošteno povlečem za kosmata ušesa in mu zabrusim v brke, da tako ne gre in ne gre. Pred kuharicami imam jaz že od nekdaj velik strah in globoko, v dno želodca segajoče spoštovanje, pred vašo Ančo, ki zna omelete peči, pa še prav posebno. Kajti so omeleti zadnje čase moja najljubša jed in se utegne zgoditi grozozasna nesreča, da jih bo naša Anča tudi meni krvoločno prismodila, če me kdaj pot zanesa k vam. Takšnega grozovitega maščevanja si nikakor ne želim napraviti na stare rane, za tegadelj bom, kakor rečeno, »dizelmotorju« pošteno stopil na prste in mu, če bo treba, napovedal tudi ljuto vojno. Če bi se pa kljub temu še kdaj pregrešil, Ti svetujem, da pošlješ nadenj vašo kuharico Ančo samo, oboroženo od nog do glave s ponkami in kuhaličnicami. Če ga nihče drug ne bo mogel ustrahovati, naša Anča ga bo gotovo!

Da Ti hišni koti niso nič kaj všeč, se mi pa kar razumljivo zdi. Tudi jaz sem se bridko pritoževal čez kote v naši hiši, ko sem bil še takle droben deček, kakor si zdaj Ti. Čez oni kot namreč, v katerem sem tolikokrat s kolenom na polenu klečal in se kremžil in emergal, kakor da sem najnesrečnejši človek na tem svetu — o, kje so tisti prelepi mladi časi! Če se zdajle spomnim na oni kot, se mi stoži po njem, kakor po svojem najljubšem prijatelju. Kajti je po dežju vedno znova posijalo solnce tudi v mojo samotno žalost v kotu in je bil to solnce potlej tisočkrat lepše in toplejše kakor prej. Tiho, narahlo so se mi približale materine roke, me mehko pobožale po glavi, mi obrisale grenke solze z lic, me vzele v naročje — in je bil kot kar nenadoma tako svetel in priazen, da je teta emerga, ki se svetbole in smeja na vso moč boji, pobrala sila in kopita in jo odkurila iz hiše, kakor da bi kdo s topom streljal za njo. Upam, da tudi tisti kot, v katerem Ti večkrat milo jero prodajáš, ni prav nič drugačen, kakor je bil nekoč zdavnaj moj kot. Zato, ljubček moj, zato si le nikarte, nikarte ne želi okroglih hiš! Z okroglimi hišami bi bil nemara še večji križ kakor s hišami na štiri ogle. Namesto v kot, bi Te potem mama posadila kar na sredo sobe in Te imela vedno pred očmi. V kotu pa je človek vsaj malo skrit in si lahko preganja dolgčas in tolaži gorje svojega srca s preševanjem gumbov in drugih takih reči.

Bi lahko še biljon in kvadriljon lepših besed napisal vsakojakim kotom v zagovor, pa mislim, da je že teh za silo dovolj. Le to moram še pri-

staviti, da je kakšen samotni, tih kot, v katerem lahko nemoteno sanjamo in premišljujemo, za nas kaj dostikrat pravi božji dar. Jaz sem sploh vse svoje življenje največ po raznih kotih prebil, zato nič čudnega ni, če sem si tudi na stara leta zbral tale kotiček, kjer se grejem in dremujem kakor brezbozi, sivolasi dedek za pečjo.

Vidiš, takšno je moje mnenje o kotih. In ker je takšno, se bom ob vsakem času hrabro in odločno postavil za kote v naših hišah, če bi jim grozila nevarnost, da bi jih kdo hotel »reducirati« (odpraviti). Živijo koti! — Kotičkov striček.

687. Dragi Kotičkov striček! — Že davno sem Ti hotela pisati, ker se pa bojim Tvojega koša, sem odlagala pisanje prav do danes. Tvoj kotiček poznam že zelo dolgo. Že takrat sem ga poznala, ko še brati nisem znala. Tudi Tebe poznam po oni grdi maski v knjigi »Ptiček z dvema kljunčkoma«, kjer zakrivaš sebe. Pa se izza maske vidiš Tvoji lepi lasje.

Povabim Te v Mostar. Z ajdovimi žganci Te pa ne bomo mogli pogostiti. Zdaj imamo tukaj polno sadja, ki se imenuje šipak. Ker si tako pameten, pa ugani, kakšno je to sadje!

Kmalu pridem v Ljubljano, kjer bom najprej povprašala po Tebi. Jaz bi večkrat kakšno uganiko rešila, pa ta presneta pošta tako počasi pisma dostavlja. Vsa pridejo prepozno k Tebi.

Prav rada Te ima Sonja Sušnik, učenka II. razreda v Mostarju, Hercegovina.

Draga Sonja! — Me je sram v dno srca in še globlje, da sem tako neveden. Sadja, ki se imenuje »šipak«, ne poznam. To se pravi, nemara ga vendarle poznam, ampak pod kakšnim drugim imenom, pod imenom »šipak« pa nikoli in nikjer ne. Le kakšen spak neki utegne to biti? sem dolgo godrnjal in ugibal, potlej sem pa zlezal v samega sebe in začel lomastiti in brskati po možganih. Pa je bilo tamkaj vsakojake druge šare na kupe, besede »šipak« pa nikjer. Klavne volje sem spet zlezal iz samega sebe in jo mahnil na sadni trg k branjevskam.

Imate šipak? sem pobral branjevko pri prvi stojnici.

Kaaj? je zategnila z glasom branjevka (ženica je brčkone naglušna) in me tako debelo pogledala, kakor da sem z lune padel. »Šipe če imam? Naj se no grejo malo solit, gospodi! Saj vidijo, da prodajam sadje, kaj bi s šipami!«

Imate vi šipak? sem stopil k drugi branjevki.

»I, seveda ga imam!« me je ta kljukasto pogledala in zaregljala: »Pa tiče mleko tudi. Koliko litrov ga pa želiš?« Bila je prepričana, da brijem norce iz nje, pa jih je brila še ona iz mene.

Užaljeno sem ji pokazal hrbet in stopil k tretji stojnici.

Kakšne prodajalke sadja pa ste v Ljubljani, ko niti šipka ne poznate? sem zarentičil tam. »Naj no nikaner ne stresajo svoje sitnosti okoli nas!« me je nevljudno zavrnila le-ta. »Ali mislijo, da nimamo drugega dela, kakor poslušati vaše čenče?«

Vidiš, takšno sramoto sem doživel zaradi tistega Tvojega »šipka!« V vsej Ljubljani ga menda nihče ne pozna. Zato si pač lahko misliš, s kakšno napeto radovednostjo pričakujemo, da nam razložiš, kakšne prečudne vrste sadje je to.

Ti imaš rada mene, jaz pa Tebe — tako je na koncu za oba dobro in pravi Lep pozdravi — Kotičkov striček.

Samočna želja

Skoz oblake mesec plava,
v dalji zvezdica miglja;
vsa samotna je kot želja
sredi mojega srca.

Srečko Potušek,
briv. vajenec v Dolu pri Ljubljani.

Rogač napadel žensko

Nedavno je neka ženica na Nemškem doživela tole prečudno zgodbo:

Vračala se je s košaro kruha proti domu. Nenadoma je odnekod pridirjal rogač srnjak. Tebi nič meni nič se je zakadil vanjo in jo vrgel v jarek ob poti. Prestrašena ženica se je hitro pobrala in hotela zlesti iz jarka. Srnjak pa se je znova pognal vanjo. Ženica je pograbila svoj dežnik in začela udrihati po srnjaku. Ta pa jo je znova vrgel v jarek. Bogle, kako bi se ta boj med ženico in srnjakom končal, da ni zaslislal klice na pomoč neki logar, ki je nadziral lovišče. Pritekel je iz gozda in planil proti razigranemu srnjaku. Srnjak se je že hotel zakaditi tudi v lovca, pa je v zadnjem hipu najbrž dognal: »Dvema sovražnikoma ne bom kos!« — in jo popihal čez doline in gore.

Z letalom nad orle

Francoz Andre Pasquille je navdušen letalec in lovec. Dal si je zgraditi majhno letalo, s katerim namerava poleteti v Pireneje na lov na orle.

Orel leti z brzino 120 km, Francozovo letalo pa z brzino 200 km. Zasedlovana ptica mu potemtakem pač ne bo mogla zlahka uiti. Letalec bo orle streljal z aeroplana, kako pa bo ustreljene ptice pobral, zaenkrat še sam ne ve. Letalo pač ne bo moglo pristati povsod tam, kamor bodo ustreljeni orli padli.

V šoli

Učiteljica pripoveduje učencem svetopisemsko zgodbo o Jožefu iz Egipta in njegovem ujetništvu. Ko konča, dvigne eden izmed učencev roko.

»No, kaj nam boš pa ti povedal?« ga pobara učiteljica.

Učenec se ponosno vzravna in reče:

»Moj stric se tudi imenuje Jožef in je tudi v ječi!«

Nacek pacek

Stric: »Nacek, že od včeraj imaš rdeč madež na obrazu.«

Nacek: »To je od barve.«

Stric: »Ali se ne da izmiti?«

Nacek: »Še nisem poskusil.«

Drugo jutro stric spet sreča Nacka in ga pohvali: »No, vidiš, kako si zdaj lep! Nič več nimáš tiste grde pake na obrazu. Si se umil, kajne?«

Nacek: »Kaj šel! Sosedov pes me je obliznil.«

ŽENA IN DOM

Liubezen do doma

Če zahtevamo, naj ostanejo dekleta z dežele doma, moramo tudi vedeti, čemu silijo z doma. Ne le zato, ker je v mestih razvita industrija in je lažji zaslužek; tudi ne zato, ker so ondaj zabave. So še drugi vzroki, ki jih je moči doseči le z notranjim umevanjem in spoznavanjem svojega sočloveka. To je zadeva vzgoje! Borba zoper odhajanje z dežele v mesta je ne vrste, da mora pri njej ženska sodelovati. In sicer kmetica in gospa. — Kmetica naj vpliva na lastne hčere (tudi sinove), naj ostanejo doma in ne gredo v mesta v take službe, ki niso zanje, ki se vanje ne bodo mogle uživeti in jih bodo izvrševale le po sili, brez veselja. Tako življenje je težko — še težje je najti pot iz mesta nazaj na deželo. — To je pač kaj drugega, če bi se ravnavali po davnih navadah, ko so hodili ljudje z dežele v tujino, v mesta, da so se česa naučili in bili potem tem boljši na svoji domovini. Tudi za kmečko gospodinjico bi bilo toje dobro, če spozna prejšnje kraje in druge razmere. Vendar — zgoditi bi se moralo tudi obratno: da bi šla tudi mestna dekleta za nekaj let na deželo. Kdor ima veselje do zemlje, kdor ljubi prirodo, bo z veseljem preživel nekaj časa na kmetih. Zgodilo se je že, da se mlada dekleta, ki so se za čas udinjala na deželo za pomoč, niti niso marala več vrniti v mesto. Boj svoje seveda, da skuša kmečka mati obdržati svoje hčere doma. Predvsem mora skrbeti za to, da privzgoji hčram ljubezen in veselje do domače zemlje, domače hiše, domačega dela, domače, pristne, prav tiste rojstne hiše kvi! Pri tem, seveda, ni misliti le s številkami. Koliko bo zaslužilo dekle doma, koliko bi pa zaslužilo v mestu. Pomisliti je treba tudi na hvaležnost, ki smo jo dolžni domačim ljudem in služinčadi. Tudi kmečki službenec bi si rad ustanovil svoj dom. Zato je baš ženska, kmečka gospodinja tista, ki mora skrbeti za duševni in telesni blagor svojih deklet in hlapcev — prav tako, kakor so ji pri srcu lastni otroci. Skrbeti mora, da pravilno urejajo delovni čas, razumeti mora, da si tudi kmečki posel želi kaj prostosti. Prav ta neurejena delovna doba na deželi je poglavitni vzrok,

da vse hrepeni po mestu. Dekleta pravijo: »Doma ni nič. Ob štirih na nogah, ves dan garanje, opolnoči šele v posteljo — in tako dan na dan« — zlasti spomladi in poleti, ko mladega človeka vse vleče drugam, vsaj za odhiti, za nekaj ur. V mestu je pa več časa za prostost. Zatorej ima kmečka ženska, gospodinja v rokah blaginjo ljudstva v pravem pomenu besede — ima v rokah dušo ljubezni do domače zemlje, hiše in do domačega naroda. Saj nje sanni najbolj koristi, če so posli radi pri njej v službi, če jih delo pri hiši zanima, če vžibujijo to delo in hišo.

Večkrat je kmečko delo preveč hudo; do onemoglosti traja garanje. Tu mora ženska poseči vmes: čuvati mora življenje. Venomer ji bodi v mislih, da je gospodarstvo za človeka in ne človek za gospodarstvo. Zavedati se mora, da je delo vendar podrejeno in so ljudje in njih zdravje več vredni kot delo.

Če bodo imeli kmečki službenici (ženski in moški) priliko, da kaj zaslužijo in si morejo ustanoviti lastno domaćijo, pa bodo brez dvoma radi ostali na deželi.

Prav tako je treba, da mestna gospodinja v tem pogledu izpolni svojo dolžnost sprico ljubezni do domačnosti. Večina mestnih gospodinj si želi deklet z dežele. Tako nehoti pospešujejo beg z dežele — in opesanje kmečkih domov in hiš, ko jim najrajši jemljejo njih hčere v svojo hišo. Mestne gospodinj naj si jemljejo mestna dekleta v službo. Verjetno je, da ta dekleta ne bodo gospodinj tako prijala ko ona z dežele. Vendar se naj tudi mestna gospa vpraša, ali je vsega vzrok dekle, ali ni tudi ona sama malce kriva nesporazumljenju. Tudi gospodinja poslovnica naj ne bo samo delovna moč, naj ne bo pri hiši samo za denar. Mestna gospa bo tudi s tem skrbela za svoj narod, da bo vzgojno vplivala na svojo služkinjo; služkinja, seveda, mora spet videti, da ji njena gospa želi vse dobro in mora videti v njej nekakšno mater. Po njej naj se ravna, da bo nekdo sama dobra in pridna mestna gospodinja in zaeno steber ljubezni do doma. Km.

Obleke pred 3500 leti

so videti v nekem muzeju. Ker so bili mrličji pokopani v izvoljenih hrastovih deblih, je črslovina tako delovala nanje, da je še po toliko letih tudi njih obleka ohranjena. Pa vidimo zdaj, kako so bili tedaj oblečeni moški in ženske. Moški so imeli lepe halje, okrašene s »portami« in širokim pasom, ki so ga zapenjali z brnasto ploščico, ki je pa tudi polna umetnih okraskov. Čez haljo so se ogrnili z nekakšno veliko ruto, ki je imela okrogle vogale. Ruta je bila podložena s tisočermi volnenimi kosmiči, prav tako tudi kučma, da je bilo blago na ta način 1 cm debelo. — Ženske so nosile nagubano klico (kakršno je tudi sedanje); bluzja je bila kimonasta, rokavi do komolcev (še zdaj moderni!). Deklice so imele krilo in kolen (ko zdaj!) — in pasove so imele ženske z zapankami ko moški. — Koliko dela so šele tedaj imele ženske doma! Morale so blago sikati, ga pobarvati, obleke prikriti in sešiti za vse: za moške, ženske in otroke. In vse obleke so bile prav lično in umetniško okrašene. — Odveč pa je, da gledamo tako daleč nazaj — 3500 let! Saj še ni sto let odleži, ko so naše matere prav vse to delale — in še dandanes izdelujejo isto v naših južnih pokrajinah. Rekli bi, da je ženska moda prav za prav ostala skoraj ista kot pred davnimi tisočletji. Pač pa so se popolnoma predrugačile moške obleke, kar je jako zanimivo. Zakaj, kdo je torej bolj, ali vsaj tudi sprejemljiv za zunanost? Torej le ni pravilno, da se moški norčujejo iz žensk, češ, da so jim le obleke v mislih!

Breza

Breze, ki so baš v najubnejšem razvoju, so Fincom in Lapponcem in Kamčadalcem resnične dobrotine. Iz debela si narejajo pohištvo in svoje »stroje«, svoje sani in opanke. Z ljubim si pokrivajo hiše. Iz brezovega ličja si spletajo preproge za v šatore in za na ležišča. Iz korenin izdelujejo nekakšno smoko, ki z njo prenahejajo usnje, da ga mrdes ne uniči. Iz mladih brez si napravljajo ficefaje in palice in obroče. Iz korenin, ki so tenke ko las, spletajo odeje. Spomladi dobivajo iz debel sladki brezov sok, ki iz njega izdelujejo brezovo vino — in jesli.

Pri nas je brezov les priljubljen za pohištvo; strugarji in kolarji ga zelo častijo. Z ljubim strojijo kože in iz njega izdelujejo katran; iz brezovega oglja je risarsko oglje in za k smodniku. Iz brezovih saj so barve za slikarje in tiskarska barva. Iz popja narejajo brezovo olje. In povest o brezovi šibi? Kdo je ne pozna? In brezovka brčkone »novo mašo pojca«? V brezno rado trešči, pravijo, in pod brezami kaže rade gnezdi.

Ti večni madeži!

Ko čistiš obleko, pa jo tudi že osnažiš, ostane knog očistena prostora večkrat še kolobar. Kolobar je treba odpraviti, pa tako, da vse blago (vsaj tisti del) zmoliš z bencinom, ki si vanj pomoliš kritačo. Čim delj kritač od madeža proč, tem manj je treba bencina. Tako bo blago enakomerne barve. Z bencinom se pa smeš ukvarjati le pri odprtem oknu!

Madeže od sladkorja (sladkih pijač) odpraviš, da položiš umazani del blaga na krožnik z mlačno vodo. Tam se sladkor raztopi in takoj podrgni po tistem mestu z mokro gobico in še zlikaj. Blago naj se koj posuši.

Če se črno blago sveti (če je ponošeno), ga zdrgni s terpentinovim oljem in ga obesi venak. — Ali ga pa zdrgni z gobico, ki jo pomakša v močno črno kavo, in osuši blago s krpo temne barve.

Da se volnena oblačila ne skrečijo, pazi da jih ne namiliš, ampak jih pereš le v mlačnem lugu. Za izpiranje bodi voda tudi mlačna. Potem dotično oblačilo takoj razveči in obesi kam ven; če sušiš v sobi, pa ne smeš sušiti blizu peči (ali štedilnika). Ko je vse suho, zlikaj oblačilo s srednjegorkim likalnikom in podloži krpo iz bombaževine.

Ženska naloga: pomagaj!

V dneh od 28. do 31. maja t. l. so imele v Berlinu vse katoliške ženske in dekleške zveze posebno zborovanje, kako pomagati bližnjemu. Zlasti glede na pijančevanje. Na zborovanju so — mimo drugega — sklenile, da bodi 3. teden v postu 1936. leta posvečen posebnemu delovanju zoper alkohol (takozvani ženski teden). Določile so tudi, da se tudi redovnice udeležijo te pomoči bližnjemu in so bile na shodu redovnice 17 raznih redov.

Pobijanje alkohola je težavna naloga vsega človeštva. To občutimo morda še najbolj v naših krajih. Ženske se že od nekdaj borijo zoper pijančevanje, vendar gošline naraščajo. Moške najdejo največ odhiti — pravijo — le v gostilni. Da bi poslušali ženske, se jim zdi poniževalno in odveč. Dvomimo, da bi imeli ženski shodi tozadevno kaj uspeha. Moški svet naj si sam potirja na — vesti!

Pentlje in trakovi

Z letošnjo poletno modo smo res lahko zadovoljni. Odprla nam je kar zalogo okraskov za obleke. Lahko si vzamemo: pajčolan, čipke, peresa in rože — same nežne predmete, ki omilijo podnebnje mode. Tudi trakove moremo spet nositi, trakove vseh vrst: taftaste, ki onemorejo v gubah in stoje v

tišnji; ripsaste, moaraste, lakaste, celofanove, pletene ko iz slame; črtaste, križaste, pikčaste, na obeh straneh barvaste, rožaste, izrezljane. Trakove vidiš, kako frifotajo z ramen, ali se ovijajo pokrivala, bingljajo s slannika; pentlje vihrajo na naprsniku bluze, ali na plašču; ali so s trakovi obrobjena krila ali pošita z njimi, ali frifotajo zadaj od pasu nizdol. Pentlje in trakovi — na eni in isti obleki raznih barv — so znak ženskosti in ljubkosti, primerni, seveda, najbolj mladini!

Drobtine

Najbolj severna zdravnica sveta je ruska zdravnica Plečeva, ki deluje na Novaji Zemlji med Samojedi. Ta pastirski narod se preživlja le z mesom in prihaja radi vsake malenkosti k »modri čudodelni ženi«, katero jim je poslal »Bog toplega sunjenja«. Gospa Plečeva ima ves dan polne roke dela in zdravi skorbut, trebušne bolezni, bolečine v zobeh, ranjene ude in pomaga Samojedom pri porodih. Divjaki jo častijo kar po božje, čeprav so jo spodbetali s psi naganjali iz svojih šotorov.

Največja ženska Amerike, najbolj koristna ženska Čikage, Jane Addams, je umrla te dni v 74. letu starosti. Vse svoje življenje je ta velika žena posvetila človeštvu in je v Čikagi ustanovila »Hull House« (nekako zatočišče), ki sprejme 9000 ljudi v svoje okrilje, učitelje in učence se, skrbnike in oskrbovance in je prav za zgled, kako mora biti urejen tak oskrbovalni zavod. Celo vlada se je morala iti učiti k Jane Addamsovi. Temu oskrbovališču, zavetišču, je velika ljubiteljica vseh zatiranih in ponižanih dodala še otroške vrste, zabavišča in knjižnice za odrasle in razne delavnice za mladino. Udeleževala se je tudi družabno-političar in bila je po

NAŠ DELAVEC

Delavec, izobrazuj se!

Današnja doba je doba velikih nesoglasij, protislovij in vprašanj. Ponasa se s čudovitim in velikim napredkom v vedi, tehniki in umetnosti. Vsa znanost, ki se je razširila in poglobila v nedogled, se nanaša le na zunanji svet. Notranji, duševni svet človeka je pa zanemarila popolnoma, celo zavrgla je trdno stoječe pridobitve, ki jih je priboril človeški um v teku stoletij. Znanost se je silovito razvila, tako, da ustvarja moderna tehnika čuda, ki so za človeštvo nepojmljiva. Znanost je odkrila prirodne moči, izsledila skrite naravne zaklade, ukrotila skoraj vse elemente in pričarala v človekovo last bogastvo, ki bi lahko zadoščalo za vse milijone človeštva. Tudi umetnost je mnogo napredovala. Koliko umetnin je s pomočjo moderne tehnike postalo duševna last najširših ljudskih stanov! In vendar kljub blesteči kulturi raste dandanes beda.

Krščanstvo je razbilo suženjske verige. Toda moderno poganstvo, nazvan kapitalizem, je v imenu gospodarske svobode vpregel v svoj suženjski jarem vse delovne stanovce. Ta jarem je trši, krutejši in brezsrčnejši od poganstva. Nenasiten pohlep, medsebojno nezaupanje med državami in načelo, da je sirova moč pravica, nam vzdržuje oborožen mir, ki piše državam in narodom srčno kri. Ni več tistih velikih nadlog, kakor kuga in lakota, ker sta jih moderna znanost in tehnika zatrla. Vendar več kot vse kuge in lakote pomori ljudi jetika, ki je nujna posledica stradanja in drugih nedostatkov v življenju. Še hujša in bridkejša je duševna beda, iz katere prav za prav izvira vsako zlo. Veliko zna današnji

človek v primeri s srednjeveškim mračnjakom, vendar je njegovo znanje preveč površno, neurejeno in marsikje neutemeljeno. Moderni človek ne pozna ne dolžnosti do sebe, ne do Boga, ne do bližnjega. Življenje mu velja le toliko, kolikor mu daje nasladi in užitka. Zakaj naj bi izkoriščal druge ljudi, ki se ne morejo ali ne znajo braniti? Kakor posameznik v majhnem, ravna družba v velikem. Brez ozira na pravičnost izkorišča večja in močnejša država manjšo, in šibkejšo, velik in mogočen narod neusmiljeno tlač manjšega v svoje sebične namene. Tudi med stanovci in posamezniki ni soglasja, pohlepnost se je prikradla celo v družine, da razruši družbi osnovno celico življenja. Da ni prišlo do popolnega poloma človeške družbe in neomejene razbrzdanosti posameznikov, imajo zasluže kulturna načela prejšnje dobe in zdravo jedro v človeku, ki se nikdar ne da trajno uničiti ali zastrupiti.

Za nas delavce je socialna izobrazba posebna pomena, saj je socialno vprašanje za nas življenjsko vprašanje. V svojih strokovnih in kulturnih organizacijah, ki nas družijo v veliko, močno družino, bomo s pomočjo izobrazbe dosegli marsikaj. Saj je znanje moč! Znanje nam je potrebno, da se še bolj usposabljam pri svojem poklicu, svojem delu, da tako vemo, kaj in koliko nam je delodajalec v resnici dolžan. Da ne bomo izkoriščani od vsakogar ali potisnjeni v stran, se izobrazujemo, da bomo postali močni, da bomo vedeli, kaj kdo sme in česa ne sme.

Borba za kruh delavcev v savski banovini

Inspekcija dela savske banovine je objavila za mesec januar 1935 zanimivo poročilo. Ker nas slovenske delavce zanima, kakšne so delovne prilike na Hrvaškem, zato naj objavimo njeno poročilo.

Stavke. 1. Delavci Tvornice za tekstilno industrijo d. d. v Zagrebu so stopili 9. januarja v stavko zaradi reorganizacije dela po »norma«-sistemu in zaradi nizkih plač. Inspekcija dela je pri podjetju dosegla, da se reorganizacija dela odloži, oziroma, da uvede ta sistem za poskušnjo v dveh oddelkih tkalnice. Plače so bile urejene tako, da minimalni zaslužek delavca znaša Din 3 na uro. Stavka je bila končana 16. januarja. — 2. Pri Prvi hrvaški tvornici strojev in livarni železa d. d. v Zagrebu so delavci 10. januarja stopili v stavko, ker že pet tednov niso prejeli nobene plače. S posredovanjem Delavske zbornice v Zagrebu je bila stavka končana dne 11. januarja, ker je podjetje izplačalo ves zastopni zaslužek. Dne 28. januarja so delavci te tvornice ponovno stopili v stavko zaradi nerednega izplačevanja mezd in zaradi odpusta 16 delavcev. Delavci so zahtevali: a) redno izplačevanje zaslužka; b) da se zaradi pomankanja dela delavci ne odpustajo, temveč naj se izmenoma pošiljajo na dopust, ki se naj pa po potrebi zopet zaposli. S posredovanjem Inspekcije dela in Delavske zbornice je bilo doseženo: a) redno izplačevanje zaslužka, a zaslužek, ki se ne more izplačati vsak teden, sme izostati najdelj tri tedne; b) če bi primanjkovalo dela, se zmanjša delovni čas, a potem šele naj bi se delavci pošiljali izmenoma na dopust; c) podjetje mora sprejeti vse delavce ponovno na delo; d) skozi šest mesecev ne sme biti niti en delavec odpuščen; e) sklene se kolektivna pogodba; f) izgubljeni delovni čas, oziroma plače za čas stavke se naj nadomestijo tako, da bodo posamezniki po šesturnem delu delali še dve uri več, da se bo razlika izenačila. Stavka je trajala od 28. do 30. januarja. — 3. Delavci tkalnice preprog v Vinkovcih »Vitera Djordje« so stopili v stavko v sredi januarja. Zahtevali so, da se delodajalec drži kolektivne pogodbe, delovnega časa in tarif. Da bi se delodajalec rešil kolektivne pogodbe, je delavcem sporočil, da bo delo reducirao ali pa celo obratovno-je tkalnice ustavil.

Volitev delavskih in nameštenskih zaupnikov je bila izvršena v 92 podjetjih. V 6 podjetjih je bila volitev neveljavna.

Obratnih nezgod je bilo v januarju 122, od katerega števila odpade na gozdno manipulacijo 21, na industrijo kamna, stekla in zemlje 16, na kovinsko industrijo 1, na tovarno strojev 1, na lesno industrijo 31, na predelovanje kavčuka 2, na industrijo kož 1, na tekstilno industrijo 5, na industrijo obk 1, na industrijo papirja 1, na kemično industrijo 9, na gradbeno industrijo 3, na tiskarske 4, na trgovino 9, na promet 2 in na ostale industrije 14. Smrtnih primerov ni bilo.

Kolektivna pogodba je bila podaljšana v »Osješki livarni in tovarni strojev«. V tej pogodbi je v glavnem potrjen sporazum od 12. septembra 1934, v katerem je bilo doseženo, da se redukcija plač od 10% zniža na 7,5%.

Pregled je Inspekcija izvršila v januarju v 80 podjetjih, ki zaposlujejo 4372 delavcev.

voini goreča zagovornica svetovnega miru in je zato l. 1931 prejela Nobelovo nagrado za mir. Življenje te ženske je bilo pač eno samo darovanje, žrtvovanje za druge. Kdo bo stopil na njeno mesto?

Ženske — poslanice. Nova poslanica Mehike v Kolumbiji, Palma Guillen, je tretja ženska, ki je postala zastopnica svoje države v tuji državi. Poslanica je še Rusinja Kolontaj na Švedskem in Rut B. Owen, kot poslanica Amerike na Danskem. Portugalska in Nikaragva sta tudi poslali; ženske za podkonzule svojih držav v druge države. — Pri nas pa ženske še volivne pravice nimamo!

Vlažno klet osušiš, če potreseš desko s klorovim apnom. Desko nasloni, da visi; spodaj postavi skledo. Apno vsrkava vlago in se bo ko kaša odtokalo v skledo. Ko je skleda polna, vzemi apno iz nje, osuši ga in spet potresi desko z njim. Lahko pa vzameš tudi negašeno apno, kar en kos, in ga kam položiš na tla v kleti. Vлага bo šla v apno, apno se bo razsulo. Nato vzemi nov kos, prejšnjega pa potresi po vrtu kot gnojilo. — Tako bo v kleti zrak zmeraj suh in moreš imeti živila brez skrbri spravljanja ondi.

Sadno mleko: Vzemi maline, češnje, jagode ali drugo sadje, stlač jih s sladkorjem in polij z mrazim mlekom. Se boje — če dodaš smetano (vrhnje).

NALIVNA PERESA

ugodno na obroke

JUGOAGENCIJA, Zagreb, Draškovičeva ul. 34
Zahtevajte prospekte!

Novi socialni ukrepi USA

Odbor za socialna vprašanja v USA je na zahtevo predsednika Roosevelta izdelal program socialnih reform, katere so bile predložene potem kongresu v odobrenje. V prvi vrsti se hoče zaposelnost zvišati, drugič pa reorganizirati podpore brezposelnim. Podpore bi se brezposelnim delavcem odobrile od 1. januarja 1936 dalje. Pravico do podpore bo delavec dobil po 4 tednih brezposelnosti. Podpora bo znašala 15 dolarjev tedensko, skozi 16 tednov. Po tem času bodo brezposelni zaposleni, oziroma dodeljeni k posebnim javnim delom. Izdatke za te podpore bodo krili s prispevki delodajalcev. Prispevki bodo 1% izplačane plače v prvem letu, ki se bodo pa dvignili na 3% v letu 1937. Če bodo prispevki redno plačani, bo ta ameriška akcija, kakor trdijo, v 90% uspeša.

Imenovan odbor je predlagal tudi uvedbo starostnih rent, ki bi znašale 30 dolarjev mesečno za vsako osebo, ki je stara nad 65 let. Take osebe pa ne smejo imeti premoženja nad 5000 dolarjev in morajo biti pet let v istem kraju. Financiranje te akcije bi se izvedlo iz dohodki od plač, in sicer postopoma od 1—5% v posameznih letih. Te prispevke bi plačali v enakih delih delavci in delodajalci. Poleg tega se ustanovijo zavodi za zavarovanje za starost, ki bi obsegalo vse osebe, ki imajo manj ko 250 dolarjev dohodkov na mesec. Izdajali bodo tudi posebne podpore za otroke, za vdove, zveznim blaginjam in občinam za ustanavljanje higijskih naprav. — V Ameriki je v prostovoljni službi letos zaposlenih okrog 600.000 ljudi, ki so večinoma iz vrst brezposelnih delavcev. V letu 1934 je štela ameriška prostovoljna delovna služba 365.000 delovnih moči.

Utrinki

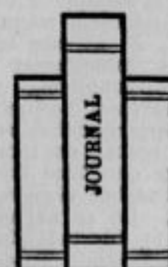
Italijanska krščanska strokovna organizacija obstoja ne v Italiji, pač pa med južnoevropskimi italijanskimi delavci. Tesninska kantonska zveza je še mlada, pa je narasla od leta 1932 od 720 članov na 1678 članov v marcu 1935. To članstvo je razdeljeno na 30 podružnic. Razmere za organizacijo niso ravno ugodne, ker je delavstvo raztreseno po 144 občinah. Tudi brezposelnost je huda. Organizacija je izplačala samo v letu 1934 na brezposelnih podpora 160.032 frankov. Glasilo je »Il Lavorator«.

Delavstvo v Nemčiji. Švicarski listi pišejo, da se delavstvo v Nemčiji nič kaj dobro ne godi. Če izvzamemo plače v vojni industriji, so plače drugod tolikšne, kolikor so včasih znašale brezposelne podpore. Zato pa Hitlerjeva »fronta dela« tem bolj obispa delavstvo s frazami s pomočjo agitatorjev, ki so nekoč pripadali marksističnim strokovnim organizacijam.

Iz Nemčije preti vsemu evropskemu delavstvu nevarnost splošnega znižanja plač, ker sedanji režim sistematično znižuje plače, da poceni svoje proizvode in tako konkurira s tujimi industrijami. Druga nevarnost pa obstoja v tem, da širi Hitlerjev režim med delavstvom imperialistične težnje in ga vzgaja za vojno, po kateri »bo pripadal Nemcem ves svet«. — V lastnem interesu bi morala ostala Evropa pazno gledati na vse to, posebno pa bi se moralo delavstvo z vsenimi silami postaviti v bran nemški vsiljivi propagandi, ki je pravi moderni trojanski konj.

Brezposelnost v Švici. V mesecu aprilu je bilo vpisanih pri uradih za posredovanje dela 72.440 brezposelnih (v marcu 82.214). V tem številu je všteti tudi 10.098 oseb, ki so bile pri javnih zavirnih delih, plačanih z državnimi krediti.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

„SLOVENČEV“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

A. O. D. Mlada mati brez znanja in skušenj, kako ravnati z dojenčkom? Zalosino! Pritožujete se, da vam v porodnišnici niso dali potrebnih navodil, a neopravičeno, saj porodnišnica, kakor je dejansko v prostornih in časovnih in drugih stiskah, ne more biti hkrati vzgajališče mater. Ze pred zakonom, gotovo pa pred porodom naj bi bila vsaka žena temeljito poučena o največji in najlepši nalogi materinstva — o negi in odgoji otroka. Skušajte zamudno kolikor toliko popraviti, da se posvetujete s svojo materjo ali tačo ali drugo izkušeno ženo o vseh perečih zadevah, ki jih bo čezdalje več, med tem pa pridno preučujte katero izmed knjig, ki jih imamo tudi v našem jeziku o otroku. Vse, kar naj mlada mati ve, se ne da napisati v knjigi deset tiskanih pol, za dejansko izvrševanje pa treba še nazornih navodil in vezbanj!

Ista. Povračanje, kočanje in močno zavijanje otroka po vsakem dojenju znači ali da otrok dobiva prsi preprosto in tako preveč hrane, ko se prejšnjega obroka ni prebavil, ali pa, da je otrok nezadostno hranjen. Če je otrok sicer primerno rejen, je verjetna prva domneva. V tem primeru kaže, da jemljete otroka k prsim bolj pogosto, ne prej ko na tri ure, in sicer samo na eno stran vsakokrat, polagoma raztegnite obroke na štiri ure, a redovito! Če otrok vnes kdaj sitnari — poleti je večkrat ježen — dajte mu po žlici mace prav šibkega čaja, ruskega ali kamličnega. Da se otrok pomiri, postite ga pol dneva, če je krepek, kar ves dan ob samem čaju. V drugem primeru se že na pogled vidi, da otrok ne uspeva in ima razvite motnje za voljo nezadostne hrane. Nikar ne odstavite radi tega otroka od prsi! Otroku naj ostane pri prsih vsaj do jeseni, dasi samo delno! Preden začnete dodajati mu kравje (boljše je kozje) mleko, poskusite vselakor, da sama zadovoljite otroka!

Ista. Doječa mati naj se hrani, kakor je vajena, uživa naj več mleka, mlečnih in močnih jedi. Dovoljena in celo priporočljiva je solata, dobro zmešana, najbolje s kislo smetano. Tudi sadje sme uživati v vsaki obliki.

Ista. Dojenčkove nohte treba prirezovati že za voljo snage in da se ne more z njimi praskati.

Ista. Povijanje otroka? Otroku naj bo primerno odet, zavarovan proti prehlajenju, a vendar ne toliko, da bi ga zdelovala vročina. Kako naj vam, ki ne poznate ne vas, ne vašega otroka, ne vaših bivališnih ne drugih razmer, to določite? Menda vendar ne pričakujete, da vam pridem na dom pokazat vse to, česar nisem še doslej nikdar opravljal doma ne drugod?

A. L. L. Ponočno vstajanje malega otroka z jokujo in potenjem, kar traja že leto dni, pomeni, ali da je otrok neprimerno hranjen ali da je njegovo ležišče kakorkoli neugodno ali da je bolan. Izmed raznovrstnih motenj v tem pogledu mislim naj bolj na »gorenja sopila«, namreč nos in goiti; povečane drgljake ali druge nakaze, ki ovirajo pravilno dihanje, pravačajo motnje, ki jih opisujete. Zdrav-

niški pregled otroka vam razčisti dejansko stanje in poda smernice ravnanja.

V. S. P. Mučno vbadanje pod levo pazduho se vam pojavlja nenadoma, brez opaznega razloga in samo po sebi izginja. Zdravnik ni mogel nič ugotoviti. Če ste sicer zdrava, posebno na srcu in pljučih, potem bi utegnili povzročati take boleče napade napetost prepone (zavoljo napihnjenega želodca ali debelega črevesa) ali pa kila v preponi. Rentgenski pregled poda točno razpoznavo. Sporočite mi, če je moja domneva iz daljave pravilna ali ne (sključite se na ta odgovor).

A. K. Lj. Zabrkanje žil na rokah in nogah, in sicer v obliki hlebkov mi ni čisto jasn pojav. Če so res žile zabrekle, potem mora biti kak motnja v krvnem obtoku, bržkone v desnem srcu ali bližini, hlebkaste otekline pa se delajo rade v podkožju. Brez zdravniškega pregleda je pameten nasvet nemogoč.

A. K. M. Bolečina v goltu vam noče izginiti, dasi je gnojno vnetje prešlo že davno? Spirajte si nos (da vam pride tekočina skozi goit in usta ven) z malce osoljenim kaduljevim ali slezovim čajem, če so vam žleze na vratu še otekle, devajate nanje tople obkladke (tudi grško seno je dobro); če morete, pojdite na morje vsaj za tri tedne.

F. R. S. Hudo sušico (astmo) ima vaš deček, najhujše napade dobiva v domačem kraju? Vsi poskusi zdravljenja po nasvetih odličnih strokovnjakov se niso obnesli, deček se drugod počuti povojno, a domov ne more, ker ga takoj napade dušica in drži, dokler je doma. Zares sitna zadeva! Dajte dečku, če že niste, pregledati in morebiti urediti nos po kakem strokovnjaku, potem pa se domenite s katerim izkušenim in potrpežljivim zdravnikom, ki naj po načrtu in po vrsti poskusi, da otopi dečku bolesto občutnost za nezna in nezna dražila (v zraku in hrani). Takih sredstev je več, eno izmed njih bo že utolilo (desenzibiliziralo) dečkovo razdražljivost. Umestna bi bila tudi strogo rastlinska prehrana za dobo vsaj treh mesecev. Učrjevanje telesa po splošno znanih vodilih je v tem letnem času lahko izvršljivo in potrebno. S svojim »dušcem« priporočam tudi dihalne vaje, vsakih 5–10 minut treba (posebno pri hoji) večkrat globoko izdihniti. — Omenjenega zdravilišča vam ne svetujem in ne odsvetujem; izvenjati, če ima deček že trajno vnetje dušnikov ali trajno napihnjena pljuča, bo imel kaj koristi od tistega zdravilišča.

I. R. K. Morje ni za ženske bolezni, še manj za živčne, zlasti ne v vročih mesecih. Izmed domačih, za vas primernih zdravilišč vam svetujem Dobro, kjer imate izven glavne zdraviliščne dobe znano oskrbino. Pišite na upravo po razglas letošnjih pogojev.

M. N. — papiga in dr. Brez izkazila — listove glave — dobe odgovor, v kolikor dopušča čas in prostor, samo dijaki, vajenci in podobni »ničmanu«. Saj se redne naročnike in kupovalce lista komaj sproti opravljam; danes prosim dva za poplajenje.

Kmetijski nasveti

Uživanje starega krompirja. Ali je star krompir res bolj užiten in bolj zdrav tudi za živali, če ga ostržemo pred kuhanjem? A. B. O. — Znano je, da od februarja dalje krompir več ali manj kali v vsaki kleti. V takšnem krompirju je strupena snov z imenom solanin. Največ te strupene snovi je seveda v klicah samih. Zato moramo vse klice ali kali prav skrbno odstraniti preden ga kuhamo. Še bolj škodljiv nego klice so prav drobni krompirčki, ki zrastejo na klicah časih zelo radi zlasti v vlažnih kletih. Z ozirom na vse to priporočajo, da kalc krompir ostržemo pred kuhanjem. Ostrgan krompir izgubi med kuhanjem v slani vodi velik del solanina in ni več toliko škodljiv. Odtod nam je tudi jasno, da je star krompir, ki ga kuhamo kar takega, neostrganega, manj okusen in ga tudi slabše prenesemo. Kakor za človeka je tudi za živalstvo hrano boljši tak star krompir, ki ga ostržemo. Je le vprašanje, koliko bi se to delo izplačalo tam, kjer pokladamo n. pr. praščem veliko starega krompirja na dan.

Odrava golazni »praščikov«, »presic« ali »čičev«. Fr. P. na G. — Imam poleg hiše vrtnice, iz katerega se pomladi in jeseni po deževnih dneh razlezejo »praščiki« ali »svinje«. Ta mrčes se na vlažni zemlji zelo hitro razmnoži in se razleze zlasti proti hišnemu temelju, kjer se skriva po razpokah. Od tu pa prihaja skozi okna v notranje prostore in postaja v stanovanju naravnost neprijeten. Obiranje samo je zamudno in mnogo ne zaleže; tudi trošenje z zelenim strupenim prahom »žohir« ne pomaga mnogo. Kako bi se iznebil tega zopernega mrčesa. — Praščiki, presice, svinje — njih pravo ime je kočiči — žive najrajši na vlažnem, temnem prostoru in s svojimi škricami vdihavajo samo vlažen zrak. S tem je tudi povedano, kako jih zatiramo. Odstranite vlago in živalce bodo izginele. Počistite njih stalna bivališča pod kakim kamnjem, v razpokah, kjer je vlaga in potrosite ta mesta z živim apnom. Zlasti pri temeljih hišice skrbite, da bo suho, tedaj te žuželke ne bodo našle zatočišča. Prav rade se zalezejo pod cvetlične lonce, če cvetice močno zalivate. Lonce podložite tako, da pride dno na zrak in se lahko suši. Tako se rešite tega mrčesa. — Sicer pa moramo poudariti, da te živalce niso škodljive.

Luknjičavost lista in ploda na črešnjah. Imam dve mladi črešnji. Obe je napadla neka bolezen. Najprej nastanejo na listih rjave pike, nato luknjice. Potem se pa listje in plod posuši in odpade, tako da postanejo veje skoro gole. Pošiljam vam na ogled nekaj napadenih listov. Prosim za navodilo, kako naj črešnje rešim, ako se sploh morejo rešiti. K. Z. Z. — Vaše črešnje je napadla bolezen, takozvana luknjičavost lista in ploda (Clasterosporium carpophilum). Na črešnjem listju se opažajo majhne 2–3 mm široke okrogle rjave pege s temnorjavim-rdečim robom. Okuženo staničevje lista se posuši, na robu pege poka in odpade od zdravega dela lista tako, da listje postane luknjičasto. Podobne pege se lahko pojavijo tudi na poganjkih, kjer se najdejo tudi kapljice smole. Ta bolezen napada tudi plod, kjer se opažajo temnorjave ali črnkaste pege. Napadena mesta se ne razvijajo in plod se skrivi ali postane slokast; večkrat se plod tudi popolnoma posuši in ostane na drevesu do bodočega leta.

Bolezen se navadno pojavi zelo naglo in okuži naenkrat vse listje; tekem leta se potem ne širi več tako naglo. Bolezen se pojavlja zlasti v letih, ko je pomlad vlažna.

Kaparji na breskvi. Na breskvi se listi posušijo in odpadejo. Na deblu so neke kapice. Ko pristim na kapico, brizgne neka tekočina ven iz nje. Menda so to kaparji. S čim jih za vedno odpravim? B. S. J. P. T. — III. Na vaših breskvah so najbrž kaparji. Kaparje zatiramo v poletnem času a to-

bačnim izvlečkom. Radi občutljivosti breskev smete uporabiti le 1/5 odstotno raztopino izvlečka to je na 10 litrov vode vzamete le 15 dkg izvlečka in 10 dkg mazanega mila. Jeseni in pozimi ali pa zgodaj spomladi, predno začu drevje odganjati, pa poskropite breskve z 8 odstotno raztopino arborina, t. j. na 10 litrov vode vzamete 80 dkg arborina. S to tekočino poskropite celo drevo od vrha do tal. Priporočajo škropljenje drevja poleti z enoodstotno raztopino aphidona, a pozimi, ko ni drevje zeleno, pa z dveodstotno raztopino tega sredstva. Na 10 litrov vode vzamete torej za poletno škropljenje 10 dkg aphidona, a za zimsko škropljenje pa 20 dkg. Ker je več vrst kaparjev in med njimi eden zelo nevaren, ki napada vse vrste sadnega drevja, to je takozvani ameriški kapar, vam priporočamo, da pošljete napadeno vejico na uredništvo našega lista ali pa pristojnemu okrajnemu kmetijskemu referentu v pogled in ugotovitev. Ameriški kapar je zelo majhen, komaj 1 mm velik in napada drevje v velikih družinah ali skupinah. Spozna se deloma tudi po tem, da brizgne iz skupin, ko jih zmečkate, rumenkast sok.

Nerodovitnost sadnega drevja in zatiranje listnih uši. a) Na vrtni imamo prilične hrustke in jablane, ki so stare devet let, a niso še nič rodile. Obrezavam jih junija in zgodaj spomladi. Drevje ima mnogo rodilnega lesa, a ne rodi nič. Kaj je temu vzrok? Nameravam jih spomladi precepiti, prosim za nasvet. Ali imam lahko upanje, da bi brez ponovnega cepljenja začele roditi? b) Prosim za pojasnilo, kako se odpravijo uši z drevja? Poskusil sem že večkrat z raztopino modre galice, ki sem jo napravil z 2 dkg na 1 liter vode in nekoliko apna. Ali je to dobro sredstvo, da bi uničeval z njo tudi poletni uši? K. — ad a) Vaše navedbe glede nerodovitnosti drevja so zelo nepopolne, ker ne navajate sorte, podlage, lege, zemlje in kar je najvažnejše, rasti sadnega drevja. Verjetno je, da je vaša zemlja zelo bogata na nekatere hranilnih snoveh, medtem pa druge hranilne snovi, ki pospešujejo tvorbo cvetnega poplja, primanjkuje v zemlji. Vaše drevje najbrž močno raste. Ako drevje spomladi dobro cvete in ne obrodi, je znamenje, da imate take sorte, ki se med seboj ne morejo oploditi. V tem slučaju boste morali vsaj par drevnih precepiti s tako sorto, ki ima dober oplojevalni cvetni prah. Svetujemo vam, da temeljito prečitate članek G. J. Prijola v drugi in tretji številki letošnjega »Sadržaja in vrtnarja«. Ako drevje ne cvete, potem ga morate manj obrezovati in gnojiti le z umetnimi gnojili, in sicer s superfosfatom in kalijevjo soljo ter z apnenim prahom. Apneni prah potrosite pod drevjem čim prej, ostala gnojila pa v jeseni ali pa zgodaj spomladi. — ad b) Listne uši se ne zatirajo z modro galico, temveč z raztopino tobačnega izvlečka. Na 10 litrov vode vzamete 80 dkg tobačnega izvlečka in 15 do 20 dkg mazanega mila. Zelo dober je bajte aphidon, katerega vzamete na 10 litrov vode 15 dkg. V omenjenih raztopinah namakate napadene dele ali pa drevje škropite. Navedena sredstva dobiti pri kmetijski družbi ali njenih podružnicah.

Kako pripravimo škropivo? V leseno posodo (kafak) nalijte 6 litrov vode. Nato raztopite 10 dkg stolčene modre galice v 1 litru tople vode. Ko je galica raztopljena, vlijte tekočino v posodo z vodo, da dobite 7 litrov raztopine. V drugo posodo nalijte 3 litre vode in v njej raztopite 15 dkg čiste mastnega gašenega apna. Da dobite apneno mleko (namesto apna lahko raztopite v isti količini vode 13 dkg navadne soge). Apneno mleko preedite v leseno posodo, ki drži vsaj 12 do 15 litrov tekočine, na kar vlijte počasi v isto posodo tudi raztopino modre galice. Pri vlišanju galice v apneno vodo morate tekočino stalno mešati. Pred uporabo preizkusite škropivo s fenoltalein-papirjem, ki mora namočen v tekočino živo pordečiti. Če fe-

notalein-papir ne spremeni barve, morate dodati še nekaj apnene vode, dokler papir ne pordeči. Škropiti smete le ob lepem vremnu, vendar ne ob največji vročini; najbolje okrog 6 popoldne.

Zatiranje bolezni. V jeseni, ko odpade listje, je treba škropiti črešnje z dvaodstotno raztopino modre galice; spomladi pa, ko se začne odpirati popje, škropimo črešnje z 1–1½ odstotno raztopino modre galice. Sube in napadene plodove moramo pobrati in sežgati.

Vaše črešnje so zelo močno napadene, vendar se najbrž ne bodo posušile. Svetujemo vam, da odstranite čim prej ves plod na njih, da drevo ne oslabi preveč. Drevje poskropite takoj z enoodstotno raztopino modre galice. V jeseni in spomladi postopajte tako, kakor je bilo prej opisano. Dobro je, da spomladi močno skrajšate vse letošnje poganjke. Odrzane vejice ne razmečite po sadonoe-niku, temveč jih sežgite.

Pšenica za hribovite lege. A. D. Lj. — Pri vas razširja polovalna kmetijska služba pšenične vrste iz južnih toplejših krajev, ki pa navadno slabo prezimijo. Radi bi dobili pšenico iz hribovitih leg, ki bo tam v vašem kraju gotovo bolje uspevala. — Po dosedanjih dolgoletnih izkustvih uspeva v naših gorskih pokrajinah razen domačih vrst še najbolj doseška pšenica iz kamniškega okraja. Če želite dobiti dobro seme te pšenične sorte, obrnite se na graščino Križ pri Kamniku, ki že dolgo let goji žito te vrste. Izmed kamniških zadrug, ki imajo svojo sedež v Ljubljani, vam ne vemo označiti nobene, ki bi oddajala te vrste semenskega blaga. Večina jih razširja vojvodinske vrste, ki so za ravnine prav dobre, v hribovitih legah pa malokje uspevajo.

Zatiranje predence na deteljišjih. F. K. D. — V mladem deteljišču se je pojavila predenica, ki grozi uničiti ves pridelek. Kako naj bi se zatrla že

Pravni nasveti

Samolastno povečanje uporabe poti. J. B. — Upravičenec ima pravico po zasebni poti voziti prideleke s svojega travnika. Ako bi pričel uporabljati pot v druge svrhe, n. pr. za vožnjo na dirkališče, bi to pomenilo razširjevanje služnostne pravice, kar mu lahko zabranijo.

Občinski dobavitelj. T. V. Občini dobavljate pisarniške potrebščine in petroleje za ubožno hišo ter za javno razsvetljavo. Ste tudi najemnik občinskega lovšča. Radi bi vedeli, če imate pravico kandidirati pri občinskih volitvah. — Po zakonu o občinih ne morejo biti odborniki med drugimi tudi občinski dobavitelji, podjetniki občinskih del in zakupniki občinske imovine in dohodkov. Zakon ne tolmači pojma »občinski dobavitelj«. Zato more v spornem slučaju rešiti to vprašanje ban, ki razreši odbornika, ako se ugotovi, da nima zakonitih pogojev. Končno pa more to vprašanje rešiti upravno sodišče, ker je proti banovi odločbi, s katero razreši odbornika, dopustna pritožba na upravno sodišče. Kandidirati torej morete, ni pa sigurno, če boste mogli ostati odbornik.

Prodaja posestva, ki je dano v zakup. I. K. Posestvo, ki ste ga dali za šest let v zakup, bi radi prodali. Vprašate, če bi morali zakupniku plačati v tem slučaju kakšno odškodnino. — Ako v zakup dano posestvo prodaste, se bo moral zakupnik umakniti po pravilni odpovedi kupcu, ako njegova zakupna pravica ni vključena. Od vas bo pa lahko zahteval odškodnino za vso škodo in izgubljene koristi.

Miklavžovo darilo. Z. D. Od znanke ste prejeli za Miklavžovo darilo. Sedaj ga zahteva nazaj in trdi, da vam je to darilo dala pod nekim določenim pogojem. Kaj storiti. — Ako vam je znanca dala darilo podarila brezpogojno, kakor trdite, vas ne bo mogla prisiliti, da ji stvar vrnete. O tem, kdaj more darilo preklicati, smo pisali v nedeljo 2. junija t. l. Preklicati se more tudi vsled velike nevalečnosti obdarovanca.

Dolg iz leta 1914. S. E. Prevzemnica posestva sta se leta 1914 obvezala teti, ki je imela dobiti tudi nekaj dediščine, izplačati v petih letih vsak po 1000 kron. Izplačila nista še nicesar. Prevzemnik posestva je umrl, njegov sin pa ponuja za 1000 predvojnih kron le 500 dinarjev. Vprašate, ali more upnica še kaj zahtevati za 1000 predvojnih kron in če bi s tožbo uspela. — Ne bo uspela s tožbo, ker nimamo zakona, po katerem bi se morali dolgovni plačevalci v drugem razmerju, kakor za štiri krone en dinar.

Vrta ograja. K. K. Okrog vrta nameravate zgraditi leseno ograjo. Vrt meji na pot, po kateri imajo trije posestniki pravico vožnje. Vprašate, koliko mora biti ograja oddaljena od pota. — Ker pot ni javna, ampak očitno zasebna, more biti ograja toliko oddaljena od nje, da ne ovira upravičencem vožnje. Kakšna mera te razdalje ni predpisana.

Počitnice dijaške gospodinjce. A. G. Z. — Med šolskim letom so večkrat počitnice, za katere starši v začetku leta ne morejo vedeti, kako dolgo da bodo trajale. Ob takih počitnicah grede otroci seveda domov. Vprašate, če morajo plačati starši za svoje otroke, ki študirajo v mestu, tudi za čas počitnic med šolskim letom stanovanje in hrano. — Če se starši pogodijo z dijaškimi gospodinjami povprek za celo šolsko leto, koliko da bodo plačevali za celotno oskrbo s stanovanjem in se dogovori plačilo celoletne oskrbe v mesečnih obrokih, potem je to obvezna pogodba za obe strani in ne igra en teden več ali manj počitnic med letom nobene posebne vloge. Pri taki pogodbi so že vračunane božične in velikonočne počitnice, v katerih se ve, da grede dijaški domov. Če se pa starši pogodijo za mesečno plačilo mesečno dogovorjene oskrbe, potem se lahko taka pogodba na 14 dni odpove; v slučaju medletnih počitnic so pač starši dolžni plačati na stanovanje odpadajoči del, dočim hrane, ki se lahko tudi na en dan naprej odpove, niso dolžni plačati. Seveda, slični spori se bodo preprečili le tedaj, če se starši že v začetku leta točno dogovorijo glede plačila hrane v času, ko so dijaški radi rednih ali izrednih počitnic doma.

Daritev v Srbiji. S. F. N. — Poročili ste v Srbiji vdovo in priženili hčerko. Po dveh letih vam je oče vaše žene dovolil, da postavite na njegovem zemljišču za sebe hišo. Dva meseca pred svojo smrtjo pa vam je tast pred pričami podpisal izjavo, da vam je dal stavbišče zato, ker ste ga z denarjem podpirali. Tast je umrl. Kmalu za njim je umrla tudi vaša žena. Ker stavbišče s hišo ni bilo na vas prepisano, a vaša žena je bila edinka svojih staršev, trdi sedaj vaša pastorka, da je vse ona podedovala po svoji materi, odnosno staremu očetu in in da vi nimate pravice do hiše, ki ste jo zgradili.

Za vaš primer so merodajni srbski zakoni. Vaša pokojna žena je kot edini otrok bila naslednica cele zapuščine svojega očeta, a po njej je dedovala vse njena hčerka vaša pastorka. Vendar vi lahko od zapuščine, odnosno dednine pri zapuščinski razpravi zahtevate, da vam prizna lastnino stavbišča, ki vam ga je tast poklonil. Če ne bi dedinja na to pristala, bi boste morali pač tožiti. Na področju predvojne

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruksela,
FRANCIJA: No. 1117-94 Pariz
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

sedaj. — Najuspešneje je zatirati predenico že spomladi takoj, ko se kije prikaže, še preden odcvete in zarodi seme. Če se je že razpasla, je boj proti njej izredno težaven. Takoj preglejte natančno deteljišče in, kjer naletite na napadeno deteljko, jo s predenico vred požanite, spravite na kako vrečo, da se ne raztrosi po njivi, posušite in zažgite. Požeti prostor pokrite s slamo in jo zažgite, da uniči še kake delce in seme predenice. Ta prostor pa lahko razkužite tudi s kalijevjo soljo ali žilskim solitrom. 1 kg tega umetnega gnojila raztopite v 10 litrah tople vode. S to raztopino polijte prostor, kjer je rasla predenica, ki jo s tem uničite. V bodoče pa sejte vedno le popolno čisto deteljno seme.

Dedovanje otrok iz dveh zakonov. P. M. M. — Vdovec z dvema hčerama se je v drugič poročil. Iz drugega zakona se mu je rodila še ena hčerka. Vdovec si je skupno z drugo ženo postavil hišo, ki je zemljiščno samo njegova last. Od prvih dveh hčerk se je ena poročila, imela otroke in umrla. Vprašate, če bi imela hčerka iz prvega zakona oziroma njuni otroci pravico terjati po očetovi smrti dediščino, če bi oče zapustil hišo svoji sedanjici ženi in svoji najmlajši hčeri. — Otroci iz prvega zakona imajo z otroki iz drugega zakona enake pravice do očetove dediščine. Če bi oče umrl brez poroke, bi ga nasledili njegovi zakoniti dediči in sicer: četrtino zapuščine bi dobila njegova žena, tri četrtine zapuščine pa njegove tri hčere po enakih delih. Če pa oče napravi oporoko in bi zapustil vse svoji sedanjici ženi in najmlajši hčerki, potem bi prvi dve hčerki smeli terjati le vsaka svoj dolžni delež, ki pa znaša polovico zakonitega dednega deleža, torej vsaka bi imela pravico do ene osminke čiste zapuščine. V ta dolžni delež pa se bo vštelo to, kar je oče dal hčerama še za svoja življenja. Ker je umrla ena hčer pred svojim očetom, imajo iste pravice do zakonitega dolžnega deleža njeni otroci, katerim skupno pripade dolžni delež njihove matere.

Pogrebni stroški prevzitarja. P. F. — Oče vaše žene, ki je imel vključen užitek na posestvu druge hčerke, pri kateri pa ni mogel živeti, je skoraj 14 let živel pri njej. Sedaj je umrl. Vprašate, če lahko od svakinje zahtevate povračilo stroškov za hrano in pogreb. — Kdor je dolžan dajati užitek, je tudi dolžan poskrbeti za primeren pogreb, če nima zapustnik sam svoje posebne imovine. Stroške pogreba vam bo po našem mnenju, morala svakinja povrniti. Glede hrane in ostale oskrbe, ki ste jo dajali svojemu tustu, pa ne morete, po našem mnenju, nicesar zahtevati od svakinje. Če pa oče iz opravičenih razlogov ni mogel živeti pri svoji drugi hčerki, torej če so hčerka ter njeni domači res sami zakrivil, da ni mogel oče pri njih uživati svoj užitek, potem bi ta hčerka na tožbo očeta bila obsojena, da mora dajati užitek svojemu očetu tudi izven domače hiše. V tem slučaju bi lahko po smrti očeta do zapuščine uveljavili svojo terjatev za preživljenje očeta zadnjih treh let in bi druga hčerka bila dolžna to terjatev zapuščine poravnati. Tako je pa vaša žena z vami vred vzdrževala očeta, za katerega sta vedela, da ima užitek pri sestri, oziroma svakinji, pa ker se niste z njo predhodno zgovorili radi povračila, tudi naknadno ne morete nicesar zahtevati.

Za kratek čas, zares pa ne! B. T. Lj. Spoznali ste fanta, s katerim sta se resno dogovarjala, da se poročita. Ker ste imeli dobro službo, niste hoteli službe odpovedati. Ker je pa fant le silil na naglo poroko, ste službo odpovedali ter s svojimi prihranki nakupili stvari, potrebne za skupno gospodinjstvo. Ko ste to fantu sporočili, je nenkrat imel polno izgovorov čes, da nima primerne stanovanja, da mu mati brani itd. Ker nimate sedaj več službe, niti sredstev za preživljanje, vprašate, če lahko fanta tožite za odškodnino. — Ker vam je fant obljubil zakon in ste bili vi s tem sporazumni ter s svoje strani vse ukrenili, da se poročita, a je fant brez utemeljenega vzroka odstopil od obljubljenih porok, imate pravico zahtevati od njega povračilo resnične škode, ki jo vsled tega imate, n. pr. izgubo na zaslužku, dokler ne najdete spet enake službe, povračilo izdatkov za nakupljene stvari, ki so za vas brez lastnega gospodinjstva nepotrebne.

Omožena žena in zaščita kmeta. K. J. K. — Žena je lastnica kmetijskega posestva, ki je zadolžena. Poročena je z državnim uradnikom. Ali je žena državnega uradnika v tem slučaju zaščiten po uredbi o zaščiti kmetov? Naziranjia juristov, da so o tem vprašanju različna. — Uredba o zaščiti kmetov se glasi: »Omožena ženska, ki živi skupaj s svojim možem, se šteje za kmeta samo, če je treba šteti njenega moža po predpisih te uredbe za kmeta ali če potekajo njeni skupni obdavčeni dohodki pretežno iz kmetijstva.« Pravilnik za izvajanje uredbe o zaščiti kmetov, pa dopolnjuje gornje določilo in pravi: »Poročena žena, ki živi skupaj s možem, se smatra za kmeta samo, če izpolnjuje osebne pogoje, ki jih za kmeta predpisuje uredba, in če je se a) njen mož kmet v smislu uredbe ali pa b) poteka njen in njenega moža dohodek, najsi je mož kmet ali ne, pretežno iz kmetijstva.« Iz tega bi sledilo, da se korej kmetstva posestnica, ki je poročena z uradnikom, obrtnikom ali trgovcem, ne more smatrati za zaščiten po uredbi o zaščiti kmetov, ako njen in njenega moža skupni obdavčeni dohodki ne izvirajo pretežno iz kmetijstva; more pa se sklicevati na uredbu o zaščiti kmetov, ako ne živi skupaj s svojim možem

Poslednje spremstvo

Naočniki, zvezani z vrvo, se premaknejo, ko dvigne glavo.

»Ali greš, oče?»

»Grem, zdaj grem.«

Naglo se pozibava stara žena za njim. Pri vrtni ograji on obstane. Klobuk mu poredno tiči posirani na glavi, ruta za vratom lriota v spomladanskem vetru.

»Kakor nevesta greš za menoj, mati.«

Njeno tamno oko, ki je ko prašen žamet za steklom naočnikov, mežika.

»Kakor ženin me objemaš krog pasu.«

»Res je. Ker si bila zmeraj pridna. Dobro blago dolgo drži.«

»Saj sva bila zmeraj srečna.«

»Le da bi bilo malo več denarja.«

»Ti pa tvoj denar! Kar je dobrega in lepega na svetu, le ne moreš kupiti. To je iz božjih rok.«

Isti smehljaj povzroči, da zaplešejo gubice na njegovih obrazih. Njuni veliki, beli glavi se približata. Ona se zahihita:

»Zdaj me bo pa še poljubil, stariček.«

»Ko si bila nevestica, nisi tako zavreščala...«

Pa odkoraca dalje, da pogleda, kako je s poljem, ki ga obdružeta njegov sin in vnuk. Ona šine v hišo. Vnukova žena ima okna na stečaj odprta. Je novotarka. »Zmeraj ta preprih...« zagodnja stara mati in ne reče nobene več. Mladino je treba pustiti pri miru. Da morejo pristiškovati sreči, kakor je nekoč tudi starim poznavala, ko so bili mladi. Saj je prijetno v zračni izbi. Zunaj se led sketa sonce. Pomladanska toplota kar duši. Pod zemljo se bo tudi segrelo. Trave pridejo... rožice — zmeraj se začenja in ona ne more pričakati nikoli, da pride vse. Tako ji je, kakor bi se ji raztezale upadke, ko otroka ozke prsi in bi moralo vse zrasti iz njih. Tako jo to utruja in noge, kakor bi ji hotele uti. Kakor vrsta sulic vse piči iz zemlje — na vrhu bodo lilije kakor zastirke prvoobhajanke — seveda bo še nekaj dni dotlej — saj ji gre to po glavi ko v sanjah in še to si domišlja, da zvonovi zvonojo... Zakaj neki? Ozira se po cesti navzgor in navzdol. Sapa ji zastane. V srcu ji gloda črv. Nekaj strahotnega jo prešine, da sklene roke. Takole sanjari pri belem dnevu, namesto da bi delala! Koracja iz kota v kot. Z vnukinjo se nekaž zbode; beseda zleze z jezika. Saj ni hudo mišljeno. Ze prav blaženo žilbe zibko in brni in se smehlja. Drugi stikajo glave. Njih rjavji obrazi hudo pobledejo. Stara mater spravijo v kamro.

»Kaj pa je?«

»Mati, nič, nič.«

Večja delica pride za njo. Stara mati nagne svojo glavo k pšeničnoplavi, ki se skriva v predpasniku. »Kaj ti pa je?«

»Ne smem povedati.«

Stara mati odrine otroka in gre k vratom. Zaklenjena sol Uho pritiska nanje. Zunaj mrmrajo. Nekaj prinašajo. Nekaj težkega nosijo. Ko volna so mehki otrokovi lasje ob njenih rokah...

»Mati, ne smete poslušati! Saj bom povedala: starega očeta so prinesli.«

»Starega očeta — prinesli?«

Ne razume nobene besede. Ali ni moči splezati skozi okno, če so vrata zaklenjena? Pot vodi ob hiši in mimo dveh oken, ki sta zastirli. Tiho se

prikraje med ljudi. Zdi se, ko da se deklško-skromno prikloni sosedu, ki so prišli. Nato se izmuzne med kolonci in se med kolonci. Nekaj tujega je v sobi. Nostilnica je, kakršno uporabljajo gasilci. Stari oče je tudi pri gasilcih! A zdaj mirno leži in se ne zgame. Oči so mu zaprte, krog ustnic pa je še za najhujše spoznanje nekaj tistega porednega smehljaja od prej.

»Oče! Odrivajo jo. Saj lahko umrje, žena, če se prestraši! Ali se je pa sploh prestrašila? Tako je, kakor bi bila v srcu že prej vedela. Saj je šla danes do ograje za njim. In poslovala sta se, kakor bi bil šel na pot.«

Nalahko poklekne. Boža mu roke, boža prst za prstom. Njen jok sliči visokemu, pevskemu glasu. Šestdeset let sta skupaj hodila in zdaj je napravil tak velik korak naprej! Ali se bo pa kaj več spremenilo razmerje med njima?

Mlade žene se jokajo v rdeče in modre robce. Moške duši. Stari oče — njegova peseda je še zmeraj veljala v hiši! Zato bodo pa tem bolj pazili na staro mater. Dobro ji mora biti v hiši. Čudno — le kako je prišla? A ona je bila zmeraj bolj svojska in nekaj posebnega. Soba se je povečala in razsvetlila od toliko svet. Vsa hiša skripleje in poka od tujih korakov. Stara mati bi rada čula ponoči. Ne, ne — naj rajši spili Pa jesti mora kaj! Vsa siva se sklanja čez mizo in močno stiska tenke ustnice. Zmeraj je njena obveljala, a zdaj bi ji radi drugi ukazovali. Stara mati sedi na stolu tik krste. Prav blažen ji je obraz, da jo vsaj pustijo pri miru. Da je spet ne podijo proč. Le enkrat je vstala in je s koncem predpasnika obrisala kljuko, ki jo je toliko rok prijemala. Nato se je spet usedla.

Ko pride tretji dan in odnesejo starega očeta, tja, kjer bo nekoč za vse poslano, so se domenili, da ostane stara mati doma. Ničesar ni zaužila, videti ji je, da jo komaj noge držijo. To so dopovedali njeni ubogi glavi. Njen boječi, plašni pogled pogleda vse te obraze. Temne, ko zaprašene oči izražajo hrepenenje prošnje, a nato stoji v črni obleki pri oknu in gleda za lepim pogrebom. Belo oblečene šolarice, velike zastave, veterani in gasilci, godba, moški in ženske v dolgih vrstah — kakor se spodobijo pri poslednjem spremstvu.

Vsa vas je na nogah. Le stara mati je ostala doma. Vrata še zaklenjena niso — zakaj, saj je obljubila. Zvonovi zares zvonojo — in ne, ko takrat v sanjah. Le nje ni, le ona mu ne sme izkazati poslednje ljubavi. Vsi — le ona ne, a saj je tako do smrti trudna, da ne bi daleč prišla, čeprav bi jo bili pustili... Počasi se privleče k drugemu oknu, če bo ondi še videla pogreb — zaeno pa se obrne in se mora ozreti v vrata.

Ali so bila vrata prej odprta ali zaprta? Na pragu je on, v klobučku, postrani ga ima, pa ruta mu lriota, saj zdaj ni vetra? Pa ta smehljaj — križ božji, ali je kdaj takega videla! — Tako je lep, tako ponosen, tako svojski, ko kak grutar, čeprav je bil bajtar! Kaj bi rad? Si pome prišel? Oh, kajpa, saj sem jim rekla, da te moram zadnji-krat spremiti. Ze grem, oče, o, kako rada grem — k tebi!

Na drobno se prestopi in še enkrat — in nobenkrat več. Zaihti ko otrok — in že je pri njem. (Emanuel Matli)

Kuga v Bergamu

Zgoraj na vrhu nizkega hriba, obdanega z obzidjem in velikimi vrati, je bilo mesto. Stari Bergamo; spodaj ob vnožu hriba, vsem vetrovom odprto, pa je bilo mesto Novi Bergamo.

Nekoga dne je bila izbruhnila kuga v novem mestu in je strašno grabila krog sebe. Umrlo je veliko ljudi in drugi so pobegnili čez ravnilno na vse štiri strani sveta. — In meščani iz starega Bergama so zažgali zapuščenost mesto, da bi razkužili zrak, a vse ni nič pomagalo. Tudi zgoraj pri njih so bili začeli umirati ljudje; najprej je umrl eden, potem jih je umrlo po pet na dan, potem po deset, nazadnje po dvajset — in ko je bila kuga na vrhuncu, jih je umrlo še po veliko več.

In iz Starega Bergama niso mogli zbežati, kakor so zbežali oni iz novega mesta. Veliko jih je poizkušalo pobegniti, a ti so živeli, kakor živijo preganjeni živali. Skrivali so se po jamah in jarkih, po gozdovih in zelenih poljih. A ker so ti begunci zanesli kmetom kugo v njihove domove, so ti kmetje vsako tujdo osebo, ki so jo srečali in jo spodili s svojega posestva. Ali so jo neusmiljeno pobili kakor stekle pse, misleč, da je to pravična somoobramba.

V Starem Bergamu so morali ostati ljudje, kjer so bili. In dan za dnem je bilo bolj vroče in dan za dnem je davila strahovita bolezen krvoločneje. Oroza se je večala do blaznosti. In ves red je izginil in vsa oblast odnehala, kakor bi vse požrla zemlja — in na mesto tega je prišlo vse najhujše.

Ob početku kuge so bili ljudje edini in so pazili, da so bili mirni pravilno in dobro zagrebeni. In vsak dan so skrbeli za to, da so bile zažgane velike grmade na trgih in tržiščih, da se je mogel zdrav dim razklati po vseh ulicah. In predvsem so zahajali ljudje posamič in v procesijah zjutraj in pozno zvečer v cerkve. Vsa dan so bili s svojimi molitvami pri Bogu in v vsak večer so ob sončnem zahodu turbošno klicali zvonovi vseh cerkv iz svojih stoterih grl proti nebesom. In post je bil zapovedan, in vsak dan so bile izpostavljene relikvije na altarijih. In ko že končno niso nič več vedeli, kaj storiti, so med glasovi trobent in pozavne razglasili s rotovskega balkona Sveto Devico za podesto ali županjo vsega mesta za zdaj in na vekomaj.

Toda — vse ni nič pomagalo; ničesar ni bilo, ki bi bilo kaj pomagalo.

In ko je spoznal ljudstvo to in se je počasi utrjevalo v veri, da nebesa ali nečeto ali ne morejo pomagati, tedaj niso le prekrizali rok in rekli, prid, kar hočeš! — Ne, bilo je, kakor bi iz neke skrivne, plazeče se boleznii zavil greh v neko hudobno, javno in zbesnelo kugo, ki gleda le na to, da mori dušo roko v roki s telesno kugo, ki je uničevala telo. Take neverjetnosti so počenjali ljudje, tako neznansko so bili propadli. Ozračje je bilo polno onečaščenja in brezbožnosti, polno stokanja razudancev in rjovenja pijancev. In najbolj divja noč ni bila tako razudana kakor njen dan.

Zavika:

Berane

Berane so najlepše sandžaško mesto. Prav za prav ne spadajo v Sandžak, a po zemljepisni legi so bile do l. 1912 pod Turčijo. Meščani so večinoma pravoslavne vere; muslimanov je nekaj krog Lima. Berane so z Andrijevo vred središče znanega črnogorskega plemena Vasovićev, ki so znani po svojem junaštvu, pa tudi po bahavosti. Ne mislim jih na dolgo in široko opisovati — pred kratkim je izšla o njih knjiga. Zdravi so, močno razviti, plodoviti in tudi daroviti oziroma — znatiželjni. Vsaka hiša v mestu in na deželi ima dva ali tri studirane ljudi, pa tudi vsaj enega »upokojenca«. Ti so prišli že v pregovore; pravijo, da mora biti vsakemu Vasoviću že pred rojstvom zagotovljena pokojnina. Res, da dobiš po vseh južnih krajih naše države v državnih službah Črnogorce, a med temi v prvi vrsti Vasoviče, (a tudi Slovence dobiš povsod.) Izobrazba Vasovićev je pa enostranska, zakaj poljedelstvo, živinoreja in sadjarstvo so še na zelo nizki stopnji.

Vasoviško junaštvo je tudi opevano in kadar se širokousti, vedo povedati, da je vsak Vasović »posekal sto — mrtvih glav«.

Berane imajo lepo planinsko lego; zunanje lice je že popolnoma evropsko. Najprejšnja stavba je pač nova gimnazija, ki se ponaša tudi s številnim dijaštvom. Tudi nova banovinska bolnišnica poleg vojašnice in nekaj drugih stavb krasi mestno lice. Ni pa v mestu cerkve; ko sem iskal, so mi pokazali zunaj mesta zakrit manastir s cerkvico. Slično imajo vsa sandžaška mesta. Turška oblast jim ni dovolila, zidati v mestu.

Vse bi bilo v Beranah lepo, da ne bi bilo tako daleč do prometnih žil! Saj so Berane s cestami lepo zvezane na vse strani, a povsod je daleč. Ena cesta gre preko Andrijevice in Čakora (1800 m) na Peč, in Kos, Mitrovico, a tretja proti Podgorici in Cetinju. A kaj, ko je povsod tako daleč in so ceste speljane po neverjetnih serpentinah gorj in dolj, ki so v zimskem času večkrat polne snežnih zametov! Najlejšo zvezo bodo Berane pač dobile z novo

cesto Berane—Rožaj—Tutin—Novi Pazar—Raška, ki bo pa vseeno nad 120 km dolga in speljana po brdovitem svetu.

Sandžačke ceste so sicer ozke, a v splošnem zelo dobre. Promet tvorijo poštni in zasebni avtomobili, ki so večkrat v zelo umazani konkurenci. Sandžaški avtopodjetniki s svojimi šoferji in njihovimi pomočniki so poglavje zase in in bi bilo moči marsikaj napisati. Ker drugih prometnih sredstev ni, imajo človeka večkrat popolnoma v oblasti. Misliš, boš, da se pocieni voziš in da moraš biti hvalen za izredno ceno, a tvoj sopotnik bo plačal polovico manj. Če boš še čakal dve uri ali tri ure, se ne smeš hudovati; lahko se ti zgodi, da boš tudi ostal sredi pota. Najbolje je, da si lepo tiho in prijazno »častiš« tega ali onega s »kavo« ali »rakijo«, pa četudi v tebi vse poka od jeze. Drugič zopet se boš vozil skoraj popolnoma zastoj in kar teple se bodo šoferji za tebe. Edino zdravilo je pač potrpežljivost in hladnokrvnost.

Pogodil sem se s poštnim avtomobilom od Plevlje za izgovor, da bom pot dvakrat prekinil. Preden sem odpotoval, je prišla napitnina na vrsto. Nobena nima tem naprosil za kako uslugo, a plačati sem moral temu, ki mi je pokazal, kje stoji avto; drugemu, ki mi je čul sedež v avtu; tretjemu, ki je prinesel mojo prtljago, četrtemu, ki jo je čul; petemu, ki jo je navezal na avto itd., dokler nisem imel več drobiža. Pa se je hitro nekdo ponudil, da mi gre zamenjat denar — vrsta uslug bi se pa še enkrat začela.

Ne vem, kako bi se jih bil odkrižal, da ni med tem avto odpeljal ob Limu proti Belopolju. Lim je lepa planinska reka, ki si utira svojo pot med skalovjem v globoki strugi. Vožnja ob Limu je romantična, saj se mora cesta večkrat visoko povzpeti radi nedostopnih skalnatih bregov, pa se zopet spusti v plodne ravnine.

Belopolje in Plevlje

V Belopolju sem bil en dan. Razprostira se po malem brdu ob Limu; nad mestom vladajo po večini še minareti, a vse je staro in nekam zapu-

»Danes hočemo jesti, zakaj jutri moramo umreti!«

Bilo je kakor bi tem besedam napisali note in bi jih zaigrali v neskončnem peklenem koncertu na različnih instrumentih. Da, če bi že prej ne bili na svetu vsi greh, bi jih bili iznašli zdaj, zakaj — ni bilo poti, katerih bi ne bili nastopili v svoji zavreženosti. Najnenaravnije ostudnosti so se razcvele; in celo taki redki greh, kakršni so izganjanje duhov, čarodejstva, izganjanje hudiča, so bili dobro znani. Veliko izmed ljudi je pričakovalo celo od peklenih moči onega varstva, ki ga niso dobili od nebes.

Ni bilo nikake radovoljne pomoči in nobenega jemljenja več, vsak je imel svoje misli le zase.

Bolnik jim je bil sovražnik in če je nesrečen omedlel na cesti od kužne mrlizce, tedaj ni bilo vrat, ki bi se mu bila odprla. Svali so ga s sulicami in ga kamenjali in so ga prisilili tako, da se je vlek delje in ni bil zdravim v napotje.

In dan za dnem se je širila kuga bolj in bolj; poletno sonce je pripelalo na mesto, a ni bilo kapljice dežja in ni se zgenil veter. In po hišah so gnili mrlci in so razširjali smrad, ki se je mešal s stoječim vzdušjem cest in pravih trume koračev in vran, da je bilo po zidovih in strehah vse črno od njih. In krog in krog mestnega obzidja je sedelo nekaj čudovitih, velikih inozemskih ptic, prišedih od daleč, ki so imele roparske, grabežljive kljune in so čakale z zakriviljenimi kremplji. In so sedele in gledale s mimiimi, požrešnimi očmi navzdol, kakor bi čakale le na to, da se izpremeni nesrečno mesto v eno jamo mrhovine.

Enajst tednov je preteklo od tedaj, odkar je bila izbruhnila kuga. Pa so zagledali čuvalj v stolpu in nekaj ljudi, ki so bili bolj na vzvišenem prostoru, kako je zavila črna truma z ravnine v ulice novega mesta. Šla je po kamenjih začrnelih od dima in med črnim kupom pepela. Cela množica ljudi! Gotovo jih je bilo šeststo in čez, moških in žensk, starih in mladih. Imeli so velike, črne križe in široka, kakor kri in ogenj rdeča bandera nad seboj. Med hojo so peli in obupni, tožeči glasovi so se dvigali v tihi, soparni zrak.

Oblečeni so bili v rjava, siva in črna oblačila, a vsi so imeli rdeče znamenje na prsih, ki je bilo videti v bližini kot znamenje križa. In prihajali so vedno bliže. Gnetli so se po strmi, obzidani poti navzgor, ki drži v staro mesto. To je bila cela mehanika belih obrazov, biče so imeli v rokah, na njihovih rdečih zastavah so bile slike ognjenega dežja. Z ene strani na drugo so se zibali črni križi v gneči.

Iz silanece trope se je dvigal vzduh po potu, po pepelu, po cestnem prahu in starem kadilu. Nič niso peli, tudi ne govorili — nič, kakor stopicajoči, čredi podobni glas bosih nog.

Obraz za obrazom se je pogrezal v temo v hoda pod stolpom in se prikazal na drugi strani s plašnim izrazom in napol zaprtimi vekami. Potem so spet zapeli mizerere. Tesneje so stiskali biče in korakali močneje in kakor ob zvoku bojne pesmi.

Kakor bi prišli iz kakega sestranskega mesta, taki so bili: lica volta, kosti štrle naprej, ustnice brez krvi in pod očmi sami črni kolobarji.

Ljudje iz Bergama so prihiteli z vseh strani, jih gledali začudeno in nemirno. Rdeči, izpitni obrazi so stali tem blešnim nasproti; leni od pregrešnosti medli pogledi so se povečali v pričo ostrih, plamečih oči; sramotivni brezbožniki so obstali z odprtimi usti v pričo teh himen. In vseh njihovih bičev se je držala kri. — Vpričo teh ljudi je bilo meščanom čudovito pri srcu. A ne dolgo — in otresli so se tega vtisa. Nekateri so spoznali med nosivci križev nekega polblaznega, čevljarja iz Bresčice in takoj so radi tega zasmehovali vso družalo. Pa končno je bilo v vsej vsakdanosti vendar nekaj novega, neko razvedrilo. In ker so bili šli tuji proti stolni cerkvi, so šli vsi za njimi, kakor bi sledili kaki neumni tolpi ali ukročenemu medvedu.

A čeprav so šli in se pehali za tuji, vendar so bili jezni. Vpričo svečanosti teh ljudi, so bili oni vendarle trezni in prav dobro so razumeli, da so prišli ti čevljarji in krojači le izprobat, moliti in govoriti besede, kakršnih niso hoteli slišati. Med meščani sta bila tudi dva suha, siva filozofa, prava sistematika brezbožnika. Prav iz hudobije svojega srca sta ščuvala razgreto množico. Čim bliže so bili cerkvi, tem nevarnejši so bili ljudje, tem bolj so grozili, tem bolj divji so bili njihovi izbruhi in ni dosti manjkalo, pa bi se bili lotili tujih krojačev. Komaj sto korakov od cerkve pa so se odprla ne-nadoma vrata neke krme. In iz nje je pridrevila tolpa pijancev noseč se štoporamo. In postavili so se pred procesijo in se norčevali pojoč in rjoveč s sramotljivimi in smešnimi kretnjami iz nje, izvzemši enega, ki se je bil preobalil po cerkvenih, s travo poraslih stopnicah. Zato so se smejali in so prišli vsi zadovoljni v svetličje. — Čudno jim je bilo, da so bili tukaj, da so hodili po tem velikem, hladnem prostoru. Da so bili v tem, po starem voščnem dimu dišečem ozračju. Da so hodili spet po teh starih, odrtih kamenitih ploščah z napol zabrisanimi ornamentii in jasnimi napisii, ki so jim tolkar utrjuje misel. Njihove oči so se v tem medlem mraku pod obokanim stropom dale zapeljati k miru,

šeno, nikjer ni opaziti nobenega napredka. Okrajno načelstvo z drugimi uradi, nižja gimnazija in tržni dnevi mu dajejo malo življenja. Svoj čas je mesto precej pomenilo — begi —, tudi v Jugoslaviji je bilo tu še vojaštvo in pred nekaj leti še inšpektorat banske uprave, a danes vsega tega ni. Ves trgovski promet gre pa mimo Belopolja. Ko bo dovršena cesta ob Limu do Prijepolja, bo Belopolje v trgovskem in prometnem oziru mnogo pridobilo, kar bo pa obenem smrt za Plevlje. Naravna prometna žila v Sandžaku je pač reka Lim; radi strmih bregov pa še ni dograjena cesta Belopolje—Prijepolje. Ko bo ta dovršena in podaljšana železnica od Priboja do Prijepolja, bo Plevlje uničeno, ker stoji ob strani naravnih prometnih zvez. Plevlje so dvignile pač politične prilike, posebno dejstvo, da so bile obmejno mesto, kamor je Avstrija utikala svoj nos in je denar dotekal od vseh strani.

Seveda dobre prometne zveze same tudi še ne bodo dvignile blagostanja teh krajev, dokler bo vse kmetijstvo na tako nizki stopnji, pa tudi duševna kultura na materialistični osnovi. Dvigniti bo treba najprej sandžaško vas v vseh ozirih. Sandžak potrebuje kmetijskih strokovnih šol, društev in listov, a Sandžak pozna skoro izključno le gimnazije.

Belopoljski stanovalci niso enotni. Poleg starih Sandžakljev imamo danes tam več vrst doseljencev, ki seveda vodijo medsebojne krajevne boje.

Drugi dan sem nadaljeval pot ob malem dotoku Lima proti Plevlju. Pa sem že v Sahovičih izstopil, ker me je tam ustavil eden mojih prijateljev. Tudi Sahoviči imajo precej burno zgodovino, tudi se iz zadnjih let iz bojev s komiti. Nekaj let je bil tu sedež okrajnega načelstva, a danes je to mirna vasica, ki čaka boljših časov. Te si bodo pa pač morali sami ustvariti s pridnim delom. Svet je brdovit, a rodovit. Do tu nekako segajo naseljeni Vasoviči, ki so si tu postavili lepo cerkvico. Mošeja je pa že nekaj let zapu... »

Lepa priložnost

za birmance in botre. Sukno po 14 Din meter dobite v

Trplnovem bazarju

Maribor, Vetrinška ulica 15

čprav nekako iz predrznosti ali nekako nehofo. Pogled je zrl na tiho raznolikost zaprašnega zlata in zakajene barve ali se je porazgubil v sencih altarjevih kotov. In tedaj je vstalo neke vrste hrepenenje, ki ga ni bilo moči zadržati. A oni iz gostilne so med tem razgrajali pri velikem altaru. Mlad človek, velik, močan mesar, je vzel bel predpasnik, si ga privezal krog vratu, da je bil videti kot mašni plašč, in je bral mašo z divjimi, neumnimi besedami, polnimi onečaščenja in bogostrunstva. Drugi starejši, ki je imel velik trebuh in obraz kakor olupljena buča in je bil gibčen in lahkih nog, čeprav je bil debel, ta je bil cerkovnik. Odgovarjal je na najnesramnejši način, poklekale, se pripogibal in obračal altarju zadnjo plat. Pozvanjal je z zvončkom kakor norci s kraguljčki in zavrtel je kadivnico krog sebe. Drugi pijanci so ležali po dolgem na stopnicah in so tulili od smeha in golcah od pijanosti.

In vsa cerkev se je smejala in norčevala iz tujcev. In vplili so nanje, naj dobro pazijo, da bodo morda iz vsega tega spoznali, koliko dajo v Bergamu na Boga.

Saj vli to vriskanje in početje ni bilo radi tega, da bi žalili Boga, a veselilo jih je, ker so videli, da je zadelo vsako bogokletstvo kakor zadene pušica srca teh »svetnikov«.

»Svetniki« so stali sredi cerkve in so stekali v mukah. Srca so jim žarela polna srda in masčevanja. Prosilci so Boga z očmi in rokami, da bi se vendar masčeval za vsa zasmehovanja, ki jih trpi v svoji lastni hiši. Saj bi bili radi s temi prevzetneži vred uničeni, le da bi pokazal svojo moč. S slastjo se hočejo pustiti streti od njega, če bi le hotel slaviti zmagovalje, da bi morala vsa ta brezbožna usta vpliti v grozi, v obupu in kesanju — a bi bilo že vpreženo.

Spet so zapeli mizerere. In vsak glas je klical oni žvepleni dež, ki bi padal na Sodomo, klical je ono moč, ki jo je imel Samson, ko je razrušil stebre filistov. Prosilci so s petjem in z besedami; razgallili so si rame in prosili z biči. Vrstja za vrstjo je ležala do pasu razgaljena in vihtela žičaste vrvi po svojih krvavečih hrbtih. Divje in besno so udrihali, da se je bičev držala kri. Vsak udarec je bila Boga darovana žrtev. Da bi se mogli bičati vendar še drugače, da bi se mogli tu pred Njegovimi očmi raztrgati na kosce! To telo bodi kaznovano, ker so grešili z njim proti Njegovim zapovedim. Mučeno in uničeno bodi, da bo videl, kako telo sovraži, da bo videl, kako bodo kakor psi da bi mu bili bolj všeč. In z Njegovo voljo bi bili še manj od psov, kakor najnižji črvi bi bili, ki žro prah izpod Njegovih podplatov! In spet udarec za udarcem — da so omahnile roke in jih je zvil krč v čudne vzole. Vrstja za vrstjo je ležala in oči so se svetlikale kakor blazine, slina je bila krog ust, in kri je curljala po mesu navzdol. — In gledavci so ne-nadoma začutili utrip srca, in so jim zardele lica, in dihanje jim je bilo vedno težje. Kakor bi se napelo nekaj mrazga pod kožo na glavi, kolena so slabela. To jih je zadelo: v njihovih možganih je bila pičica blaznosti, ki je razumela to blaznost.

Da bi bili sužnji vsemočnega, trdega božanstva, da bi se pahnili pred njegove noge, da bi postali njegova last, ne v tihi poštvovalnosti, ne v brezdolju tihe molitve, ampak v besnosti, v vrtoglavih samozatajevanja, v krvi in rjovenju pod vlažnimi, lesketajočimi se biči — to so mogli razumeti. Celo mesar je utihnil in brezzoba filozofa sta povsila silo glavo pred očmi, ki so zrlje krog sebe.

In tišina je nastala v cerkvi, le tiho valovanje je šlo preko gneče. Tu se je dvignil eden izmed tujcev. Mlad menih je bil in je govoril. Bled je bil kakor platno, kakor ogel, ki bo kmalu ugasnilo so žarele črne oči, in mrka, bolesto pretegnjena usta so bila kakor z nožem urezana v les in niso bila kakor gube v človeškem mesu.

Iztegnil je tenke, bolelne roke v molitvi proti nebu, in rokavi črne kute so zdrsnili po belih, suhih rokah navzdol. Potem je govoril.

Govoril je o peklui in o tem, da je neskončen, kakor so neskončna nebesa. Govoril je o osamelem svetu muke, ki ga mora prestopiti vsak obsojenec in ga napolniti s svojim vpijem. Tam so žveplena morja, njive skorpionov; tam so plameni, ki obdajo človeka, kakor ga obda plašč, in so mirni, trdi plameni, ki se zasadijo vanj kakor bodalo, ki se obrne v rani.

Prav tiho je govoril. Ne da bi dihal, so poslušali njegove besede, zakaj govoril je, kakor bi bil videl vse to z lastnimi očmi. Izprasevali so se: Ali ni to eden izmed pogubljenih, ki je bil poslan iz peklenškega žrela k nam, da bi pričal pred nami?

Naselil sem se pri slovenski družini, kjer smo zvečer malo po domače pokramljali. Kjerkoli sem v Sandžaku naletel na slovensko družino, so me z veseljem sprejeli in pogostili, zakaj vsak se rad pogovori v svojem jeziku. Da pa večkrat sanjajo o lepoti naših krajev, ni treba še posebej poudarjati.

Ponoči je začel razsajati vihar, ki je po teh krajih precej običajen. Prečistil je ozračje — mene je pa avto odnesel naprej preko Kovrena in Vruļje do Plevlje. Po neverjetnih serpentinah se cesta vzpenja na gola brda in zopet spušča v skoraj nedostopne grape; zopet nekaj vijug, pa smo bili na nasprotnem brdu. Občudoval sem šoferjevo izurjenost in hladnokrvnost. Radoveden sem, kako bi se tu vedli naši šoferji?

Plevlje. — Med vsemi sandžaškimi mesti sicer največje, ali vsaj za mene najbolj pusto in prazno. Leži ob bregovih Čehotine, ki se izliva pri Foči v Drino; proti tej strani je tudi iz Plevlje malo razgleda. Na drugih straneh obkrožajo mesto popolnoma goli, kameniti griči, ki dajejo mestu otožno lice. Gimnazija, vojaštvo in razni uradi dajejo mesto lice, a med domačini prevladuje še vedno muslimanski življenj, ki se ponaša s krasno mošejo sredi mesta; veličastna je na zunaj, pa tudi notranjost je mogočno vpliva. Med stavbami je omenbe vredno edino še novo poslopje osnovne šole, ki pa že več let čaka na dograditev. Tudi razvaline starih avstrijskih vojašnic so še vidne.

Napotal sem se še v 20 minut oddaljen samostan sv. Trojice, ki leži zakrit v neki grapi. Tudi je v okolici še nekaj dreves, ostankov mogočnih gozdov, ki so nekaj pokrivali vse griče v okolici Plevlje. Manastira ne zagleda, dokler ne stojiš tik pred njim. V lepi cerkvi, ki stoji sredi manastirskih stavb, hranijo še sedaj pastirsko palico sv. Save. Manastir je bil sezidan ob času turške oblasti; sezidan je v preprostem domačem slogu. Celotna stavba napravi v tem goskem zatisju zelo prijeten vtis. Je pa ta manastir tudi edino, kar je v Plevlju vredno pogledati.

1934 - najtežje leto za naše gospodarstvo

Iz poročila predsednika Združenja trgovcev g. K. Sosa na občnem zboru Združenja trgovcev dne 22. junija posnemamo te podatke o trgovstvu v letu 1934.

Leto 1934 je stalo v znamenju najtežje borbe. Napor trgovstva so šli do skrajnosti, dajatve so bile vedno večje, poslovna negotovost pa je nadalje naraščala. Gospodarske organizacije so priredile složen nastop glede vprašanja davkov. Opozarjale pa so na preteče posledice že v začetku leta 1934, ko je bila davčna reforma še pred parlamentom. Veliko bi bilo prihranjenega, če bi merodajni faktorji poslušali mnenje gospodarskih krogov, ki so stalno ponavljali svoje predloge. Se so težke gospodarske razmere, vendar upamo na izboljšanje, ker se kažejo prvi znaki in bi bilo prav, da gredo merodajni faktorji po začetni poti razbremenitve gospodarstva naprej. Pretirani birokratizem prejšnjih vlad je ubijal resno voljo in veselje do dela ter je spravil gospodarstvo na rob propada. Prestali smo hude čase in bili so momenti ogorčenja, ko smo se bali za disciplino svojih članov. Toda trgovstvo je razumelo težino položaja ter se držalo zavedno in dobro ter je ostalo mirno. Nastop trgovstva je bil resen opomin odločujočim, da je postal lok prenapet. Zato so se izvršile velike izpremembe v naši finančni upravi.

Glede javnih del je treba ponoviti sedaj že splošno zahtevo naših gospodarskih krogov, da je treba povečati delež Slovenije pri izdatkih iz milijarde za javna dela. Dalje želimo, da pride delo v roke domačim podjetnikom, ne pa v roke drugih. Gradbeno delavnost, ki je podlaga gospodarskega razvoja, bo morala država pospeševati z davčnimi olajšavami. Poleg že sedaj v načrtu se nahajajočih del moramo Slovenci dobiti še veliko zasavsko cesto. V svrhu racionalnega izvajanja javnih del je potreben poseben urad ali zavod, ki bo vse organiziral in vodil. Za Ljubljano je vprašanje dobrih cest velikega pomena, ker mora postati središče velikega tujkega prometa. Zlasti pa mora stremeti za tem, da pritegne čim več avtomobilskega prometa. Velik del tujcev bi lahko pritegnili od Italije. Veliko smo že zamudili, ko nismo skrbeli za ceste, pa bomo le s težavo in s smotrenim delom lahko prebrodili vse težave, ki nas na tem polju še čakajo.

Glede naših denarnih zavodov je omeniti, da šele danes vidimo, kakšna nesreča nas je zadela, ko naši zavodi ne poslujejo normalno. Vse je služilo gospodarstvu in kulturnemu napredku Slovencev. Sedaj pa je zastalo vse naše gospodarsko življenje. Ponovno se je že govorilo o tem ter so zahtevale gospodarske organizacije primernih finančnih ukrepov, ki naj bi povzdignili zaupanje vlagateljev. Doslej so skušali merodajni faktorji reševati vprašanje z dekreti, toda s tem se ne da izboljšati nič. Treba je dejanske pomoči. Zahtevamo tudi, da se preklicijo odredbe, po kateri se mora puplini denar nalagati v Drž. hipotekarno banko, kjer je že okoli 300 milijonov Din iz naše banovine. Pri politiki znižanja obrestne mere bi bilo treba bolj gledati na to, da je sanacija mogoča le pri velikem prometu in majhnem dobičku, ne pa pri majhnem prometu z velikim dobičkom.

Obširno je govoril o komunalnih problemih, kjer je posebno poudarjal visoko zadolženost Ljubljane, saj znašajo dolgovi mestne občine 180 milij. in znašajo zanje obresti in amortizacija 15 milij. Din letno. Mestna trošarina in uvozna obremenitev vsakega prebivalca s povprečno 300 Din na leto. Zato bo treba gledati na zmanjšanje trošarinskih bremen in poceniti električni tok. Občinski zastop mora nujno spraviti poslovanje. Mestne hranilnice v normalni tir. Trenotno se že dela na reševanju občinskih trošarin in uvoznin. Gospodarski krogi zahtevajo povečanje svojega zastopstva v občinskem svetu. Ti zastopniki bodo morali sodelovati pri načrtih za industrializacijo Ljubljane. Minila je doba pošiljanja resolucij, katerih smo poslali več kot dovolj. Kdor je na vodilnih mestih, mora vedeti, kaj hoče trgovstvo. Njihova dolžnost je, da nastopijo kompaktno za našo ožjo domovino, da ji priborijo potrebno veljavo, zlasti še z ozirom na davčno moč.

Končno omenja poročilo še mladenost članstva napram organizacijskim prireditvam. Zato apelira na članstvo, da se udeležuje prireditev, ne samo takrat, kadar protestiramo proti davkom.

Število trgovcev pada

Število trgovin se je v Ljubljani zmanjšalo od leta 1930 do 1935 za 254.

Tajniško poročilo je podal g. Lojze Smuc, ter posnemamo iz njegovega poročila te-le odstavke:

Kakor po celi Sloveniji, tako je tudi v Ljubljani zadnja leta padlo število trgovin. Leta 1930 je bilo 1.368 obratov, v začetku leta 1935 pa samo 1.114, torej padec za 254 obratov. Kriza je zahtevala torej veliko žrtev. Nato je podal poročilo o borbi proti krošnjarstvu. Sola

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

>Skoraj dve uri smo delali in potlej je prišel pater rektor in je rekel, da je lepo. Veš, kar cele gore rož smo porabili, človek ne bi verjel. In eno tudi tako iz čisto tujih krajev, calla, ali kako se ji že pravi; je videti kakor kakšen škernicelj.<

In potem, ko le nikakor ne more več zase ohraniti svojega veselja, reče:

>In nazadnje, pomislil, sem smel — Materi božji ogniti pajčolan.<

Zeljno pričakovanje zre tovarišu v obraz. Saj vendar mora čutiti, kako je moralo biti to lepo. Saj tudi čuti. Pa ga žalosti. Povzame vse moči in reče kakor v šali:

>Uj, to je pa velika čast!<

>Seveda je, se zasmije Jurko.

Nemara bi bil priznal Jurko še kaj več, pa zdaj mu beseda kar več noče prav z jezika.

Pri kužnem znamenju vpraša Jurko Ivana:

>Ste se močno kratkočasil v Kölnhofu?<

>Kratkočasil? Naa, odvrne Ivan.

>Gleda prav z viška doli, je-li, princezinja? Jaz bi ji jo že zagodel!<

>Z viška doli?< povzame Ivan in guba se mu za-

reže med obrvi.

>Naa, tega ne. Ampak huda je bila danes.<

>Zakaj huda? Zastran tebe?<

>Bo menda že sama vedela, skomigne Ivan z rameni in zavije v cerkevno uličico.

Na dvorišču Pevskega doma je medtem postavila gospa Lilja Marijin kip na mahovit steber pri vodnjaku.

>O lej!< vzdrekan Jurko.

Molče obstojita pred njim. Mescev krajec gleda čez

zdrženja je letos proslavila 25 letnico svoje-ga obstoja. Sedaj obiskuje solo 110 učencev in 103 učencek, skupno 213 učencev in učenk. Ker nova uredba o obrtnih nadaljevalnih šolah, ki jo je izdalo trgovsko ministrstvo, ne odgovarja zahtevam trgovstva, je združenje potom Zbornice pokrenilo akcijo za njeno noveliranj. Ljubljansko trgovstvo je od leta 1929 dalje žrtvovalo za svojo šolo nad poldrug milijon Din. Banska uprava je odobrila sedanji učni načrt šole. Trgovskih sodrudiškov in sotrudišč imamo v evidenci 1187. Kakor smo se v prejšnjih letih veselili izenačenja obrtne zakonodaje, pa moramo danes žal ugotoviti, da smo v nekaterih določilih, z ozirom na prejšnji avstrijski zakon prišli z dežja pod kap. Tu zlasti prednjači čl. 19 točka 4, po kateri sme vsak rokodelce, ki je izvrševal tri leta samostojno svojo obrt, postati tudi trgovec katerekoli stroke, za katero se zahteva dokaz usposobljenosti. Stojimo na stališču da se morajo določila obrtnega zakona izpremeniti tako, da bodo odgovarjala vsem zahtevam in potrebam gospodarskega razvoja posameznih banovin, da morajo biti okvirna. Da je to nujno potrebno, se je pokazalo pri organizaciji bolniškega zavarovanja trgovstva. Če bi dal obrtni zakon možnost rešiti to vprašanje v okviru posameznih banovin, bi že zdavno imeli socialno zavarovanje trgovstva, za bolezen in starost. V zvezi s tem je nujno potrebno, da se čimprej izvede upravna decentralizacija in morajo biti samouprave dosledno od banovine pa do občine. Nujno potreben je tudi komentar k carinskemu zakonu. Plombiranje tehnične zadeve, ki prinaša našemu trgovstvu občutne izdatke, saj stane plombiranje 35 Din.

Veliko intervencij povzroča združenju vprašanje mestu, uvoznine in razmere na Vodni-kovem trgu kjer postajajo za naše branjeveke nevdružne, ker jih bodo izpodrinili Bosanci — neproducenti, po zaslugi mestnega tržnega nadzorstva, ki jih povsod favorizira. Vseh sekcij ima združenje sedaj 13. Administrativno delo Združenja se bo pomnožilo s priključitvijo okoliških občin, saj bo Ljubljani pripadlo okoli 200 trgovcev.

Naši kliringi

Po podatkih Narodne banke je klirinški saldo v plačilnem prometu z Nemčijo od 12. do 19. junija prav znatno padel in sicer od 300 na 287 milij. Din. Zadnje izvršeno izplačilo ima št. 5.034 (4.735) z dne 14. januarja (31. dec.). S tem se je čakalna doba znatno skrajšala in želeli bi bilo, da uvede Narodna banka take ukrepe, ki bodo nadalje zmanjševali saldo v klirinškem prometu z Nemčijo in ga spravili na nivo, ki bo omogočal našim izvoznikom dovolj hitro likvidacijo svojih dobroimetij.

Podobno izkazuje zmanjšanje tudi klirinški saldo z Italijo. V dobi od 12. do 19. junija se je zmanjšal od 529 na 511 milij. Din. Poslednje izvršeno izplačilo ima št. 70.815 (70.421) z dne 21. maja (16. maja) in se je torej čakalna doba vključ zmanjšanju salda povečala od 28 na 30 dni, torej na cel mesec.

Naš kliring s Francijo. Po podatkih Kompenzacijskega urada pariške trgovinske zbornice je bilo stanje našega kliringa s Francijo dne 18. junija naslednje (v oklepajih prinašamo podatke za 7. maj): na račun 4 št. 3.997 z dne 17. aprila 1934 (3.875 z dne 4. aprila 1934), na račun 10 št. 202 z dne 11. febr. 1933 (št. 192 z dne 10. febr. 1933).

Drž. hip. banka

Bilanca Drž. hip. banke za 31. maj kaže te-le postavke (vse v milj. Din, v oklepajih stanje dne 30. aprila 1935):

Aktiva: gotovina in blag. zapisi Narodne banke 593,5 (501,3), posojila, hipotekarna 2.153,1 (2.160,5) komunalna 625,1 (622,44), vodnim za-dragam 85,3 (85,66), menično-hipotekarna 101,2 (98,7), domače menice 85,7 (82,7), lombardna po-sojila 60,9 (77,8), nepremičnine 197,3 (196,2), tek. račun fin. ministrstva 455,0 (461,2), razni tek. računi 123,7 (140,6), odkupljeni efekti 109,16 (102,8), efekti fondov 147,0 (147,0), razna aktiva 119,8 (107,0).

Pasiva: samostojni fond 268,1 (256,96), fon-di in glavnice javnih ustanov 1.378,8 (1.374,6), hranilne vloge 1.106,9 (1.097,66), vloge v tek. računu 269,55 (254,9), rez. fond 137,85 (135,7), amortizacijski fond 35,84 (35,84), zastavni listi in obveznice v obitoku 800,0 (800,0), predjudi pri tujih bankah 136,0 (136,0), lombar pri Na-rodni banki 300,0 (300,0), tek. račun fin. mini-strstva 42,4 (40,6), razni tek. računi 158,36 (161,8), razna pasiva 217,1 (187,97).

slame in prepleta s srebrnim sijajem večerni mrak. Ivan bi rad molil, pa srce mu je žalostno in razdeljeno. — Jutri se začne Marijin mesec. Kako se ga je veselil in si je bil izmislil marsikaj, kaj vse bo naredil maj-nikovi Kraljici na čast. Zdaj pa je zamudil še prve šmar-nice in od vseh ljubzenskih besed, ki je nameraval z njimi pozdraviti svojo Gospo, ne ve nobene več.

Na čisto ljubzen mu je pala zgodnja slana.

Prazen in suh stoji poleg prijatelja, na čigar okro-glem detinskem obrazu leži prav posebna, resna iskrenost. Pogleda mu v svetle oči, ki se polno in jasno upirajo v Marijino podobo, in hipoma se začuti tako hudobnega, ah tako zelo, zelo hudobnega kakor Jurko! >Nebeška Mati, pomagaj mi!< moli v mukah.

Pa še preden ji more kaj več povedati, mu smuk-nejo misli tja v Kölnhof, kjer zdaj nemara sedi gospo-dična z gospo pl. Wertenpreis pri mizi. Ali je še huda nanj? Ni mu povedala, zakaj se je delala danes tako tujo. Paž zatoréj, ker se ji je upal reči, da je mislil nanjo. Kako le je mogel biti tako predrzen? Ona je najlepša, najplemenitejša, najzlahtnejša dama in on — potepeni beraški godec s ceste.

>Če bi kdo rad <k trem cerkvam>, lahko jutri iz-ostane iz šole,< je rekel pater rektor na koncu latin-ske ure.

>Greš ti?<

>Seveda grem.<

>In jaz tudi!<

>Od nas gre Andrej.<

>Od nas pa očel tako vpijejo potem na cesti drug-čez drugega. Z zvedeniškimi obrazi precejnujejo vre-menska znamenja in se brž zedinijo, da bo jutri ves dan sijalo solnce.

>Gre res tudi laški goslar na Štalén?< vpraša Jurko.

Znižanje obrestne mere za vloge pri Drž. hipotekarni banki. Upravni odbor Drž. hipote-karne banke je na svoji seji dne 13. junija t. l. sklenil, da se zniža za vse hranilne vloge pri banki obrestna mera na 4%.

Zaposlenost v aprilu. Osrednji urad za za-varovanje delavcev v Zagrebu objavlja, da je znašalo število zavarovancev v aprilu 551.081, kar pomeni v primeri z marcem 1935 dvig 24.750 članov, v primeri z aprilom lani pa znaša prirastek za 15.929 ali za 2,98%. V primeri z lanskim letom izkazuje največje izboljšanje zaposlitve urad v Sarajevu in Somboru ter bla-gajni nameščenec v Ljubljani in Belgradu. Zmanjšanje pa izkazuje urad v Skoplju in Banjaluki. Povprečna zavarovana meza znaša 21,57 Din, kar je v primeri z aprilom 1934 0,76 Din manj. Skupna zavarovana meza je znašala v aprilu 297,13 milij. Din, marca letos 284,56 in aprila lani 288,47 milij. Din.

Krojni tečaj v Cerknici in Ložu. Zavod za po-speševanje obrta Zbornice TOI priredi v Cerknici in Ložu moški prirokovni tečaj za krojače. Tečaj se prične 1. julija t. l. ter bo trajal predvidoma 5 tednov, vsak dan po 3 ure in sicer za krojaške mojstre in pomočnike iz loškega okoliša od 8 do 11 v Ložu, iz cerkniškega okoliša pa od 16 do 19 v Cerknici v prostorih narodne šole. Poučeval bo krojaški mojster in absolvent dunajske krojne šole Josip Sežon iz Cerknice, pri katerem se morajo prijaviti mojstri in pomočniki, ki želijo posečati ta tečaj.

Borza

Dne 22. junija 1935.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljub-ljanski borzi 3.225 milj. Din v primeri s 3.888, 1.818, 1.691 in 1.962 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v avstrijskih šilingih in v svobodnih dinarjih ter v funtih.

Curih. Belgrad 7. Pariz 20.2175, London 15.085, Newyork 305,5, Bruselj 51.775, Milan 25,25, Madrid 41,90, Amsterdam 207,90, Berlin 123,20, Dunaj 57,35, Stockholm 77,75, Oslo 75,75, Kopenhagen 67,35, Praga 12,79, Varšava 57,80, Atene 2,90, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05, Hel-singfors 6,66, Buenos-Aires 0,8075.

Srce, ledvice, živce ženske bolezni, snlošno in moško slabost zdravi z uspehom naše najkrepkejše prirodno ogljikovo-mineralno kopališče

Slatina Radenci

Zdravljenje s kopanjem in pitjem slovite Radenske na samih izvirih

Idealen odmor za telesne in duševne delavce

Radio

Programi Radio Ljubljana:

od 23. do 30. junija 1935.

Nedelja, 23. junija: 7.30 Cvetlice lončnice (Stre-kelj Josip) 8.00 Mandolinistični seket 8.45 Poročila 9.00 Versko predavanje (p. Valerian Učak) 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve 10.30 Koncert slo-vanske glasbe (radijski orkester in plesni) 11.30 Plesje 12.25 Prenos iz Amsterdama: Priredilni nizozemske ra-dijske zveze za izmenično izseljene po vsem svetu 16.00 Nekaj korčanje na ploščah 16.15 Ženska ura 16.30 Majda, izvirna slovenska radijska opereta, prirejena po Jos. Fran. Knafličevih veseli trodeljanki <Knečki teater>. Sodelujejo: Moški in mešani zbor. Fantje na vasi. Radijski orkester pod vodstvom g. Nefata. Re-žira član ljubljanske drame g. Emil Kralj 19.30 Nae-ura 20.00 Čas. poročila, vreme, obvestila, spored 20.20 O kres' se dan obesi'. Sodelujejo: Radijski orkester, plošč. fantje na vasi, harmonika solo, 21.30 Čas. poro-čila, vreme, spored 22.00 O kres' se dan obesi' (nada-ljevanje). — Konec ob 24.

Ponedeljek, 24. junija: 12.45 Poročila, vreme 13.00 Čas. obvestila 13.15 Češki pevski zbori na ploščah 14.00 Vreme, spored, borza 18.00 Operetne pesmi na ploščah 18.20 Zdravniška ura (dr. Bogomir Marjanič) 18.40 Čas. poročila, vreme, spored, obvestila 19.00 Harmonika so-lo, g. Stanko 19.30 Nae. ura 20.00 Prenos opere iz Za-greba: Sneguroška (H.Korsakov) v I. odmoru: Preda-vanje o kongresu; v drugem odmoru: Čas. poročila, spored. — Konec ob 23.

Drugi programi:

Nedelja, 23. junija: Belgrad: 18.00 Zemljani aka-demski pevski zbor 20.00 Narodni pesmi 20.30 Radijski orkester 21.10 Tri slike 21.40 Balalajke 22.30 Pesmi Zagreb: 30.15 Koncert na klarinetu 20.45 Igra 21.15 Vokalni koncert — Dunaj: 17.05 Avstrijska ljudska veselica 18.00 Beethovnova ura — 19.15 Kozanska ne-sta, opereta, Römisch 22.25 Vokalni koncert 23.45 Ciganska glasba — Budimpešta: 20.30 Jesenski ma-nevri, opereta, Kalman 21.35 Ciganska glasba — Milan-Trest: 17.30 Mandolinistični koncert 20.45 Prenos opere — Rim-Bar: 20.40 Orkestralni in klavirski koncert 22.10 Plesna glasba — Praga: 19.15 Lahka glasba 20.00

Pesna omisijsa 20.45 Narodne pesmi za moški zbor 21.25 Humor in satira v glasbi 22.45 Sramek — Bratislava: 21.00 Pesmi — Brno: 20.30 Balalajke 21.10 Schubertove in Loewejeve skladbe — Varnava: 20.15 Smrtina ura 21.30 Glasba in petje 22.30 Moravska godba 24.00 Krea-na noč — Berlin: 20.00 Veselo vije 20.45 Djamileh, romanska opera, Blat — Königsberg: 20.00 Konjske dirke — Hamburg: 20.00 Stari in novi slagerji — Bratislava: 20.00 Koncertne šoleke filharmonije — Lipsko: Frankfurt — Köln: 20.00 Königsberg — Frank-furt: 20.00 Potpourri del Pavla Linckeja — Stuttgart: 20.00 Hamburg — Monakov: 20.00 Frankovske pesmi in plesi — Zürich: 20.00 Pesmi 21.10 Veseloigra — Strassburg: 20.30 Alzaski večer.

Ponedeljek, 24. junija: Belgrad: 20.00 Zagreb — Zagreb: 20.00 Prenos opere <Snegulčica> Rimskega Korskakova. — Dunaj: 17.40 Veselo pesmi in vije starih mlajstrov 20.00 Iz propadlih mojstskih oper, 22.10 Ra-dijski orkester 23.45 Jazz — Budimpešta: 20.20 Ci-ganska glasba 21.30 Komorna glasba 21.15 Arije in pesmi — Milan-Trest: 17.05 Salonska glasba 20.30 Glasba o V. Hugoja 22.00 Komorna glasba — Rim-Bar: 20.50 Senzacija, opereta, Costa — Praga: 19.35 Vojaska god-ba 20.55 Komorna glasba 21.15 Igra 21.55 Komorna glasba — Brno: 19.35 Veseloigra 21.55 Chopinove kla-virske skladbe Bratislava: 21.15 Klavirska glasba — Varnava: 20.10 Baletna glasba 21.00 Poljska glasba 22.10 Lahka glasba — Berlin: 20.00 Bratislava, — Königs-berg: 20.00 Rokoko-večer 21.05 Vesela pot po Renu — Hamburg: 20.10 Mozartov koncert 21.00 Igra — Vrat-slava: 20.10 Plesni ponedeljek — Lipsko: 20.10 Umetnost fuge, Bach — Köln: 20.40 Mandolinistični koncert — Frankfurt: 20.10 Bratislava — Monakov: 20.10 Lja-bezen, vojaska in paprika, opereta — Stuttgart: 20.00 Monakov — Zürich: 19.50 Cerkvena pesem 21.10 Ve-selo in roso iz opere — Strassburg: 20.30 Dve kratki operi.

Razirna krema

LA TOJA

omehča najtršo brado ter naredi kožo mehko in prožno. — Raziranje z njo je pravo veselje!

Manjša tuba . . . . . Din 14-
večja tuba . . . . . Din 20-

Sport

Ilirija : Celje

Tekma za prvenstvo LNP danes ob 18 na igrišču Primorja. — Predtekma ob 16.30.

Simpatični Celjani se predstavijo našemu sportnemu občinstvu v kompletni sestavi, v kateri so nedavno slavili zmago nad ISSK Mariborom. Tekma je zanje življenjske važnosti, ker še obstoji teoretična možnost, da jih Hermes prehiti in da padejo v drugi razred. Zato morajo hiteti s sprav-ljanjem točk, in to bodo brez dvoma skušali do-seči v tekmi z Ilirijo. Ilirijanom gre pa tudi zares, kajti ena izgubljena točka in prvenstvo gre po vodi. Zato bodo brez dvoma vložili vse sile v borbo za točke. Če bodo zaigrali s primerno agil-nostjo, tudi uspeh ne bo izostal. Tekma bo na igrišču Primorja pod vodstvom enega boljših za-grebških sodnikov. Predtekma se prične ob 16.30. Vstopnina je propagandno nizka in zato želimo, da naše občinstvo napolni igrišče in podpre Ilir-ijo na poti v ligo.

Današnje tekme za prvenstvo II. razreda

Na igrišču »Mladike« na Kodeljevem ob 10:
SK Slavija — SK Mladika.

Jugoslavija

in berlinska olimpijada

Sodelovanje Jugoslavije na XI. olimpijskih igrah v Berlinu je za sedaj gotovo v naslednjih sportnih panogah: lahka atletika, rokoborba, sab-ljanje, streljanje, biciklistika, hanoistika, plavanje, boks, telovadba, veslanje, jahanje. Odprto pa je še vprašanje nastopa Jugoslavije v modernem peterboju, v dviganju uteži, nogometu, jadrnanju in košarki. Gotovo pa je tudi, da Jugoslavija ne bo nastopila v hokeju, v polo in rokometu.

Jugoslovanski olimpijski odbor ima v načrtu, da na olimpijskih igrah 1936 — ki so zaradi bli-žine Berlina zelo ugodne za množično sodelo-vanje — nastopi čim več jugoslovanskih tekmo-valcev, da bodo z izkušnjami, ki jih bodo tam pridobili, mogli hitro dvigniti stopnjo vseh panog jugoslovanskega sporta. Prihodnja olimpijada bo verjetno v Tokiju, in naši tekmovalci leta 1940 najbrž ne bodo imeli priložnosti, da bi tam tek-movali, ker bo za nas udeležba zelo draga.

Stroški za vsakega tekmovalca na berlinski olimpijadi bodo znašali povprečno 3000 Din. To-rej bo treba za 60 do 80 tekmovalcev do šest milijona dinarjev.

Jugoslovanski olimpijski odbor se zaveda tež-koč, s katerimi se bo moral boriti, da nabere to-ličkino vsoto, toda prepričan je, da bodo jugo-slovanski sportniki sami, zlasti pa številni prij-a-telji sporta, podprli <olimpijski fand> in tako omogočili nastop Jugoslavije na olimpijskih igrah v Berlinu.

Zato kupujte olimpijski znak po 5 in po 1 Din v korist <olimpijskega fonda>.

S. M. Felicite Kalinšek je izšla v novem osmem natisu 15. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod Jugoslovanskega kuharica.

Slovenska kuharica

Polovico prihрани kdor sedaj kupi!

Fine sobne stole prodajamo
še kratek čas po
izredno nizki ceni,
da likvidiramo zalogo

ZADNJA priložnost za nakup
cenenega pohištva

Poslovalnica
tvarne stolov

Remec-Co

Ljubljana, Kersnikova 7
(poleg Slamiča)

Zahvala

Vsem, ki so poklonili našemu očetu, gospodu

Ivanu Kobalu

vence in cvetje, mu izkazali poslednjo čast, in za mnogobrojne
izraze sočalja, izrekamo svojo iskreno zahvalo.

Ljubljana, dne 22. junija 1935.

Sinovi Dr. Rudolf Kobal, Viljem Kobal, ing. Avrelj Kobal,
dr. Ivan Kobal, dr. Alojzij Kobal.

Ne pozabite, da boste ob priliki
evharističnega kongresa najbolje in najceneje postreženi
v gostilni „PRI PANJU“
Ljubljana, Vegova ulica 10
Se priporoča gosliničar **Tone Huč**

Ob priliki evharističnega kongresa
oglejte si razstavo
cerkvenih in drugih potrebščin pri
Naši Slogi
Tyrševa cesta 17

Zaloga kipov, rožnih vencev, svetinjc, podobic,
svile ter vseh drugih potrebščin za cerkev in dom.
Kravate za dečke in mladeniče za evharistični
kongres. Material za narodne noše. Zlato za vezenje.
Evharistični spominki v veliki izbiri.
Nizke cene! Blago solidno!

Trgovci!

Oglejte si spotoma, ko greste na evharistični kon-
gres zalogo bombažnega blaga, zepirjev, modnega
blaga in dr. pri novo ustanovljeni
mehanični tkalnici
Cihlar in drug
Ljubljana, Tyrševa cesta 69.

Pridobivajte novih
naročnikov!

Posebne parte se ne izdajajo.

Naša ljuba, dobra soproga, mati, stara mati in tašča, gospa

Berta Berdajs

roj. Ogrizek vdova Stergar
soproga trgovca

je dne 21. junija 1935 ob 20.30 po dolgi in mučni bolezni, pre-
videna s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Slovesni pogreb bo v nedeljo, dne 23. junija 1935 ob 16
iz kapele v rodbinsko grobnico na mestnem pokopališču
v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 24. junija
ob 7 v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 22. junija 1935.

V globoki žalosti: Vilko, soprog; Alfonz in Natalija, otroka
ter vsi ostali sorodniki.

Zadel od srčne kapi je v petek, dne 21. junija dopoldne umrl
gospod

Alfred Lavrič-Zaplaz

generalstabni major v pokoju,
odlikovan z redom Belega orla IV. st. z meči

ki je v bojih za slovensko Koroško težko ranjen kot invalid
telo in skromno trpel za neosvobodeno zemljo.

Pogreb žniarka, ki bo večno ostal v zgodovini borbe za svobodo
naše zemlje kot svetel vzor, bo v ponedeljek, dne 24. junija
ob 15.30 s starega pokopališča v Strossmayerjevi ulici, odkoder
bo s furgonom prepeljan v Gradec.

Maribor, dne 21. junija 1935.

Koroški borci.

Zahvala

Ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, gospoda

Luka Kalana

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so
nudili pokojniku toliko tolažbe v njegovi težki bolezni, ter
vsemu spoštovanemu občinstvu, ki ga je v tako obilnem številu
spremilo na njegovi zadnji poti. Posebej pa se zahvaljujemo
g. kaplanu Oražmu za tolikratno duhovno tolažbo, kar. društvu
rokodelskih pomočnikov za udeležbo pri pogrebu in ganljivo
petje, ter vsem številnim darovalcem prekrasnih vencev in
šopkov. Iskrena hvala končno vsem, ki so na kakršenkoli način
pokazali, da sočustvujejo z nami. — Bog povrni!

Ljubljana, Šmartno pri Litiji, dne 23. junija 1935.

Rodbini: KALAN, NOGRASEK.

Kaj je Sorela?

SORELA je ameriška Shampoo-pasta za lase v tubi.
SORELA ne vsebuje nikakih razjedajočih dodatkov, ne alkalijske, sode in ne mila.
SORELA sestoji iz popolnoma novih organskih, animalnih in vegetabilnih tvarin.
SORELA čisti lase in lasišče.
SORELA preprečuje tvorbo prhljaja, Seborrhoe in izpadanje las.
SORELA ohranja lase in jih varuje do visoke starosti.
SORELA napravi lase mehke, fine in jim da prekrasen sijaj.
SORELA pomlajuje in regenerira lase, brani lasišče in preprečuje prebitno osivelost.
SORELA pravilno rabljena, predstavlja uspeh! Navodilo je v vsaki tubi.
SORELA v tubi je izredno higijenska in štedljiva. Samo eden poizkus in postala bo nenadomestljiva za vsako damo, gospoda in dete.
 Tuba za 5—6 kratno izmivanje stane 12.— Din. Velika družinska tuba za 15 kratno izmivanje stane 25.— Din.
SORELA se dobi v vsaki lekarni, drogeriji, parfumeriji in boljšem frizerskem salonu.
 V mesecu juniju pošljemo vsakomur, kdor zahteva, malo tubo brezplačno za poskusno pranje. Napišite jasno Vašo addresso in priložite v znamkah 1.50 Din za stroške in zavojnino.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo

„SORELA“
 Zagreb, Jelačićev trg 1.

Inserirajte v „Slovenca“!

Zvest spremljevalec

za weekend, tramping,
 sport, turistiko, za potovanje
 in letovanje je:

TIVAR nepremočljiv
HUBERTUS

ZAKAJ?

1. Zato, ker Vas varuje pred nenadnim poletnim dežjem, ker je nepremočljiv.
2. Zato, ker je topel in Vas varuje pred večernim hladom v gorah.
3. Zato, ker Vam služi mesto odeje pri noči vanju, ker je dovolj širok.
4. Zato, ker Vas ne ovira pri nočnji, ker je lahak.

NABAVITE SI GA ZATO V NAJBЛИŽJI PRODAJALNI

TIVAR OBLEKE

**Parketne
 desčice**
 VAM DOBAVI IN POLOŽI

hrastove in bukove
 solidno in poceni
Bokal Anton
 Ljubljana, Slomškova ulica 19
 Telefon 25-27.

A. & E. SKABERNÉ
 Ljubljana, Mestni trg 10

Zahvala

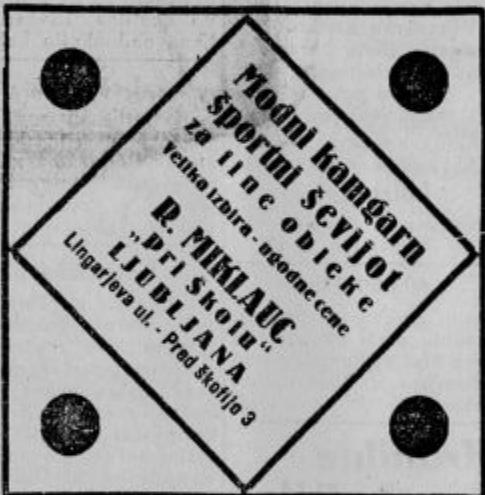
Ob kruti usodi, ki nas je zadela z izgubo našega preljubega sina, brata, svaka, gospoda

Martina Blasa

se čutimo dolžni izreči zahvalo vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo moščanski galski četli za njeno častno spremstvo ter njenemu predsedniku za poslovalne besede ob odprtem grobu, pevskemu društvu »Zvezda« za žalostinke doma in na grobu, fantom iz Most za krasne vence in številno udeležbo, godbi »Zarja« za turobne žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem mnogostevnim prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in nam na kakršenkoli način izkazali svoje sočustvovanje. Bog plačaj!

Moste pri Ljubljani, dne 22. junija 1935.

Neutolažljivi: Katarina Blas, mati; Karol, Matevž, Franc, bratje; Marija, Antonija, svakinji; družina Križaj in Zidan ter ostalo sorodstvo.

Najprijetnejše letovišče na morju nudi
Hotel VILA LUCIJA
 Aleksandrovo, na otoku Krku
 Pension od 50 Din naprej (vse takse vštete).
 Sezona od 1. maja do 30. septembra.
 Restavracijska terasa nad samim morjem.
 Hotel je last renomirane slovenske tvrdke.
 Zahtevajte brezplačne prospekte pri Putniku ali pa pri direkciji hotela.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)
 lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domoljuba« in »Bogoljuba«. naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne.
 Telefonska številka 3030.

„Slovenčeva“ podružnica
 Ljubljana, Tvrševa cesta
 (palača Poštni dom)

sprejema vsakovrstna naročila, tičočja se »Slovenca«, in daje tozadevne informacije

Ugodna prilika!

Kdor hoče dobro in poceni kupiti, naj se oglasi v veletrgovini

Telefon 2252
IVAN SAMEC
 LJUBLJANA - MESTNI TRG 21

Velika izbira različnih daril za dame, gospode in otroke, potrebščin za potovanje in turistiko, damskega in moškega perila, igrač, damskih torbic, parfumerije, dežnikov, kopalnih oblek itd.

Važno za hišne posestnike in cerkvene konkurenčne odbore!
 Vse strelovodne naprave Vam preizkusi ter eventualne napake popravi po konkurenčni ceni z desetletno pisмено garancijo

ANTON ROMIH Bračvar Romih, klepar, Maribor.
 splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni odsek za napeljevanje in preizkušnje strelovodov v Mariboru.
 Zadoštuje dopisnica, da Vas obiščem. Priporočam se tudi za vse druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

NAZNANILO

Usojam se vljudno naznaniti, da sem **zopet otvoril** svoje **tehniško pisarno v Ljubljani, Slomškova ulica 19 — Telefon 25-27** in pričel samostojno voditi **gradbeno podjetje**.

Sprejemam v izvršitev vsa v gradbeno stroko spadajoča dela, kakor: popravila, adaptacije, stanovanjske in trgovaške hiše, vseh vrst tovarniške zgradbe. — Vsled nizkih cen materiala in delavskih mezd bom izvrševal vsa dela po konkurenčnih cenah. — Kot doslej se bočem tudi v bodoče še bolj potruditi, da bom svoje cenj. naročnike zadovoljil s preciznim in solidnim delom. — S strokovnimi nasveti, osnutki in proračuni sem vedno brezobvezno na razpolago. — Vsem starim in novim cenj. naročnikom se najtopleje priporočam
 Ivan Bricelj, pooblaščen graditelj

Odrežite in shranite!

Vsem, ki pridejo na evharistični kongres, nudim ugodno priliko, da se zelo poceni oblečejo. Radi popolne izpraznitve zaloge nudim **damske obleke že od 45 Din naprej. Istotako jesenske in zimske plašče skoraj za polovično ceno. Moške srajce, kravate ter vse ostalo blago dobite po najnižjih dnevnih cenah. Prepričali se bode o niskih cenah.**

I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38

Od stolnice samo 3 min. čez trg, Zmajski most, tretja hiša na desno. Ali pa od kolodvora na levo po prvi ulici do konca Resljene ceste, tretja hiša.

Mali oglasi

milite telefon št. 2005

in takoj pošljemo po Vaš **krzneni plašč**, da ga Vam čez poletje shranimo in obenem izvršimo potrebna popravila za polovično ceno — Plačljivo šele jeseni pri prevzemu.

Krznarstvo L. ROT, Mestni trg.

Prirreditve

Halol
Dames vsi na žegnanje v Trnovo k Slovšatlu Postrženi boste s trnovskim bobom, dobro pijačo in jedajo. Vrtini koncert. Priporoča se
Ivanka Slovša.

Službe iščejo

Inteligenten možki
išče nameščenje kjer koli kot sluga, vratar ali slično. Obvlada nemški, hrvaški in slovenski jezik in pisarniške posle. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6951.

Trgovski pomočnik

izurjen v specerijski stroki ter vajen tudi železninske stroke — išče primerno mesto proti skromni plači, po možnosti s hrano in stanovanjem v hiši. — Nastopi lahko s 1. julijem. Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 7051. (a)

Dekle

pridna in poštena, ki zna šivati — gre kot sobarica. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7100. (a)

Trgovska pomočnica

pridna, poštena in zdrava, mešane stroke, z enoletno prakso — išče službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7136. (a)

10.000 Din dam

dotičnemu, ki mi preskrbi državno ali drugo stalno službo. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Stalna služba« 7149.

Kuharica

perfektna, mlada, močna, želi mesto v dobri hiši. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7128. (a)

Službo dobi

prvovrsten mlinar za kmetstvo mletev, 6 parov kamnov, stope. Redi se do 12 prašičev. Temeničani imajo prednost. Samo pridni, delovni mlinarji naj reflektirajo. — Ogled neobvezen. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7043. (a)

Prodajalka

agilna, pridna in poštena, s prakso, išče službo za takoj. Pomaga tudi v gospodinjstvu. Plača majhna. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7239. (a)

Mizarski poslovođa

želi nameščenja. Gre tudi za predelavca. Verziran v vseh mizarskih delih, stavnem in modernem pohištvo. Zna dobro občeati s strankami. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vesten« št. 7266. (a)

Gospa Hrvatica

vzgojiteljica, srednjih let, zmožna nemščine in francosčine, išče mesto k odraslim otrokom. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7261. (a)

Službo išče

mlad pošten fant (nekadilec) brez staršev, v trgovino, skladišče ali gostilno. Nastopi takoj. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Sirota« št. 7258. (a)

Šivilja išče dela

popravlja po zavodih, samostanih, podjetjih vsled bede — boleznih staršev. Lavrič, Volčje, Nova vas, Rakek. (a)

Bolniška strežnica

srednje starosti, večna nemščina, elektriziranja in masiranja — išče zaposlenje. Gre kamorkoli. — Cenj. ponudbe upr. »Sl.« pod »Vestna in zelo potrpežljiva« št. 7309. (a)

Šoferja-mehanika

s prakso, takoj sprejem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Šofer samski« št. 7238. (b)

Krojašk. pomočnika

za fina dela, male kose, takoj sprejem. Vrhovec Anton, Dravljica 102. (b)

Služkinja

zmožna vsakega dela, posebno kuhanja, vajena tudi otrok, dobi službo. — Ponudbe upr. »Slov.« v Mariboru pod »Tri osebe« št. 7291. (b)

Trgovski pomočnik

vajen v mešani stroki, želi premeniti službo. Cenj. ponudbe poslati upr. »Slov.« Maribor pod zn. »Prodajalec« št. 7279. (b)

Vajenci

Učenec

išče zaposlenje pri mehaniški obrti. Dober, pošten in vreden fant, star 15 let. — Alojzij Škrabar, Domžale. (v)

Deklica

z meščansko šolo se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6872. (v)

Učenka

z 2 razr. gimnazije išče mesto v trgovini. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dobra računarica« 7206. (v)

Vajenko

za modistovsko obrt, stanujočo v Ljubljani, sprejme Ivanka Stegnar, modni salon, Ljubljana, Stritarjeva 9. (v)

Trgovskega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, zdravega in poštenega — sprejme Černe Oskar, trgovina, spekerija, delikatese, Sv. Petra cesta 35. (v)

Vajenca

poštenih staršev, za mizarsko obrt — sprejem. Josip Goljar, Gosposvetska cesta 13. (v)

Vajenko

s predpisano šolsko izobrazbo, zdravo in pošteno, za specerijsko trgovino v Ljubljani, sprejem. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7311. (v)

Pekovskega vajenca

išče za takoj z vso oskrbo v hiši pekarna Pirc, Ljubljana VII. (v)

Pouk

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šofer. šolo na Tvrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt zastoni. (u)

Kovačevo učilišče

Maribor, Krekova 6. Početniški tečaj od 1. julija do 31. avgusta 1935: strojeplasti, trg. računstvo, književnost, dopisje itd. Nemščina, konverzacija in pravopis. Letni tečaj od 1. septembra 1935 naprej. Prospekt zastoni. (u)

Denar

Hrvatske štedionice in Stajerske kupim. Vzamem tudi večje posesev v najem. Ponudbe: Šinkovec, Videm — Dobrepolje. (u)

Hranilna knjižica

Mestne hranilnice Ljublj., z vložnicami 34.300 Din — naprodaj. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Originalna vloga« št. 7308. (d)

10—15.000 Din

vložim v rentabilno podjetje proti garanciji in osebnemu sodelovanju. — Ponudbe upr. »Slov.« pod »Solidno« št. 7301. (d)

OBJAVA

Podpisani Bogataj Franc, posestnik v Kandršah št. 23 — Pilpah — opozarjam vsakogar, da nisem nikdar nikogar pooblastil, da bi smel iz mojega posestva: zemljišče in gospodarstva karkoli prodajati, odvezovati, sekati in mojem gozdu ali karkoli odnašati, si prilaščati ali si moje stvari in imetje na posodo jemati.

S tem vse to izrecno vsakomur prepovedujem. Izjavljam, da nihče ni upravičen za moj račun ali na moj račun uprave mojega posestva delati kakršnekoli kupčije, zlasti nisem odgovoren za dolgove, če bi jih kdorkoli napravil na moj račun. Nobene tako napravljene obveznosti v bodoče ne bom več plačeval in poravnaval. Nihče ni pooblaščen zame najemati poslova ali kakršnihkoli delovnih moči. Nihče ni upravičen oddajati mojih prostorov v najem ali koga sprejemati v hišo. Vso upravo mojega posestva sem si osebno zase pridržal.

Ljubljana, Kandrš, dne 23. junija 1935.

BOGATAJ FRANC.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10.

Posredujem

denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Bančne vlož. knjižice

nakup, prodaja, vnovčenje za gotovino najpovolnejše: Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ul. 6, II. nadst., tel. int. 38-38. Naloge z dežele izvršujemo najtočneje. (d)

Ureditev dolgov

potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti in konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov

nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaštite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: Lojze Zajc, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18. (v)

60.000 Din

posojila išče višji državni uradnik proti knjižbi na prvo mesto. Ponudbe pod »Sigurno« št. 7049 upr. »Slovenca«. (d)

Hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov najugodnejše kupite ali prodaste edino potom

Bančno kom. zavoda

v Mariboru. Za odgovor 3 Din.

Ratno štetje

7% investicijsko in stabilizacijsko posojilo — najbolje prodaste pri

Bančno kom. zavodu

v Mariboru.

Davčne pritožbe

tožbe na upravno sodišče, revizija vplačil, informacije: Davčna poslovalnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7-II. (d)

Letovišča

Letovišče in kopališče Šorli, Gorenja vas, Poljanska dolina — se priporoča. (L)

Pension pod Stolom

Moste-Zirovnica pri Bledu, postaja Zirovnica 10 minut. Kraina planinska lega. Prvovrstna hrana. Kopališče 10 min. Znižane cene. — Školariš. (L)

Letoviščarjem

oddam v bližini radovljškega kopališča opremljeni sobi in kuhinjo. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Radovljica-Bled« 6936. (d)

Letoviščarji

Za letovanje v Poljanski dolini vam nudi domovanje in dobro prehrano z uporabo kopališča za 30 Din dnevno gostilna Inglič, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. L

Miren odpočitek

in poceni letovanje vam nudi gostilna »Rebolj«, Krka pri Stični. Dobra hrana, lepe sobe ob vodi Krki in krasni sprehodi.

Kdor želi

mirnega oddiha v gorskem letovišču, naj pride v Žiri. Gorski zrak, naravno kopališče v topli »Sori«, smrekovi in jelovi gozdovi, lepi kraji in daljši izleti in izprehodi, več penzionov, ki skrbje za dobro preskrbo, za celodnevno oskrbo 32 Din. — Hrana dobra in obilna. — Avtobusna zveza Žiri—Škofja Loka — Ljubljana dvakrat dnevno. Cene znižane za letoviščarje. Informacije daje: Tujskoprometni odsek, Žiri.

Letoviščarji

Za letovanje v Poljanah nad Škofjo Loko vam nudi stanovanje in dobro prehrano za 32 Din dnevno gostilna Tavčar, Poljana nad Škofjo Loko. L

Letovišče

na Gorenjskem sprejme 2 gospoda v lepo, zračno in mirno stanovanje za julij in avgust. Naslov in pojasnila v »pravi« »Slov.« pod št. 7170. (L)

Letoviščarji

V Lukovici pri Domžalah pri »Šteru«, gostilna na Kanalu, dve zračni sobi z dvema posteljama, terasa, dobra hrana, avtobusna zveza Celje-Ljubljana, lepi sprehodi, izletniške točke, kopanje. — Penzija od 30 Din dalje.

Letovišče

blizu Polzevega, vam nudi za 200 Din mesečno opremljeno sobo s kuhinjo in kurjavo ali pa penzijo dnevno 25 Din. Mir, krasni sprehodi, kopanje. — Pojasnila daje: J. Zajc, Stična. (L)

Letovišče

blizu Polzevega, vam nudi za 200 Din mesečno opremljeno sobo s kuhinjo in kurjavo ali pa penzijo dnevno 25 Din. Mir, krasni sprehodi, kopanje. — Pojasnila daje: J. Zajc, Stična. (L)

Letovišče

blizu Polzevega, vam nudi za 200 Din mesečno opremljeno sobo s kuhinjo in kurjavo ali pa penzijo dnevno 25 Din. Mir, krasni sprehodi, kopanje. — Pojasnila daje: J. Zajc, Stična. (L)

Letovišče

blizu Polzevega, vam nudi za 200 Din mesečno opremljeno sobo s kuhinjo in kurjavo ali pa penzijo dnevno 25 Din. Mir, krasni sprehodi, kopanje. — Pojasnila daje: J. Zajc, Stična. (L)

Dijaki

Dijak (-inja)

se sprejme na vso oskrbo po zmerni ceni. Naslov v upr. »Slovenca« Maribor pod št. 1846. (D)

Ena ali dve dijakinji

najraje prvo- ali drugose sprejmeta k boljši družini. Lepa svetla soba z električno lučjo, dobra hrana, skrbno nadzorstvo in eventualna pomoč pri učenju. Pismene ponudbe upr. »Slov.« Maribor pod »Dijakinji« 7278. (D)

Stanovanja

soba, sobica in kuhinja, na dvorišču, se odda takoj. Sv. Petra cesta 38. (r)

Enosobno stanovanje

se takoj odda. Savlje 50, p. Jezica. (r)

Dvosobno stanovanje

oddam z julijem ali avgustom na Glincah cesta VII, št. 20 (čez Gradaščico po cesti IX). (r)

Trisobno stanovanje

parketirano, oddam mirni stranki v bližini Zmajkega mostu za takoj. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Stanovanje julij« št. 7283. (r)

Dvosobno stanovanje

solončno, v podprtilju. Močnikova ulica, se odda. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7282. (r)

Enosobno stanovanje

v podprtilju v Kettejevi ulici 7 se takoj odda. (r)

Lepo opremlj. soba

se takoj odda. Resljeva cesta 26, prtilje. (s)

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglaš Din 2.—. Najmanjši mesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

NOVEL
tovarna otroških in bolniških vozičkov, tovornih trikolc in kovnostiskarsivo
Izdeluje od navadnih do vseh najnovejših modelov po najnižjih konkurenčnih cenah, ter prodaja in razpošilja na drobno in debelo
Anton Čadež, Ljubljana 7, Frankopanska ul. 21
Cenike razpošiljam brezplačno

Iščem stanovanje

štiri- ali petsočno, blizu centra. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dom« št. 7268. (c)

Pozor!

Iščem za avgust dvo-, tri- ali petsočno stanovanje. Selim se sedaj po petnajstih letih, zato reflektiram samo na solidnega gospodarja. Plačam točno tudi naprej. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Redka selitev« št. 7307. (c)

ODDAJO: Stanovanje

4 sobe s pritliklinami se odda za avgust, kakor tudi soba s kuhinjo za julij v Strelški ulici 22. (r)

Več stanovanj

takoj oddam. Povprašati v pekarni Jos. Kirbiš v Celju. (r)

Šestsočno stanovanje

lepo, solončno, komfortno, s kopalnico, nasproti opere, oddam po zmerni ceni s 1. avgustom. Istotam za takoj trisobno stanovanje, pripravno tudi za pisarno. — Pojasnila daje J. Grašek, Gledališka št. 4. (r)

Trisobno stanovanje

oddam s 1. julijem. Ciglerjeva 33, Moste. (r)

2 dvosobni stanovanji

z vsemi pritliklinami, v novi solnčni hiši oddam takoj. Moste, Detelova 8. Vprašati: Vel. čolnarska št. 20. (r)

Enosobno stanovanje

oddam s 1. julijem. Galjeva 13. (r)

Trisobno stanovanje

solončno, kopalnica, balkon, plin, oddam v šentpetrskem okraju — blizu tramvaja — za takoj ali kasneje. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7232. (r)

Lepo stanovanje

Pod Trančo št. 2, dve sobi in kuhinja, v III. nadstropju, ter dve sobi in kuhinja v II. nadstropju. Pojasnila daje hišnik. (r)

Stanovanje

soba in kuhinja, se odda. Glinca, Tržaška cesta 12. (r)

Komfort. stanovanja

trisobno in petsočno — odda v svoji palači na Aleksandrovi cesti zavarovalnica »Dunav«. Informacije istotam v družbeni pisarni. (r)

Stanovanje

soba, sobica in kuhinja, na dvorišču, se odda takoj. Sv. Petra cesta 38. (r)

Enosobno stanovanje

se takoj odda. Savlje 50, p. Jezica. (r)

Dvosobno stanovanje

oddam z julijem ali avgustom na Glincah cesta VII, št. 20 (čez Gradaščico po cesti IX). (r)

Trisobno stanovanje

parketirano, oddam mirni stranki v bližini Zmajkega mostu za takoj. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Stanovanje julij« št. 7283. (r)

Dvosobno stanovanje

solončno, v podprtilju. Močnikova ulica, se odda. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7282. (r)

Enosobno stanovanje

v podprtilju v Kettejevi ulici 7 se takoj odda. (r)

Vnajem

IŠČEJO: Trgovino

z mešanim blagom, z inventarjem in brez zaloge, s skladiščem in stanovanjem iščem v najem. Ponudbe z višino najemnine in točnim opisom trgovine upr. »Slovenca« pod »Velik promet« št. 7121. m

KOLESA

kupite že od **DIN 825-**

naprej, pa vse do najboljše kvalitete edino le pri

A. GOREC
D.Z.O.Z.
palača Lj. Kreditne banke
Oglejte si naša kolesa!

Gospa! Ne ozirajte se na tiste, ki iz osebnih razlogov odklanjajo puder Coty. Sodiite sami. V pudru Coty boste vselej našli: nedosegljivo kakovost neprimerno finočo edinstven in nežen parfem prekrasne nianse za vsako barvo obraza.

COTY

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, parličniški odd. Zagreb.

Malinover

pristen, naraven, s čistim sladkorjem kuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Ne-botičnika«.

Cisto in sušno belo Vam napravi čopi v splošno zadovoljstvo, ki ga kupite pri **ŠIMENC HINKO** Rešljiva c. 2 pri Zmajskem mostu.

Cement

trboveljski in splitski, nadalje prvovrstno banatsko pšenično moko, debele in drobne otrobe, razna krmila, krmilni oves in umetna gnojila ima po najnižjih cenah vedno v zalogi

EKONOM, Ljubljana — Kolodvorska ulica 7.

Kolesa

najnižje cene
S. Rebolj & Drug
Ljubljana, Gosposvetska št. 13.

Jeseničani pozor!

Kdor rabi lončene, krušne in sobne

peči

naj se zgleda v Kerkovem domu, kjer bo dobil dobro in poceni!

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta šte. 16. Telefon 33-13

Dobrega jabolčnika domačega, 10 polovnjakov — naprodaj. Jos. Kirbiš, Celje.

Motorno kolo malo rabljeno, znamke BSA, 250 ccm, poceni na prodaj. Jenko Josip, kovač, Radomlje.

Starinski pas za narodno nošo prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7213.

Na javni dražbi ugodno naprodaj: Večja množina žgane zidne opeke dne 27. junija 1935 ob pol devetih, Škofljica 44.

Moško kolo novo, prodam. Galjevica št. 164.

Vino

belo, več vrst — poceni naprodaj. Ugodna prilika za gostilničarje in vinotočarje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7269.

Posetnikom

evharističn. kongres! Ob tej priliki dobite za smešno nizko ceno rabljena kolesa, otroške vozičke, šivalne stroje in glazbila ter še vseh vrst druge dobro ohranjene predmete edino pri »PROMET« v Ljubljani, nasproti križevn. cerkva.

S. Rebolj & Drug Ljubljana, Gosposvetska št. 13.

VINA

za vse prilike naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani.

Sportni voziček

otroški, bel, na peresih, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7289.

Avba lepa, starinska — poceni naprodaj. Kapiteljska ulica 5 (Peglezen).

Mizarji!

Okovje za stave in pohištvo, klej itd. izberete najceneje, tudi na knjižice, pri »Jeklo«, Stari trg

Vedno svežo pšenično krušno, rženo in koruzno moko

dobite v Javnih skladiščih, Tyrševa cesta št. 33 pri tvrdki **FRAN POGAČNIK** d. z. o. z.

M. Drenik Kongresni trg 7. Avbe, zavijačke, rute, Rizbe, zlata nit, trakovi itd. za nove avbe. Največja zaloga ročnih del.

Svečarna in medicarna „Plehan“ v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 59

nudi v času evharističnega kongresa v Ljubljani evharistične in druge sveče ter razne spominke iz lecta, kakor tudi vsakovrstno pecivo po izredno nizkih cenah.

Mali oglasi „Slovenca“ za jamčijo najpopolnejši uspeh

„FITONIN“ morete s sigurnostjo uporabiti

Steklenica Din 20- v lekarnah. Po postnem povzetju 2 steklenici Din 50- . Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno „FITON“ dr. z. o. z., Zagreb 1-78. (Reg. pod št. 1261 od 26. VII. 1934)

Posrestva

Droben oglas v »Slovenca« posrestvo ti hitro prodaja, če ne z gotovim denarjem pa kupca ti s knjižico da.

Enonadstropna hiša velika, z dvema trgovskima lokaloma, v Savinjski dolini — se zaradi odsotnosti ugodno prodaja. Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 7135.

Stavbna parcela sredi mesta, 1019 m² — ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7052.

Novo stanov. hišo v centru mesta, z dobrim donosom kupim. Polovico plačam v gotovini, polovico v hran. knjižicah. — Ponudbe v upravo »SL.« pod »700.000« št. 7068. (p)

Javna dražba!

Dne 27. t. m. ob 11 se bo vršila na sreskem sodišču v Ljubljani v sobi št. 16 javna sodna dražba lepe enonadstropne hiše z gospodar. poslopiji, stavbiščem in par zemljiškimi parcelami. Dražbeni pogoji so na vpogled v pisarni dr. Svigela Antona, advokata v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11 ali na ljubljanskem sreskem sodišču. (p)

Zemljišče

ca. 15.000 m², ležeče v Sp. Šiški, v bližini elektrika in vodovod — ugodno naprodaj. V poštev pridejo hranilne knjižice dobro stoječih zavodov. Informacije daje G. Mišček, Ljubljana VII., Sp. Šiška, Medvedova 38. — Telefon 35-75. (p)

Tinčkove in Tončkove prigode

60.

Ujetnikoma se bliža pomoč

Pa sta le vztrajala do konca in se hrabro upirala malodušju in zapeljivim željam, da bi jo ucvrla nazaj. Nekje sredi ljudskega vasi je bil konec njunega tavanja. Zagledala sta kapitana Mrharja in mornarja Kokija. Bila sta privezana k drevesu in kadila sta vsak svojo pipo. To so jima divjaki milostno dovolili.

»Upam, da se bosta znala premagovati, ko naju opazita,« je dejal Tinček.

Imela sta srečo. Prav v tem hipu ni bilo nobenega divjaka v bližini ujetnikov.

Kapitan Mrhar in mornar Koki sta se ob pogledu na našemarjena fantiča tako zavzela, da jima je padla pipa iz ust.

»Hvala Bogu, prijateljica, vendar sta prišla! Vedel sem, da naju ne bosta pustila na cedilu,« ju je pozdravil kapitan.

»Pst! Ne tako glasno!« ga je posvaril Tinček. Poslušajta! Puški imava skriti v bambusovih ceveh. Najprej vama odreževa vezi. Potem pa počakajte toliko časa, da se midva spraviva na varno. Zunaj taborišča vaju počakava.

»Velja!« je obljubil kapitan Mrhar in jima prijateljsko stisnil roko.

Dražba

hiše in zemljišča v Ljubljani. — Pri sodišču Ljubljana bo 4. julija 1935 ob 11. uri, soba 16, dražba hiše Poljanska cesta 64 in gospodarskega poslopija (najmanjši ponudek je 257.287 Din) in travnika na Galjevici 5517 m² (najmanjši ponudek je 29.424 Din). Zemljišče pri hiši je prikladno kot stavbišče, parcelacija zagotovljena. Informacije na sodišču, soba št. 17 ali pri dr. Benkoviču, Ljubljana, Beehtovnova 14. (p)

Posrestva

Hiša, nova, trisobna, pritlikline, na lepem, solnčnem, zračnem holmcu, vinograd zraven, 400 pri-delek, pitna voda, sadonosnik, gredice, stala je 75.000 Din, prodam zaradi odpotovanja za četrtino. Poizvedbe: Franc Kotar, Pretržje, pošta Sv. Križ pri Litiji. (p)

Hiša

s 3200 m² vrta, 2 minuti od kolodvorja Domžale — naprodaj. Plačljivo 50.000 Din v gotovini, drugo v obrokih. Kolodvorska ulica 16, Domžale. (p)

Hiša v Brežicah

v sredini mesta, obstoječa iz dveh stanovanjskih poslopij s štirimi sobami, kuhinjo, kletjo, delavnico, dvorcnico, z velikim dvoriščem in vrtom, električno razsvetlavo in vodovodom — ugodno naprodaj. Pojasnila daje Hranilnica mestne občine Brežice. (p)

Pozor!

Kovači, mehanikarji, peki in drugi obrtniki! Naprodaj je tristanovska nova hiša na prometnem kraju. Cena 60.000 Din. Plačljivo polovico v gotovini, ostalo s knjižicami. Več povč: Jakob Pe-kaj, Kozarje 46. Dobrova

Zelo redka prilika!

V Dednjivasi, p. Pišce pri Brežicah, je naprodaj posestvo po pokojnem Versec Juriju in Mariji, obstoječe iz okoli 6 oralo-rov, 6 oralo-rov travni-kov, 6 oralo-rov gozda in gaja, 1 orala vinograda, 3 oralo-rov pašnika, vrta, sadonosnika, enonadstropne hiše, mline na 2 tečaja, zmesni in beli (vodna sila, izrabljiva tudi za žago in podobno), 2 večjih gospo-darskih poslopij, s potreb-nim gospodarskim orod-jem, prešo ter vinskim posodjem. Večji del po-sestva leži ob križišču živahnih cest ter je njega položaj primeren za vsa-ko obrt. Eventuelno se odprodajo tudi posamez-ne manjše parcele. Cena je okoli 160.000 Din. Na-daljšja pojasnila daje: Martin Šver, trgovec, Sa-mobor pri Zagrebu. (p)

Mlin

za kmetško mletv na 6 parov kamnov, in stope, oddam. Redi se do 12 prašičev. — Temeničani imajo prednost. Javijo naj se samo pridni, delavni mlinarji. Ogled neobvezen. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7043. (p)

Naprodaj vila

s sigurno eksistenco, ve-lik vrt in pritlikline. Na-slov v upravi »Slovenca« pod št. 7032. (p)

Naprodaj imam

več trgovskih in stano-vanjskih hiš ter več vil, kmetijskih posestev in par-cel. — Pojasnila: Jančar, Sv. Petra cesta 27. (p)

Nova vila

dvonadstropna, periferija Ljubljane, sedem minut od tramvaja — naprodaj za 148.000 Din. Realitetna pisarna, Ljubljana, Wolfova 1. (p)

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v ka-terem naj oglašuje trgovec ali obrt-nik. Vsakdo bo pri tem upšteval list, potom katerega bo prišel naj-sigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENEČ«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — z malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

Krasna parcela

700 m², ob cestni želez-nici, občina Zgor. Siska, ugodno naprodaj. Proda se tudi 1% ha gozda. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7231. (p)

Sigurna bodočnost!

Obrat, dobro vpeljan, za izdelavo galanterijskega, vedno idočega blaga, ka-tero se prodaja s 40 do 80% dobička prodam. Potreben kapital 100.000 do 150.000 Din. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Podje-ten« št. 7216. (p)

Glasba

Za mal' d'narja dost' muzke plošče - gramofone izposojamo, same-javamo, prodajamo in kupujemo **ELEKTROTON** d. z. o. z. pasoža nebolničnika

Klavr

prvovrsten, inozemski, an-gleške mehanike, zavoljo opustitve trgovine z glas-bili — ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6064. (g)

Citraši, citrašinje!

Zopet nov zvezek: Sopek slovenskih narodnih pe-smi za citre in petje. — 1. Oblaki so rudeči. 2. Barčica je splavala. 3. Ko so fantje proti vasi šli. 4. Mladi jadranski stražarji itd. 15 pesmi 16 Din. Priporočila Ivan Kiferle, Ljubljana, Gosposka 9. g

Pohištvo

Zaradi odpotovanja pro-dam dobro ohranjeno in čisto po nizki ceni. Cesta 29. oktobra (Rimska 23).

Pohištvo

orehova spalnica, kombi-nirane omare (novost) za jedilnice ali gosposke so-be, uporabno tudi za sam-ska stanovanja, iz oreho-ve korenine — naprodaj. Ogleda se pri Stofa Jo-sipu, mizarstvu, Krašnja, pošta Lukovica. — Cena ugodna, pohištvo prvo-vrstno. (s)

Obrt

STAMPARJE ETIKETE GRAVERSTVO STAR & SVELEK Ljubljana, Stara 11

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otoma-ne, divane in tapetniške izdelke nudi na cenencie **RUĐOLF RADOVAN** tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva

Kozmetični salon

Slava Gril, Ljubljana, Beethovnova 15-L, se pri-poroča s specialnimi kre-mami in metodami nege čest. občinstvu. (t)

Udeležencem II. Evhari-stičnega kongresa se priporoča

gostilna pri „VINKOTU“

Tržaška cesta 4 kjer toči pristna stajarska, dolenska, belokranjska in »sremska vina in nudi vsak čas topla in mrzla jedila

Se priporoča Rojc Vinko gostilničar

Nagrobne slike spominske, na porcelan vžgane, po vsaki fotogra-fiji, vseh velikosti in oblik. Naročajo: Kunc Franc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica. — Zahtevajte cenik! (t)

Prodamo

Cé avto svoj stari prodajaj al' motorja bi znebil se rad brž kupcev ti mnogo prižen Slovenec najmanjš' inserat

Polemendolski sir

polnomasten, in domače salame kupite najugodnejše pri I. Buzzolini, delikate-sna trgovina, za škofljo. l

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam audi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židov-ska ulica in Stari trg. (t)

Avba

lepa, starinska — ugodno naprodaj pri Občalnicni, Tyrševa 29. (t)

Dobi se pri **„Naši Slogi“** Ljubljana Tyrševa 1 (Dunajska c.)

Elektromotorji

novi in rabljeni, za vse napetosti, vedno v veliki izbiri na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popraviljanje dinam, avto-dinam, elektromotorjev ter vseh električnih aparatov, instalacije za luč in pogon. Franjo Perčič, elektro-podjetje, Ljubljana, Go-sposvetska 16. Telef. 23-71.

Kavarnarji, slaščičarji

Prodam poceni dva na-stavka (Aufsatz), medena, brušeno steklo. (Za sla-ščiće ali skodelice). — Štramba »Pri Levu«, Go-sposvetska 16. (t)

SLOBODNO SLOVO

VUKOVAR

Izide vsake sobote u jutro
Uredništvo in uprava:
Štrossmajerjeva ul. 20
Čekovni račun 38817

»ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!«

Vukovar, 14. juna 1935. god.

SLOBODNO SLOVO

VUKOVAR

Izide vsako soboto zjutraj
Uredništvo in uprava:
Štrossmajerjeva ul. 20
Čekovni račun 38817

»Čuvajmo Jugoslavijo!«

Josip Ajetić, Vukovar.

Dragi tovariš Jovo!

Z današnje pošte sem pričakoval od Tebe vesti, pa jih nisem dobil. Nisi mi javil, če Ti je Marinković dal ono, kar sem mu dal s prošnjo, da Ti izroči, ker Te pred svojim odhodom iz Beograda nisem več našel. Ali si kaj uredil glede onega, za kar sem Te prosil? Ali si se oglasil v Dečanski ulici zaradi tiste stvari?

Pričakoval sem tudi one obljubljene podatke o uspevanju prodajalnice kakor tudi podatke o koncesiji. To je zame zelo važno, ker nameravam od tu podvzeti vse, kar je potrebno, da se razkrijejo te afeze, davčne (neresnične prijave v Ljubljani) in carinske. Te stvari bodo zelo razjasnile protizakonito poslovanje firme Bafa. V podjetju bodo vsi izgubili glavo. Samo Aca Pavlovič, dr. Tičak in drugi se bodo lahko veselili zaradi intervencij, ki jim bodo prinesle mastne honorarje. Zato bi mi morala biti oba hvaležna, namesto da mi grozita. Samo jaz se teh groženj ne bojim, ker sta vsem dobro znana moja usmerjenost in nacionalno delo.

Javi mi takoj, ako veš kaj novega iz Zagreba. Kaj so gospodje sklenili? Ako bodo še dalje menciali, naj nikogar ne iznenadi, ako bodo nekega dne čitali v časniku približno takole vest:

Prenehamo z borbo proti »Bafi«.

»Ker akcijski odbori niso smatrali za vredno, da posvetijo večjo pazljivost naši borbi proti »Bafi«, in ker smo se prepričali, da to borbo forsira v glavnem težki usnjarsko-čevljarški kapital, ki se nahaja večinoma v rokah raznih židov, priseljenih v Jugoslavijo, ali živčih izven Jugoslavije, torej podjetij, sličnih »Bafi« — obveščamo vse naše čitatelje in prijatelje, da prenehamo vsako nadaljnjo borbo proti »Bafi«, kakor tudi vsako napadanje ali objavljanje dejstev o »Bafi« v kakršnikoli obliki. — Vse to tem prej, ker v tej borbi niso prizadeti samo interesi male usnjarsko-obrtne delavnosti, ampak interesi težke usnjarsko-čevljarške industrije, ki jo imajo v rokah razni tužci, podobni firmi »Bafa«, za katere se nečemo zavzemati v nikakem pogledu.«

To bom tudi storil, ako bodo oni še naprej trmasti. Če pa bodo oni vendar zadovoljivo rešili to vprašanje, obljubljam, da bom nadaljeval še bolj energično borbo z objavljanjem stvari, ki »Bafu« lahko kompromitirajo. Če bomo mi razpolagali z večjo vsoto, je logično, da bomo lažje dobili razne kompromitirajoče dokumente, ki jih bomo dostavljali oblastem in jih obelodanili, s čimer bomo dosegli velike uspehe. »Bafa« sam pravi: »Vse se lahko kupi, samo čas ne.« To mu priznavamo, zato so tudi nam potrebni novci.

Ker se torej ta borba vodi po navodilih težke usnjarsko-čevljarške industrije, ki je večinoma v rokah židov, mi boš priznal, da mi je vseeno, če bi se zavzemal zanje, ali če bi bil na strani »Bafe«, ker so njihovi interesi enaki, pa se bom zato tudi jaz opredelil za tistega, ki več plača.

Kajti v tej borbi se oba nasprotnika poslužujeta denarja.

Drugačna bi bila stvar, če bi bili z delom »Bafe« udarjeni samo interesi malih usnjarsko-čevljarških obrtnikov, torej nacionalnega življa, tedaj bi bil že iz idealizma na njihovi strani, kakor sem bil v samem začetku te borbe. Ker pa vem, kdo je najbolj prizadet, ne bom niti jaz več neumen, marveč bom licitiral, kdo več plača, temu bom služil. Ali ni tako?

Dovoljujem Ti, da to pismo pokažeš tudi g. Saviću in drugim, če misliš, da je to potrebno, če pa ne, jim povej ustmeno moje mišljenje, to pismo pa uniči, da ne bo prišlo v neprave roke.

Pričakujem od Tebe vesti v tem smislu s tovariškim pozdravom

Tvoj:

Josip Ajetić.

Josip Ajetić,
Vukovar.

Dragi druže Jovo

Očekivao sam današnjoj poštom od Tebe vesti, ali me dobih ništa. Nisi mi javio da li je Marinković predao ono što sam mu dao s molbom da Ti izruči, pošto Te prilikom mog odlaska iz Beograda nisam više pronašao. Jes li ništa ureadio glede onoga što sam Te molio? Jes li bio u Dečanskoj ulici rasione stvari? Očekivao sam tako jer one obećane podatke o prosperitetu prodavnice i kao i podatke o koncesiji. To mi je vrlo važno pošto nameravam oavde pozvzeti sve što je potrebno da se dođe do otkrića tih afera, poreske /lažno valovanje u Ljubljani/ i carinske. Te stvari će uneti dosta svetlosti u protuzakonito poslovanje firme Bata. Pogubiće svi glaveu pozvzecu. Jedino se može veseliti Aca Pavlovič. Dr. Tičak i dr., jer će biti intervencija koje će im doneti masnih honorara. Zato bi mi obojica morali biti zahvalni, a ne da mi prete. Samo što se ja tih pretnja ne bojim, jer je svima dobro poznat moj pravac i nacionalni rad.

Javi mi odmah, da li ima kakvih novosti iz Zagreba. Sta su gospoda odlučila? Ako oni budu još sulje vraćali neka nikog e iznenadi ako je onog dana ugleda u listu, otprilike, ovakvu vest: »Obustavljamo borbu protiv »Bate«.

Pošto Akcioni odbori iz Zagreba nisu našli za vredno da poklone veću pažnju našoj borbi protiv »Bate«, a pošto smo došli do uverenja da ovu borbu forsira u glavnom krupni kapital kožarsko-obućarski kapital, koji se nalazi u većem delu u rukama raznih židova, oseljenih u Jugoslaviju ili živčih izvan Jugoslavije, dakle pozvzeca slična »Bafi« — to obaveštavamo sve naše čitaoce i prijatelje, da obustavljamo svaku dalju borbu protiv »Bate« i svaki napadaj ili iznašanje činjenica o »Bafi« bilo u kojoj formi. — Ovo tim pre pošto u toj borbi nisu tangirani samo interesi sitne kožarsko-prirerajivačke rasinosti, već interesi krupne kožarsko-obućarske industrije, koju arše u rukama razni strane ci i jeznaki firmi »Bata« a za koje ne želimo da se zalažemo nme u kom pogledu. —

To ću i učiniti, ako oni ostanu tvraoglavi. Ako oni pak reše to pitanje povoljno, ja obećajem da ću nastaviti još energičniju borbu iznašanjem stvari koje mogu »Batu« da kompromituju. Jer budemo li mi raspolagali većom sumom, logično je da ćemo lakše doći do raznih kompromitirajućih dokumenata koje ćemo dostavljati vlastima i obelodanjivati, čime ćemo postići velikih uspeha. »Bata« sam kaže: »Sve se može kupiti samo vreme ne«. To mu odobravamo, a za to su i nama potrebne pare. — Pošto se, dakle, ta borba vodi po direktivama krupne kožarsko-obućarske industrije, koja se u većem delu nalazi u rukama židova, odobrićeš da mi je svejedno da li se ja zalažao za njih ili bio na strani »Bate«, pošto su im interesi podjednaki, pa prema tome i ja ću se opredeliti za onoga tko više plaća.

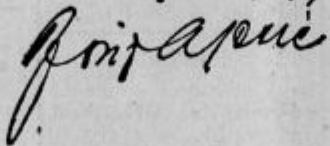
Jer u toj borbi služe se oba protivnika parama. —

Druga bi stvar bila da su rasom »Bate« pogođeni interesi samo sitnih kožarsko-obućarskih privrećanika, dakle, nacionalnog elementa, onda bi već iz idealizma bio na njihovoj strani. Ino kao u samom početku te borbe. Ali pošto znam tko je najviše pogođen, neću više ni ja biti lud, već ću licitirati, tko više plaća i tome ću služiti. Zar nije tako?

Dovoljavam Ti da ovo pismo pokažeš i g. Saviću i drugima, ako to najčešće za potrebno, a ako ne Ti, im usmene saopšti moje mišljenje, a ovo pismo uništi da ne bi došlo u nepravu ruke. —

Očekujem od Tebe u tom pravcu vesti sa drugarskim pozdravom

Tvoj:

Objavljamo pismo urednika „Slobodnoga Slova“, ki raznaša neresnične vesti o našem podjetju.

Iz tega pisma se vidi, da akcijski odbori baje za zaščito jugoslovenske nacionalne delavnosti ne služijo malemu človeku, temveč izključno naši težki konkurenci, ki korumpira javno besedo.

Nimamo nikakih tajnosti, delamo častno, pošteno in javno ter ravno zaradi tega dajemo to pismo javnosti.

